KHI CHA MẸ LÀM

teen phát điên

Vũ Ngọc Trang – Mai Hà Uyên

Mai Hà Uyên - Vũ Ngọc Trang

KHI CHA MẸ LÀM TEEN PHÁT ĐIÊN

NHÀ XUẤT BẢN DÂN TRÍ

Lời giới thiệu

Bạn thân mến,

Nhan đề cuốn sách bạn đang cầm trên tay có làm bạn tò mò không? "*Khi cha mẹ làm teen phát điên"?* Có khi nào bạn phẩy tay, chép miệng (hệt như bố mẹ chúng ta vẫn thế) và cất giọng phán: "Lúc nào bố mẹ chả làm teen phát điên." Ừ, thì công nhận có nhiều lúc bố mẹ làm chúng ta "nóng con mắt bên phải, đỏ con mắt bên trái" và tim, gan, phèo, phổi… dường như chỉ muốn hoán đổi vị trí cho nhau thật.

Những "cuộc chiến ngầm" vẫn xảy ra như cơm bữa trong gia đình chúng ta, chiến tranh nóng lẫn chiến tranh lạnh, là khoảng cách thế hệ cách xa như cả trăm năm ánh sáng và không bên nào chịu thấu hiểu bên nào. Để có lúc, chính chúng mình nhìn lại và ngơ ngác vì tại sao mình cứ "gây hấn" với bố mẹ hoài hoài. Còn bố mẹ thì nhớ ơi là nhớ về những đứa¯trẻ ¯của¯ngày¯hôm¯qua, khi mà chúng mình còn bé bỏng, trọn vẹn trong một vòng tay.

Lúc chúng ta còn bé, bố mẹ là cả một bầu trời rộng lớn và ấm áp, hay nói cách khác đi, bố mẹ là "tất cả" theo như lời một bài hát. Chắc bạn cũng chẳng lạ lẫm gì cảnh tượng mẹ bạn ngồi bần thần tiếc nuối những ngày bạn còn nhỏ, nhớ cái cảnh bạn ngồi sau xe của mẹ, bàn tay bé xíu níu chặt áo mẹ. Hoặc bố bạn, đã từng là người bạn lớn của bạn trong đủ các thể loại trò chơi ngốc xít thời bé. Ai là người vót nan tre làm đèn ông sao, dạy bạn chơi đá banh, dạy bạn đi xe đạp trong ngày đầu lóng ngóng? Là bố bạn chứ còn ai nữa. Chúng ta (ý tớ nói là bạn, tớ và những vị phụ huynh yêu quý của chúng mình) đã có những tháng ngày bình yên, êm ấm và thương yêu nhau nhiều đến thế.

Cho đến một ngày, tất cả đều khác đi.

Tuổi teen dường như là một trong những lứa tuổi "khó hiểu" nhất bởi chính teen cũng không hiểu nổi mình và những người khác thì lại càng không. Sự thay đổi trong suy nghĩ, trong cách hành xử của teen đã kéo theo bao điều rắc rối. Trong khi đó, bố mẹ chúng mình lại không thể "lớn" cùng với con, chính xác hơn, bố mẹ không thể "hồi teen" để trở thành một người "luôn luôn lắng nghe, luôn luôn thấu hiểu" được. Sẽ có nhiều lắm những tình huống bố mẹ làm teen "khóc dở mếu dở" hoặc thấy đất trời chao đảo vì những quy định tróe ngoe, những "định luật" hà khắc trong đó bố mẹ luôn ở thế thắng. Teen sẽ đối phó và hóa giải những tình huống đó bằng cách nào? Làm thế nào để làm một phép tính "trung bình cộng" giữa những mong muốn, kỳ vọng, thậm chí là sự áp đặt của bố mẹ với cá tính và đặc điểm lứa tuổi không giống bất kỳ một lứa tuổi nào khác của teen? Làm thế nào để teen được sống đúng với lứa tuổi của mình, cá tính của mình mà không khiến bố mẹ cảm thấy lo lắng hay bối rối?

Cuốn sách này "zoom" vào những vấn đề rất thường gặp trong đời sống của teen nhưng là thông qua lăng kính của cả bố mẹ và teen. Với cùng một vấn đề, nếu đặt ở góc nhìn của bố mẹ thì sẽ "rất thế này" còn nếu là với teen thì sẽ "rất thế kia". Chỉ có điều, "rất thế này" và "rất thế kia" đều sẽ trở thành vô nghĩa nếu như cả hai không tìm được một giao điểm. Thiếu một tiếng nói chung, bố mẹ và teen không chỉ dễ "xung đột" mà khoảng cách thế hệ còn có nguy cơ ngày càng xa nhau nữa.

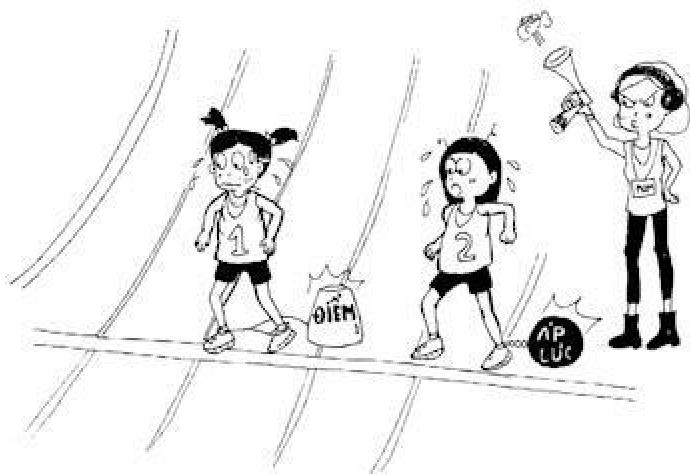
Chúng tôi – những người viết cuốn sách này không kỳ vọng rằng cuốn sách là một cuốn "cẩm nang biết tuốt" để teen có thể vận dụng trong mọi hoàn cảnh. Nhưng bằng cách này hay cách khác, cuốn sách sẽ là một người bạn của teen. Người bạn theo nghĩa cùng lắng nghe, cùng chia sẻ và đưa ra những chỉ dẫn

hợp lý. Và như thế, bạn sẽ đi qua tuổi teen bớt chật vật khó khăn hơn.
Cuốn sách được viết với phong cách hài hước, không kém phần thông minh, gần gũi và chân thành, để bất cứ teen nào cũng tìm thấy chính mình trong đó. Đồng thời đây cũng là một cuốn sách mà mọi phụ huynh cũng nên tìm đọc nếu muốn hiểu thêm về đứa con tuổi teen của mình.
Còn bây giờ, cùng giở sách ra và khám phá thôi. Luôn có một người bạn chờ teen trong những trang sách này. Chắc chắn đấy!
Mai Hà Uyên

1. "Con người ta cũng ăn cơm, con mình cũng ăn cơm, sao con mình…"

Nếu có ai hỏi tớ ghét nhất thứ gì trên đời, tớ sẽ không ngại ngần trả “nhời”:
- Ghét nhất cái đứa hàng xóm!
Ngày xưa ý, cái hồi mẫu giáo nhớn ý, tớ có một đứa bạn hàng xóm chơi rất thân. Những trò như nghịch đất đá, chơi đồ hàng xịn (chúng tớ dành cái tên sang trọng đó cho cái trò nấu nướng bằng thức ăn thật chứ không thèm dùng đồ giả), rồi làm MC, đóng kịch… đều kinh qua cả. Thân nhau là thế, vậy mà từ khi đi học, mọi chuyện đã đổi khác hẳn.
Người ta nói cấm có sai, từ khi vác cái cặp sách lên vai là từ ấy biết khổ.
Chúng tớ bắt đầu trở thành chủ đề bàn tán của hai mẹ. Điểm số của nhóc bạn thân kia được mẹ tớ update nhanh hơn cả của con mình.
Tớ vẫn nhớ như in câu chuyện thường nói với mẹ mỗi lần đi học về:
- Hôm nay đi học được mấy điểm?”
- Hôm nay cao hơn hôm qua, 9 điểm mẹ ạ - Tớ lí nhí.
- Thế T nhà bác H được mấy? 10 đúng không?
- Vâng – Tớ cúi gằm mặt xuống.
Ối giời ơi là giời, con nhà người ta chăm học như thế, viết chữ đẹp như thế, tính toán nhanh như thế, kiểu gì mà chả được 10. Con nhà mình được chiều chuộng quen rồi, lười học, mải chơi, điểm kém là đúng!
Tớ lủi thủi đi vào nhà, ứa nước mắt. Tớ đã phải học bài đến tận khuya để được điểm 9 môn toán cuối kỳ – môn học “khó nhằn” nhất với tớ.

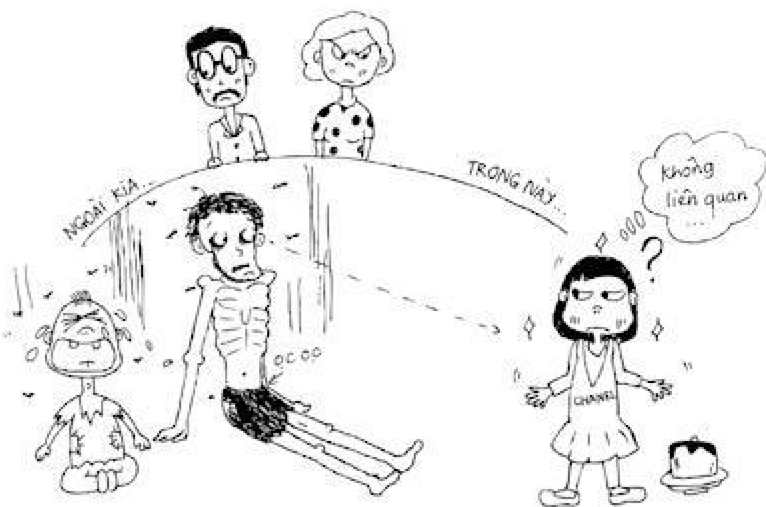
Và ngược lại, nhỏ bạn thân cũng được huấn luyện trở thành một tay đua cự phách với đối thủ là tớ. Cuộc đua trở nên gay cấn hơn trong những kỳ thi học sinh giỏi hay thi chuyển cấp.
Lẽ tất nhiên là tớ và nhỏ bạn không thể nào thân thiết với nhau như xưa nữa. Sau này, thỉnh thoảng thấy nó up ảnh bé tí tẹo của hai đứa giả vờ làm ca sĩ khuấy đảo cộng đồng xóm trên Facebook, tớ thấy vừa buồn cười, lại vừa thấy tiếc…

Bị so sánh với những tên khác bằng hoặc hơn một vài tuổi đã đành, ba mẹ còn rất hứng thú với việc đặt tớ lên bàn cân với những bà, những ông, những bác, những cô từ xưa xửa xừa xưa… đặc biệt là với chính ba mẹ của những năm một ngàn mấy trăm hồi đó. Khi ấy, tớ làm gì đã có mặt trên đời mà kiểm chứng. Thế nên khi cả ba và mẹ thi nhau vẽ lên tấm gương sáng ngời trong quá khứ của mình thì tớ cũng chỉ biết gật gù hưởng ứng, mặc dù trong lòng đầy nghi hoặc.
Cuối năm học vừa rồi, vì "phốt" môn thể dục dưới 6,5 mà tớ không được học sinh giỏi. Y như rằng, cái cấu trúc so sánh:" Ngày xưa tao…. Bây giờ mày…" được lặp lại:
Ngày xưa tao đi bộ mấy cây số đi học, đồ dùng học tập thiếu thốn đủ thứ, vậy mà không năm nào thoát học sinh giỏi. Bây giờ mày ngồi lên xe đạp điện, vù một cái là đến cổng trường, cần cái gì là bố mẹ sắm sửa cho không thiếu thứ gì, thế mà học hành bê bết, môn thể dục dễ như ăn ớt cũng điểm thấp lè tè…

Và đôi khi, sự so sánh còn vượt lên tầm vĩ mô mà tớ chưa bao giờ nghĩ đến.
Ấy là khi tớ cũng muốn tận hưởng cái cảm giác được xả hơi và đòi hỏi một chút. Tớ muốn chơi game hay xem phim Hàn Quốc cả ngày chủ nhật, tớ muốn mua một bộ quần áo "đăn đắt đèm đẹp"dù chỉ một lần trong tháng hay trong năm.
Nhưng mỗi lúc như thế, ngay lập tức tớ sẽ phải nghe những câu kiểu như: "Trên đời này còn nhiều người đói khổ lắm con ạ. Trong khi họ không có cơm ăn, áo mặc thì con phung phí tiền vào những thứ vớ vẩn như thế này. Con (lại) nhìn bạn T. lớp con mà xem, đi học về còn phải đi đóng than tổ ong phụ bố mẹ, ấy thế mà vẫn được học sinh giỏi. Bạn ấy chắc chẳng bao giờ đòi mua 1 cái áo đến nửa triệu bạc…"

Và rồi, tớ thấy mình đang gào lên:
"Vâng! Con không ra gì, con chỉ có thế thôi. Ba mẹ đi mà nhận thằng T. làm con cho rồi!!!"
Chuyên gia go bom ra tay
Ái chà, bạn có nhớ cậu bé người máy trong phim "Trí tuệ nhân tạo" của đạo diễn lừng danh Steven Spielberg? Cậu bé người máy muốn trở thành một con người thực sự. Qua bao nhiêu trắc trở, gian nan mà mong ước đó vẫn chưa thành hiện thực. Cuối cùng, cậu lạc vào một căn phòng có những người máy y chang mình. Một cách cực kỳ phẫn nộ, cậu bé lao vào đập phá những bản sao. Bởi vì, cậu nghĩ rằng cậu là duy nhất trên cõi đời. Bất ngờ thay, lúc đó phép màu đã xảy ra và cậu bé người máy đã trở thành người. Lý do thật đơn giản, chỉ có một con người mới nhận thức được rằng mình "là Một, là Riêng, là Duy nhất".
Vậy mà trong cuộc sống, không ít lần, bố mẹ lại muốn chúng ta giống với một ai đó. "Tại sao con không phải là con cô Hoa cùng cơ quan mẹ? Con bé vừa ngoan lại vừa giỏi giang?" hay: "Con nhìn bạn lớp trưởng xem, điểm của cậu ta cao như thế, còn con thì..." Những câu nói như một bài hát thảm

họa để chế độ replay hết ngày này sang ngày khác.
Đề rồi, đến một lúc nào đó, teen thấy chính mình biến thành "chim cú": "Thế sao bố mẹ không mang con cô Hoa về nuôi?", "Con cứ như là con nuôi của bố mẹ ý, bố mẹ chả thương con gì cả?" Những phép so sánh khiến cả hai bên đều cảm thấy bức xúc bực bội, và chiến tranh được dịp "leo thang".

1. Tìm xem ngòi nổ nằm ở đâu

Con mình là nhất

Lý do đầu tiên và có lẽ quan trọng nhất để bố mẹ biện minh cho việc đặt con cái lên bàn cân chính là sự kỳ vọng. Bố mẹ luôn tin tưởng và thậm chí, có phần áp đặt rằng, con mình thông minh nhất, giỏi giang nhất, xinh đẹp nhất, thành công nhất.

Ngày qua ngày, sự kỳ vọng biến thành ám ảnh thường trực trong suy nghĩ của bố mẹ chúng ta. Chỉ cần nhìn thấy hình ảnh phản ánh đúng mong ước của bố mẹ là lập tức sẽ xuất hiện một đường link dẫn tới hình ảnh thực tại của con mình. Nếu hai hình ảnh này không trùng khít với nhau thì thật... tai hại. Lúc đó, ngòi nổ của quả bom so sánh lập tức được châm lửa.

Khích tướng nào

Một số phụ huynh khác lại cho rằng, thực hiện phép so sánh cũng là một cách để động viên ý thức của con cái. Nếu lấy một cô bạn A, B, C hay cậu bé hàng xóm X, Y, Z nào đó làm "đòn bẩy" thì biết đâu teen lại chả "nóng mắt" lên với suy nghĩ: "Bạn ấy làm được thì mình cũng làm được. Tại sao không?". Có rất nhiều cách để khích lệ tinh thần cố gắng của teen song cách này không ổn tẹo nào. Bởi, ngay cả khi cố gắng thì trong teen chỉ có tâm lý hiếu thắng để vượt qua một ai đó nhằm chứng tỏ sự "lợi hại" của mình mà không phải là xuất phát từ những đam mê đích thực. Khi sự hiếu thắng lên cao, teen sẽ chỉ còn biết đến thắng - bại, không để ý đến cảm xúc của người khác thậm chí là "quên béng" cảm xúc của chính mình.

Ai mua dưa tôi bán dưa cho

Rất nhiều trường hợp, bố mẹ chúng ta cũng không hiểu vì sao mình lại so sánh con mình với con người khác nữa. Mà nhất là mẹ ý, nói nhỏ thôi nhé: "Bởi vì mẹ hay đi buôn dưa lê ". Các mẹ buôn dưa lê xong, nghe bà hàng xóm khoe con mình được thế nọ thế kia, rồi về "buôn" lại với chúng ta, nhưng vô tình lại khiến chúng ta nghĩ là đang so sánh.

Nhưng cũng có trường hợp, các mẹ thấy con mình thua kém thật, rồi về "buôn" lại với teen nhà mình với một giọng không mấy dễ chịu. Có thể do các mẹ bị cảm xúc chi phối thôi, đó là tâm lý bình thường khi cảm thấy "cục cưng" của mình lại thua kém con mấy bà hàng xóm.

Không khách quan khi đánh giá về con cái

Ngoài ra, sự so sánh còn nảy sinh khi bản thân bố mẹ cũng có sự phiến diện nhất định khi đánh giá con cái. Thay vì nhìn nhận ưu điểm của con thì bố mẹ lại chỉ nhận ra khuyết điểm. Bởi đơn giản, những gì teen chiếm ưu thế lại không thuộc phạm vi quan tâm của bố mẹ. Đặt giả thiết bố mẹ bạn chỉ muốn bạn thi vào Đại học Y và trở thành một bác sỹ tài giỏi chẳng hạn. Vậy thì, dù bạn có hát hò siêu hay, có nấu ăn siêu ngon đi chăng nữa thì với bố mẹ bạn, những tài lẻ đó cũng chẳng có chút gram giá trị. Tâm niệm của bố mẹ lại là việc bạn trở thành một bác sỹ cơ. Còn những tài năng khác thì bố mẹ sẽ tỏ thái độ "không nghe, không biết, không thấy".

2. Khi teen "trúng bom"

Chẳng teen nào muốn trở thành nhân vật chính trong phép so sánh bất tận của bố mẹ. Trong khi bố mẹ muốn "hô biến" những đứa con của mình thành một phiên bản khác, tốt đẹp, thành công và đúng với kỳ vọng của họ thì mặt ngược lại, những đứa con chẳng hào hứng với mong muốn đó chút nào.

Cố gắng bao nhiêu là đủ?

Đó là khi bạn hớn hở mang về nhà phần thưởng cho học sinh đạt danh hiệu tiên tiến và mẹ bạn thờ ơ bảo, cô bạn nhà bên cạnh còn đạt danh hiệu xuất sắc cơ. Là lúc bạn vui mừng vì đã giành điểm 9 trong

môn tiếng Anh và bố bạn khẽ khàng, rằng con của một cô ở cơ quan vừa giành được học bổng du học ở nước ngoài. Giây phút đó, bạn hụt hẫng vô cùng. Hẳn bạn sẽ thấy để đạt được sự hài lòng của bố mẹ cũng giống như việc chạy trên một con đường dài và càng chạy thì đích đến càng xa. Bạn sẽ ghét lây cả những đối tượng được làm "điểm tựa" cho sự so sánh. Rồi một ngày, bạn thấy chán nản, không muốn cố gắng nữa bởi cố gắng bao nhiêu cũng chẳng được ghi nhận.

Hoài nghi, tự ti

Nếu bị so sánh trong một thời gian dài, teen sẽ bị mặc định trong đầu suy nghĩ là mình làm gì cũng kém bạn bè. Từ đó, ngay cả những công việc hàng ngày hoặc việc học ở trường cũng dễ dàng khiến teen "mắc lỗi". Càng mắc lỗi, teen lại càng lún xuống hố sâu tự ti. Giống như câu chuyện về cô bạn Xuân ở lớp tôi. Xuân có tật nói lắp, nói tiếng Việt thôi đã khó khăn, nói tiếng Anh lại càng tệ. Giờ tiếng Anh nào cũng vậy, mỗi lần Xuân đứng dậy đọc bài là cô bạn đều luống cuống tới mức đánh rơi cả sách. Thế nên, điểm ngoại ngữ của cô bạn không cao. Cứ mỗi lần họp phụ huynh về là một lần Xuân nghe bố mẹ phàn nàn: "Con nhà người ta nói tiếng Anh như gió. Con mình thì..." Cô bạn đã lặng đi và lủi thủi đi về góc học tập của mình sau khi nghe câu nói đó.

"Bật ngược" lại bố mẹ

Để phản ứng lại những so sánh của phụ huynh, các teen cá tính mạnh thường có xu hướng làm ngược lại những điều được bố mẹ so sánh. Việc làm này có thể đem lại cho teen cảm giác dễ chịu và hả hê tức thời.

"Miễn nhiễm" với so sánh

Không "bật ngược", không làm theo, một số teen khác lại mặc kệ những gì bố mẹ so sánh, cứ lẳng lặng làm theo ý mình với phương châm "bố mẹ nói cứ nói, con thích làm gì cứ làm". Sẽ rất tốt nếu như các bạn tự định hướng được đường đi nước bước cho mình. Tuy nhiên, khi bạn còn trẻ, còn non nớt với kinh nghiệm sống chưa được bao nhiêu thì "miễn nhiễm" với so sánh cũng là khước từ sự hỗ trợ và giúp đỡ của bố mẹ.

3. Nào mình cùng "gỡ bom"

Thật không dễ dàng gì khi teen phải "sống chung với lũ" nếu không có các tuyệt chiêu.

Tuyệt chiêu số 1: Khen đối tượng được so sánh và lái sang vấn đề khác

Mẹ: "Con bác Vinh ở đầu ngõ vừa được học bổng đấy, con học hành thế nào thì học nhé…"

Teen: "Vậy ạ, uầy, nó giỏi thế, công nhận nó chăm học thật. Mẹ ơi, thế dạo này bác Vinh vẫn bán bún riêu ạ? Mai con với mẹ sang đấy ăn nhé! Lâu rồi con không ăn bún riêu."

Mẹ: "Uhm, bác ý vẫn bán bún riêu ngon lắm…"

Đó, câu chuyện là như vậy. Bí quyết là các teen phải quản lý được cảm xúc của mình, không được tỏ thái độ, mà ngược lại còn phải khen đối tượng kia, và khéo léo lái sang một vấn đề hoàn toàn khác. Bố mẹ chúng ta sẽ bị cuốn theo ngay. Bởi vì, người nào đặt câu hỏi là người kiểm soát cuộc nói chuyện mà.

Tuyệt chiêu số 2: Trở thành đồng minh với mẹ

Mẹ: "Con chú Sáu ở gần nhà bác Lan vừa đi thi học sinh giỏi cấp tỉnh xong… Sao con bé đấy ngoan và học giỏi thế nhỉ?…Con mình thì…"

Teen: "À vâng, tin đó con biết rồi, cái Hoa lớp con cũng đi thi đấy ạ, à thằng Hùng lớp con cũng vừa được giải Tỉnh xong…"

Đây là cách teen nhà mình trở thành đồng minh với mẹ trong việc "buôn chuyện", lúc ấy, mẹ sẽ quên đi cả việc đang có ý định so sánh mà là cùng chúng ta nói về những chuyện khác. Nhưng nhớ là được một lúc phải kiếm cớ chuồn đi nhé… không đến lúc mẹ tỉnh ra thì…

Tuyệt chiêu số 3: Trách "yêu" bố mẹ

Bố: "Con bé Loan nhà bác Chiến sáng nào nó cũng dậy sớm quét nhà, lau nhà sạch sẽ, con nhà mình thì

ngủ trương mắt ếch đến tận 8-9giờ sáng chưa thèm dậy…"
Teen: "Thế tý nữa, con sang bảo cái Loan là bố muốn nhận nó làm con nuôi nhé… Con sẽ gọi nó là chị luôn, thế là nhà mình sáng nào cũng được lau nhà, quét nhà rồi…"
Bố: "Vớ vẩn… đi quét nhà đi!"
Tuyệt chiêu này sẽ giúp cho bố mẹ của teen nhận ra là tại sao mình lại đi khen con người khác nhỉ, đây mới là con của mình chứ. Dù nó thế nào thì nó vẫn là con mình. Bố mẹ sẽ hơi xấu hổ đấy…
Tuyệt chiêu số 4: Bộc lộ khả năng tiềm ẩn
Hãy thuyết phục bố mẹ về những giá trị của chính mình. Khoa học hiện đại quan niệm có 7 loại trí thông minh. Bạn không thông minh ở lĩnh vực này nhưng ở lĩnh vực khác bạn lại là "chuyên gia" thì sao? Bạn không học giỏi Toán xong bạn lại rất thành công trong bộ môn Lịch sử, bạn không đạt điểm "đỉnh của đỉnh" với việc học nhưng bạn có thể chơi đàn rất cừ... Mỗi người đều có một giá trị để theo đuổi và bạn cũng thế. Hãy chứng tỏ rằng, bạn không cần phải mệt nhọc để áp mình lên một "hệ tọa độ" của con cái nhà người khác vì bản thân bạn cũng đã có hệ thống giá trị "chuẩn" của riêng mình.
Tuyệt chiêu số 5: Chủ động so sánh
Và cuối cùng, nếu bố mẹ bạn vẫn không thể từ bỏ được thói quen so sánh thì bạn hãy thử "thươnglượng" với bố mẹ xem sao. Để bố mẹ có thể chuyển từ việc so sánh bạn với con cái của những gia đình khác sang việc so sánh bạn của ngày hôm nay với những ngày trước đó. Cũng là phép so sánh đấy thôi. Chỉ có điều, nó sẽ giúp bố mẹ thấy được sự tiến bộ, trưởng thành của bạn ngày hôm nay so với ngày hôm qua.

2. "Mày mặc cái rèm cửa lên người đấy à con"

“Hố hố, há há! Hot quá quá hot!” - Đó là tiếng hét pha lẫn tiếng cười của lũ bạn “nửa người, nửa quỷ” khi chúng nó “đào bới” được cái album ảnh thời bé của tớ.
Nhưng phải công nhận, thời ấy trông tớ mới *lúa* làm sao…
Trong bức ảnh nào má của tớ cũng được phết hồng rực, môi đỏ choét, tóc buộc hai bên, mái rẽ luống với thôi rồi nhiều cặp, nhiều nơ chi chít trên đầu. Nhất là những bộ váy áo mới thật sự là *thảm họ*a, khi hồng, khi xanh nõn chuối và lằng tằng nhằng những phụ kiện không mấy liên quan.
Thường thì trong những bức hình ấy, bên cạnh tớ là mẹ. Mẹ thời ấy mới trẻ và đẹp làm sao. Mái tóc bồng bềnh kiểu bắp cải, quần ống loe hoặc váy style công nương Pháp… tất cả những mode mới của thời xưa thật là xưa ấy đều chứng tỏ mẹ của tớ từng là người rất sành điệu.
Nhưng đáng buồn thay, đã hơn 10 năm rồi mà mẹ vẫn không hề thay đổi suy nghĩ về thời trang, không chịu update những mốt mới. Và căn nguyên của mọi thảm họa, ấy là mẹ dường như không bao giờ để ý: Từ bấy đến nay, tớ đã lớn thêm những mười tuổi…

Tớ chúa ghét việc mặc đồng phục và ác mộng hơn nữa là phải đóng thùng tới trường. Còn mẹ, thậm chí cả khi tớ đi học thêm, đi chơi mẹ cũng gật gù khuyến khích: “Con sơ vin vào trông thật đẹp, lịch sự ấy”.

Và để mẹ được vui lòng, tớ đi đâu cũng sơ vin đến tận nách, không được cắt mái ngố, đi dép quai hậu không được giẫm gót và nhất là phải cài cúc áo cho đến tận cái khuy trên cùng. Xong! Hội những kẻ ngộ chữ đã sẵn sàng chào đón tớ!

Mẹ không bao giờ hiểu là tụi con trai sẽ chẳng bao giờ thèm để ý đến một đứa con gái ăn mặc giống cừu Dolly được nhân bản vô tính như thế. Nhất là khi tụi bạn tớ toàn là những đứa trông cá tính điên lên. Chúng nó ăn mặc rất chi là hay hớm, đôi khi quậy quậy, bụi bụi mà vẫn rất đáng yêu. Đó là lý do tớ phát cuồng vì những chiếc legging giả jean rách, áo free style, mũ lưỡi chai, vòng đinh tán… Mỗi lần tớ mặc như vậy, lũ bạn của tớ chỉ có mà trầm trồ:

“Uầy, trông style chẳng khác gì Dara. Saranghaeyo!”

Còn bọn con trai thì nhìn tớ với con mắt ấn tượng hơn hẳn.

Nhưng đấy là chuyện của tớ và lũ bạn am hiểu thời trang, còn mẹ thì lúc nào cũng hét toáng:

Ôi trời ơi! Ở đâu ra cái kiểu ăn mặc rách rưới, gái không ra gái, trai không ra trai thế hả? Quần áo tử tế đâu mà đi khoác cái rèm cửa lên trên người, hoa hòe hoa sói, trông không khác gì mấy đứa ăn chơi, đàn đúm.

Thế đấy, thời trang đích thực của năm 2014 bị coi là cái rèm cửa, trang phục của ăn mày, bụi đời, của mấy đứa đầu đường xó chợ. Nếu có như vậy thì tớ cũng thà làm thành viên hội "Cái bang" còn hơn là cứ suốt ngày đóng thùng, rẽ luống, đeo ba lô hồng để làm Hội trưởng Hội những kẻ ngộ chữ.

Cuộc chiến thời trang chính thức châm ngòi!!

Hôm ấy, tớ rón rén mãi, mới tậu về một cái crop top xinh không bút nào tả xiết, chưa kịp mặc đã bị mẹ phát hiện ra: *"Áo cộc thế này thì đi đâu được hả con?"*, chiếc quần Jeans loang hợp xu thế bị mẹ chê: *"Trông cứ như đánh đổ cả lọ Javen vào ấy"*. Và đỉnh điểm nhất, trong lần xúng xính chuẩn bị váy áo xinh tươi cho dịp sinh nhật nhỏ bạn thân, tớ đã bị mẹ mắng cho một trận te tua vì: *"Váy với áo, đẹp đâu chả thấy. Chỉ thấy toàn những thứ lố lăng"*. Trong khi tớ thấy, những thứ mình khoác lên người chả có thứ nào có tên là *"lố lăng"*. Đôi giày đinh tán hầm hố này, mốt của năm nay đấy chứ. Chân váy da này, có hở chỗ nào đâu? Thế là tớ lớn giọng cự nự mẹ: *"Mặc thế nào là quyền của con. Mọi người có bình luận thế nào cũng là bình luận về con chứ đâu phải bình luận về mẹ"*. Chỉ đợi có thế, mẹ tớ cáu ầm lên, dọa *"hóa vàng"* tất cả quần áo của tớ!

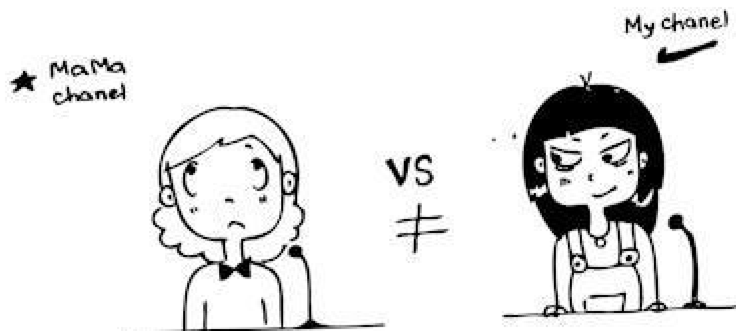
Chuyên gia gỡ bom ra tay

1. Tìm xem ngòi nổ ở đâu

Phải có ai chịu trách nhiệm cho "cuộc chiến thời trang" này chứ nhỉ.

Không cùng kênh

Thử nghĩ mà xem nhé, trong khi phụ huynh của teen luôn nghĩ rằng, cái bọn trẻ con (là teen chúng mình đấy ạ) thì cần gì phải ăn mặc tưng bừng, rực rỡ trong khi việc của chúng nó chỉ là ngày ngày từ nhà đến trường, đến lớp học thêm. Chấm hết. Cho chúng nó ăn mặc đẹp thì có ngày chỉ quần quần, áo

áo; xao lãng hết chuyện học. Trong khi với teen, việc ăn mặc thế nào quan trọng hơn nhiều. Trang phục không chỉ là thứ khoác vào cho xong, nó thể hiện cả cá tính của người mặc nó. Hơn nữa, trang phục còn góp phần giúp teen "ghi điểm" với "gà bông". Thế nên, đầu tư vào trang phục có bao giờ thừa? Trong khi bố mẹ chỉ chịu chi vào những trang phục quen thuộc, có phần phổ biến, đại trà cho teen thì teen lại không chấp nhận dừng lại ở đó. Sáng tạo, phá cách, thậm chí có phần nổi loạn trong cách ăn mặc sẽ khiến teen cảm thấy tự tin hơn trong việc xây dựng hình ảnh cá nhân của mình. Những tiếng xuýt xoa khen ngợi, lời trầm trồ của bạn bè khiến teen "phổng mũi" lắm chứ. Cứ thế, bố mẹ và teen ngày càng xa rời nhau trong quan niệm về thời trang.

Teen có nhiều lựa chọn hơn

Thật vậy, trong khi bố mẹ ngày xưa chỉ có nhu cầu "ăn no mặc ấm" thì ngày nay, đời sống phát triển, hàng hóa phong phú đã đáp ứng được nhu cầu "ăn ngon mặc đẹp". Đâu phải chỉ bố mẹ mà đôi khi chính teen cũng phát hoảng lên với thị trường rộng lớn, phong phú của quần áo, phụ kiện và trăm thứ hầm bà nhằng khác. Cũng chẳng thể nào trách teen được, nếu chẳng may lạc giữa mê cung ấy, teen lại trót chọn cho mình những bộ đồ "hổng giống ai" và khiến bố mẹ sững sờ. Nhiều lựa chọn hơn đồng nghĩa với việc teen có nhiều cơ hội để thể hiện bản sắc của mình hơn. Không còn cái cảnh teen chỉ biết ngậm ngùi nhìn hình ảnh mơ ước của mình trên phim rồi để đấy. Bây giờ, để "hiện thực hóa" hình ảnh mơ ước dễ hơn nhiều. Như cô bạn Trang học cùng lớp tớ ấy. Một ngày đẹp trời nọ, Trang bỗng chốc muốn hình ảnh của mình phải đậm chất tomboy giống kiểu cô nàng nhân vật chính trong phim "You are so handsome". Thế là áo phông dáng rộng, mũ lưỡi trai ở đâu được cô nàng khuân về mặc cho bố mẹ lắc đầu: *"Người thì được một mẩu…"*

Ôi, thần tượng - tượng thần

Thì đấy, làn sóng phim Hàn Quốc, Nhật Bản và nền âm nhạc châu Á, châu Âu đã lăng xê không biết bao nhiêu trào lưu thời trang. Còn nhớ, hồi bộ phim đình đám "Full house" (ngôi nhà hạnh phúc) tràn ngập màn ảnh Việt, ra đường, người ta thấy cô nàng nào cũng mặc áo lửng. Một dạo khác, khi "xì tai" Harajuku lên ngôi, có nhiều bậc phụ huynh phát hoảng với những gương mặt được "kẻ vẽ" khác người, những bộ trang phục màu mè, có phần lập dị của teen. Ở lứa tuổi đang dần định hình nhân cách, việc dễ dàng bị ảnh hưởng bởi những trào lưu từ nước ngoài tràn vào là điều dễ hiểu. Chỉ có điều, không phải phụ huynh nào cũng nhạy cảm với các trào lưu ấy như teen. Thử hỏi bố mẹ chúng ta xem Harajuku là "xì tai" nào, hẳn bố mẹ sẽ mắng cho một trận ý chứ. Không biết, không hiểu nên khi chứng kiến con mình ăn theo những trào lưu lạ lẫm đó, bố mẹ sẽ thấy bực mình là điều đương nhiên.

Bố mẹ bị "nhồi sọ"

Tình huống không hiếm gặp với những bậc phụ huynh có thời gian rảnh rỗi để tán gẫu cùng nhau với đề tài muôn thưở "bọn trẻ bây giờ...". Chẳng chóng thì chày, tất tần tật các vấn đề liên quan đến teen sẽ được đem ra mổ xẻ bằng hết, trong đó có cả chuyện ăn mặc. Nghe nhiều, nghe mãi, dần dà, những bậc phụ huynh cũng có ngày "giật mình" nhìn lại cậu ấm, cô chiêu nhà mình. Vốn bị ảnh hưởng sẵn từ những "comment" trước đó, bố mẹ sẽ "trầm trọng hóa" vấn đề nếu thấy con nhà mình có một vài biểu hiệu của triệu chứng ăn chơi, đua đòi. Lúc đó thì teen cứ gọi là "lãnh đủ".

2. Khi teen trúng bom

Hầu như teen nào cũng thích mọi người nhớ đến mình với một dấu ấn nào đó. Bởi vậy, chấp nhận trở thành một người giống mọi người (ít nhất là ở khoản ăn mặc) là điều chẳng teen nào mong muốn. Ngoan ngoãn nghe theo những "chỉ thị" của bố mẹ ư? Điều đó nghe thật miễn cưỡng.

Càng cấm càng ham

Là khi bản tính "cố chấp" của teen nổi lên, càng cấm thì teen lại cố làm bằng được. Hôm trước, mẹ cấm mặc short ra chỗ đông người thì hôm sau tủ đồ của con gái có thêm... một tá short. Bố cấm con trai để tóc tai bờm xờm, trông không ra dáng nam nhi tý nào thì con trai sẽ để tóc càng dài hơn, thậm chí, còn khuyến mại thêm cả một chiếc khuyên tai. Đặc thù của lứa tuổi này là thế. Teen sẽ chỉ làm những cái mà teen thấy nó thực sự cần thiết và hữu ích mà chẳng màng đến việc mọi người sẽ đánh giá mình thế nào. Mọi người càng nói nhiều về một hành vi thì teen sẽ càng lặp lại nhiều hơn với tư tưởng: "Xem ai chịu được lâu hơn". Và khi đó, sự góp ý của phụ huynh đã bị "vô hiệu hóa" không thương tiếc.

Sự "chống đối" được chuyển hóa

Trước phản ứng quá gay gắt của bố mẹ, nhiều teen sẽ chọn giải pháp thoáng nghe có vẻ rất "thỏa hiệp" là "chuyển hướng chiến lược" sang một xì tai khác. Hôm trước còn theo trường phái hầm hồ, áo quần rặt những dây móc với xích sắt, hôm sau đã có thể "ngoan hiền" với áo sơ mi, quần Jeans giản dị rồi. Đừng tưởng như vậy là teen đã chịu đầu hàng trước sự cứng rắn của bố mẹ nhé. Vì biết đâu, dưới lớp sơ mi kia lại là một hình xăm được giấu đi khéo léo, một kiểu "nghịch ngầm" cộp mác "made by teen" đây mà.

Vâng dạ và... để đấy

Đó là kiểu của cô nàng tên Minh, học thêm cùng lớp tiếng Anh ngữ với tớ. Thấy con gái hôm trước mặc một cái áo "trắng quá nhìn xuyên qua" đến lớp học thêm, mẹ Minh "e hèm". Cô nàng làm bộ "chột dạ", mấy hôm sau ăn mặc đúng chất "thanh niên nghiêm túc". Được một tuần, Minh tiếp tục "bổn cũ soạn lại", vẫn là cái áo đấy tới một lớp học khác, tất nhiên là có sự che chở của một chiếc áo khoác lúc ra khỏi nhà. Với chiêu này thì chỉ có "trời biết, đất biết" và chủ nhân của chiếc áo xuyên thấu kia biết. Chưa hết, có dạo rộ lên mốt móng tay sơn nhung, sơn dạ quang. Minh cũng hào hứng ăn theo mốt này. Thấy móng tay con gái lấp lánh, mẹ Minh tỏ ý nghi ngại về độ an toàn của loại sơn này, cô nàng hứa hẹn sẽ đoạn tuyệt ngay nhưng rồi đâu lại vào đấy.

3. Nào mình cùng gỡ bom

Ai cũng một thời "trẻ trâu"

Teen hãy thử nói chuyện với bố mẹ, bằng một vẻ thật hóm hỉnh: *"Bố mẹ ơi, con nghe bố mẹ kể những năm 80, ông bà từng cấm tiệt bố mẹ mặc quần ống loe, ấy thế mà trong album ảnh cũ vẫn thấy bố mẹ mặc đấy thôi."* Hãy để cho con được sống đúng với lứa tuổi của mình, miễn là đừng quá lố là được. Một chút nhấn nhá trên trang phục, thoảng màu hồng trên môi, vài phụ kiện nho nhỏ thì đâu có biến chúng con trở nên hư hỏng? Mỗi thời đều có một chuẩn mực riêng và bố mẹ đừng quá áp đặt mắt thẩm mỹ của mình lên các con. Chúng con đều hiểu được cái gì phù hợp với mình và sẽ biết cách sử dụng hợp lý.

Quần áo không làm nên thầy tu, nhưng...

Quần áo không tạo nên giá trị của một con người, nhưng lại thể hiện sức sáng tạo, sự say mê thể hiện bản thân. Vì thế, các bậc phụ huynh hãy nhìn nhận về trang phục của teen trong sự đối chiếu những mặt tốt và mặt xấu nhé. Bên cạnh những yếu tố tiêu cực như nếu quá chú tâm vào vẻ bề ngoài thì teen sẽ lơ là học tập, rèn luyện, tiêu tốn tiền nong thì bố mẹ nên cho rằng, sự sáng tạo trong trang phục là một cách để teen xả "xì trét" hiệu quả. Say mê thể hiện bản thân chẳng có gì sai nếu như việc đó tiếp thêm năng lượng để học tập. Bởi vì học tập cũng cần lắm những sự sáng tạo.

Ngoài ra, trang phục cũng là cách giúp teen xích lại gần nhau hơn, nhận ra đâu là bè bạn của mình. Thông qua những gì mình thể hiện, teen có thể nhìn thấy và nhận ra nhau dễ dàng, biết rằng ai có chung sở thích, chung một "fashion icon" nào đó với mình.

Tuy vậy, teen cũng đừng "quá lố" trong cách ăn mặc của mình, đừng quá chạy theo mốt này mốt nọ. Là chính mình, đó mới là điều tuyệt vời nhất!

3. "Thực phẩm ngoài đường toàn đồ thiu đồ thối mà sao chúng mày thích thế nhỉ"

Nếu tớ kể ra đây hết những món quà vặt tớ thích ăn thì các ấy chỉ có mà ứa nước miếng rồi ôm bụng vì đói. Ở trước cổng trường của tớ là cả một hệ thống hàng quán hoạt động liên tùng tục với các món ăn hấp dẫn cực kỳ. Nào là nem chua rán, pho mai que, bánh tráng trộn, bánh khoai, khoai tây lốc xoáy, bò bía, thịt xiên nướng, chè xôi, trà sữa, sữa chua mít, chè khúc bạch, thịt hổ, mì que cay… Ôi, cứ nhắc đến là tớ đã thèm lắm lắm rồi!

Nhưng có một điều mà chắc chắn các ấy cũng sẽ nghĩ giống tớ, đó là đừng có dại mà để lộ ra cho mama và baba biết "history" hôm nay mình đã ăn những món gì ngoài cổng trường. Vì chắc chắn, kết quả sẽ là thế này đây:

Mama: "Tôi đến điên đầu lên mất. Công tôi hì hục nấu ăn ngon lành sạch sẽ cho nó ở nhà thì nó không ăn. Nó ra ngoài đường ăn vào người toàn những đồ thiu, đồ thối. Con cái có lớn mà không có khôn, không biết thương ba mẹ."

Baba: "Con đã đọc báo viết về những món ăn vặt độc hại, không đảm bảo vệ sinh an toàn thực phẩm khủng khiếp như thế nào chưa? Con ăn linh tinh như thế vừa tốn tiền, vừa có hại đến sức khỏe… bla… bla".

Có phải tớ không biết công mẹ vất vả nấu nướng, chăm sóc cho cả nhà đâu. Tớ ăn cơm mẹ nấu ba bữa: sáng, trưa, tối và luôn tuân theo quy tắc phải ăn trên hai bát cơm đấy chứ. Tớ nuốt lấy từng lời mẹ dặn dò rằng ăn nhiều rau cho mát ruột, nhiều tôm cua cho cao lớn, nhanh nhẹn… Nhưng mà mẹ thì chẳng bao giờ làm nem chua rán, làm phô mai que, khoai tây lốc xoáy… cho tớ ăn cả. Mẹ lúc nào cũng chỉ có cơm, cháo và quá lắm là mì thôi. Mà nghĩ đi nghĩ lại thì nếu mẹ có làm những món quà vặt ấy, tớ vẫn thích ăn chúng ở ngoài quán với lũ bạn hơn là ngồi ăn một mình.

Ba thì lúc nào cũng tua đi tua lại rằng những món ăn bán ngoài đường là cực kỳ bẩn, cực… cực kỳ độc hại. Vậy mà cả lớp tớ, đứa nào cũng mê những thứ quà đó nhưng có ai hề hấn gì đâu. Ngược lại, những lúc đói meo cả bụng mà lẻn được ra ngoài cổng trường, mua thịt hổ hay kem xôi vào lớp ăn thì thật là tuyệt cú mèo. Lúc ấy mắt chỉ có mà sáng quắc lên, đầu óc minh mẫn gấp bội phần, chân tay nhanh nhẹn, mồm miệng liến thoắng ấy chứ.

Rồi, cứ cho là những món ăn đó độc hại thật đi thì ăn vào cũng có chết được ngay đâu, cũng chỉ chết từ từ thôi.

Mà chính ba là người đã kể cho tớ nghe rằng:

"Ngày xưa, nhà bà nội đông con, ba có được chiều chuộng, ăn ngon, mặc đẹp như con bây giờ đâu. Ra đồng, bắt được chuột cũng đem nướng ăn ngon lành ấy chứ."

Ngày xưa ba còn ăn cả chuột, thế sao bây giờ tớ ăn toàn những đồ ngon lành, thơm phưng phức như vậy thì ba lại phản đối kịch liệt? Mâu thuẫn ơi là mâu thuẫn!

Các cô, các bác bán quà vặt ở ngoài cổng trường thì quý mến bọn tớ thôi rồi. Lần nào vào quán, chúng tớ cũng được ưu tiên cho những suất ngon hơn, được khuyến mãi trà đá và thỉnh thoảng còn được tặng cho cả phô mai hay nem chua rán. Vậy mà ba mẹ lúc nào cũng nhìn các cô các bác ấy với ánh mắt hình viên đạn:

“Họ cho hê-rô-in vào thức ăn để dụ các con ăn đấy! Đừng có dại, thành con nghiện ngay được đấy con ạ!”

“Thế vào quán ăn họ có nói chuyện gì xấu xa không? Cứ lê chân vào những chỗ ấy rồi có ngày hư người!”

Haizz, mọi chuyện đâu có phức tạp đến thế. Chỉ là quán quà vặt thôi mà…

Mà những thứ quà vặt đó đâu có chỉ ngon lành không, chúng còn rất “cute” nữa chứ. Thời buổi này mà không biết ăn bánh tráng trộn, không biết câu: “Xin lỗi, anh chỉ là thằng bán bánh giò” thì lạc hậu lắm lắm ý.

Chuyên gia gỡ bom ray tay

Các cụ ngày xưa có câu: “Cái miệng làm tội cái thân” quả không sai. Cứ mỗi lần tớ hẹn hò bạn bè offline ở một địa điểm lý tưởng nào đó cho bọn “xì tin” là mẹ lại nhướn mày: “Mẹ chả hiểu ở đấy có gì hay ho mà các con thích túm năm tụm bảy như thế? Sao không về nhà? Đồ ăn đồ uống đâu có thiếu mà lại có không gian sạch sẽ, thoáng mát?” Thắc mắc của mẹ rất đúng nhưng cái lũ bạn “trời ơi đất hỡi” của tớ (và chính tớ) lại không nghĩ thế. Mà cũng

có lý thôi. Trong khi dân tình đang sốt đùng đùng với chè khúc bạch để giải nhiệt trong những ngày nóng bức thì quan điểm của mẹ lại chỉ là ngồi nhà và uống nước chanh, thậm chí, còn hạn chế cho đá vì uống nước có đá dễ bị... viêm họng. Mùa đông, tụi tớ thích mê nầm nướng, phô mai que, nem chua rán... thì lại phải “kính nhi viễn chi” với những thứ đồ ăn ngon lành đó. Lý do ư? Vì mỗi lần đón tớ về sau những ca học, mẹ đều đi qua những hàng quà đấy thật nhanh với lý luận: “Đồ vỉa hè có gì ngon ngọt mà bọn trẻ con cứ sán vào ăn thế nhỉ?”

1. Tìm xem ngòi nổ ở đâu

Vi trùng – có hàng tỉ con vi trùng

Có lẽ đây là lý do đầu tiên để bố mẹ bắt chúng mình tránh xa những thứ thực phẩm trôi nổi, không nguồn gốc, nhãn mác gì từ vỉa hè. Cứ thử hồi tưởng lại ánh mắt săm soi của mẹ lúc nhìn vào những thứ đồ ăn “ngon, bổ, rẻ” chúng mình đưa lên miệng xem. Trong mắt những bà nội trợ kiểu mẫu như mẹ, thật không thể nào chấp nhận nổi việc cái bát ngoài quán chỉ cần lau qua bằng vài mẩu giấy ăn nhão nhoẹt là yên tâm được. Không những thế, đũa, thìa, dĩa thì có hôm nhờn mỡ hôm mốc meo. Đặc biệt, với tình hình thông tin được update từng ngày, từng giờ thì hẳn mẹ sẽ không lạ lẫm gì với những tin trên báo, đài về thực phẩm bẩn. Lúc đó thì ôi thôi, bao nhiêu ưu điểm của đồ ăn ngoài đường bị các bậc phụ huynh nhà mình “sổ toẹt” bằng hết. Mang sẵn trong mình mối lo ngại như vậy, bảo sao các bậc

phụ huynh nhà mình lại cấm đoán con cái bén bảng gần thực phẩm ngoài đường?
Có bao nhiêu calo?
Nỗi thắc mắc của mẹ trước những mặt hàng ăn uống bạt ngàn, vô biên ngoài vỉa hè là đây. Có lần, tớ thấy mẹ ngần ngại trước những que cá viên chiên thơm lừng vì không rõ đó là cá thật hay... cá giả, ăn vào có được chút xíu dinh dưỡng nào không? Thói quen cân đo đong đếm hàm lượng dinh dưỡng trong các khẩu phần ăn của mẹ được áp dụng vào đồ ăn vặt và... “chào thua” vì không có một đồ ăn vặt nào được niêm yết hàm lượng các thành phần dinh dưỡng, mà có muốn niêm yết cũng chả biết niêm yết vào đâu. Thế là niềm tin về giá trị của thực phẩm ngoài đường trong lòng nhị vị phụ huynh nhà mình chả còn đến được nửa lạng.
Lê la có gì hay
Lý do tế nhị nữa để bố mẹ phản đối việc chúng mình ăn uống ngoài đường đó là, ngồi ở ngoài đường sẽ rất dễ bị nhầm tưởng là la cà quán xá, trông thật “mất hình tượng”. Trong mắt bố mẹ, hình ảnh một tốp học sinh ngồi túm năm tụm bảy, cười cợt, trêu đùa nhau sau giờ học; chưa kể đến chuyện chúng nó còn hay “chém gió” hoặc “dìm hàng, hạ giàn” nhau chẳng có gì hay ho. Vì vậy, “thà cấm nhầm còn hơn bỏ sót”, bố mẹ chúng ta cứ gọi là cấm đoán triệt để hòng hạn chế tối đa cái việc đàn đúm, chơi bời, lêu lổng. Trong đó, có cả việc gặp gỡ và tụ họp ở các quán ăn ngoài cổng trường hay trên đường đi học về. Thế có khổ cho teen không chứ?
Con không thích cơm mẹ nấu à?
Nếu ăn vặt thường xuyên, có thể, bạn sẽ làm mẹ chạm tự ái đấy. Với trí tưởng tượng phong phú và óc suy diễn không biên giới, hẳn mẹ sẽ cho rằng cơm mẹ nấu chán òm nên chúng ta mới phải cầu viện đến những đồ ăn không dán mác “made by mẹ”. Sâu xa hơn nữa, những bữa cơm trong gia đình luôn được coi là thời gian để cả nhà quây quần, sum họp sau một ngày làm việc và học tập căng thẳng. Cứ đi ăn ngoài nhiều đồng nghĩa với việc bạn không coi trọng những phút giây đáng quý này vậy. Sẽ bị “trừ điểm” rất nặng trong mắt mẹ cho mà xem.
2. Khi teen trúng bom
Một trong những điều làm cho tuổi học trò đáng nhớ là những món đồ ăn đặc biệt, dường như được ra đời chỉ để dành cho cái lũ “nhất quỷ nhì ma”. Sẽ chẳng ai đi qua tuổi học trò mà không nhớ như in những quán chè, quán kem hoặc quán nem chua rán, trà sữa trân châu, lẩu nướng... gần trường học. Đôi khi, chỉ nhắc tới thôi mà bao nhiêu teen đã nuốt nước miếng ừng ực rồi. Vì thế, bố mẹ có cấm cản đến mấy chăng nữa thì chắc chắn teen vẫn có cách “lách luật” điệu nghệ, như những cách sau đây:
Lén lút cho thỏa cơn thèm
Biết rằng phụ huynh nhà mình không thể cai quản con cái cả ngày được, nên những quãng thời gian không bị bố mẹ “quản thúc”, teen sẽ nhanh chóng nhập hội quà vặt cho bằng bạn bằng bè. Cốc nước mía mát lạnh sau trận bóng mệt nhoài, ly chè thập cẩm nhân dịp nhận được học bổng hay bỗng một ngày đẹp trời cả lớp trống tiết giữa và chẳng biết làm gì ngoài việc dắt díu nhau ra một tiệm ăn nào đó gần trường... Thế là teen có thể thỏa thích ăn uống cùng bạn bè. Vừa “xả xì trét” lại vừa đỡ nhớ nhung những món đồ ăn yêu thích, hợp khẩu vị.
Ăn ngoài đường có gì sai?
Trong đầu bạn lúc nào cũng lùng bùng, ấm ức với câu hỏi này. Bạn đòi bố mẹ đưa ra một lý do cho việc hạn chế bạn xài thực phẩm ngoài đường. Bạn thấy mình chẳng có gì sai khi thỉnh thoảng tạt ngang tạt ngửa đâu đó. Thực phẩm ngoài đường đáp ứng nhu cầu ăn uống của bạn một cách kịp thời, lại ngon và chẳng hề đắt đỏ như những món fast food trong những cửa tiệm sang trọng. Thế mà bố mẹ chẳng nhận ra.
Người ta ăn đầy ra đấy
Người ta ăn đầy ra đấy, nên teen sử dụng thực phẩm ngoài đường cũng chỉ là “chạy theo trào lưu” thôi.

Người ta ăn đầy ra đấy mà chẳng bị làm sao nên bố mẹ cũng đừng "trầm trọng hóa" vấn đề lên. Thỉnh thoảng, teen vẫn "lý luận cùn" kiểu đấy. Hơn nữa, với teen, chuyện ăn uống chỉ đơn thuần là ăn uống, không bao gồm việc "oánh giá" về việc ngoan hay không ngoan, thích đi đến nơi về đến chốn hay thích la cà chơi bời. Sự suy diễn của bố mẹ nhiều lúc sẽ khiến teen phát cáu lên mất thôi.

3. Nào cùng gỡ bom

Lời nói có sức mạnh

Hãy thủ thỉ với mẹ về những tình huống bạn buộc phải nhờ thực phẩm ngoài đường "cứu viện". Những lúc chuyển tiếp giữa ca học chính và học thêm trong khi "ông anh ruột"đang ồn ào kêu đói. Những hôm lỡ bữa, khi mẹ đi vắng còn bạn lại bộn bề bài vở. Hoặc một ngày xấu trời bỗng dưng bạn "nhạt mồm nhạt miệng" và những thứ quà vặt lại khiến bạn cảm thấy dễ nuốt trôi hơn. Không có cái gì hoàn toàn vô giá trị. Vì vậy, hãy giải thích để bố mẹ hiểu ra bạn tìm thấy ích lợi gì ở đồ ăn ngoài quán nhé.

Cam kết không lạm dụng

Nếu bố mẹ đã chấp thuận cho phép bạn thỉnh thoảng được mon men tới gần đồ ăn ngoài đường thì cũng hãy nhớ, đó chỉ là trong những tình huống cần kíp mà không phải là tất cả. Nói "cam kết" là hơi quá song hãy hứa với mẹ về một tỷ lệ hợp lý giữa việc "cơm hàng cháo chợ" với cơm nhà mẹ nấu. Sự rõ ràng và rành mạch không bao giờ thừa, kể cả trong chuyện ăn uống. Cam kết không lạm dụng đồ ăn ngoài đường, một mặt, cho thấy bạn cũng biết suy nghĩ chán chê trước khi sử dụng kiểu đồ ăn này và sự thành thật của bạn với bố mẹ. Thế là một mũi tên mà trúng hai đích còn gì?

Cũng đảm đang ra phết

Những lúc mẹ hí húi nấu nướng, chiên xào trong bếp, hãy sà vào làm cùng mẹ. Vừa làm, vừa khéo léo so sánh món mẹ nấu với những món khác không phải do mẹ nấu. Thế nào mẹ cũng được dịp phổng mũi vì tài năng nấu nướng có dịp được tán tụng. Quan trọng hơn hết, bạn sẽ có cơ hội thể hiện rằng mình cũng quan tâm tới sự nghiệp "nữ công gia chánh", bạn ăn ngoài hàng hoàn toàn không phải vì lười biếng với công việc nhà mà chỉ vì những lý do khách quan thôi. Nếu "dẻo miệng", biết đâu bạn có thể nịnh nọt mẹ chế biến những món chỉ có trong thực đơn của những cửa hàng ngoài đường thì sao? Lúc đó, bạn sẽ vừa được thỏa mãn vị giác, lại vừa được mẹ khen là có óc sáng tạo ấy chứ.

Kéo bố mẹ làm đồng minh

Thỉnh thoảng, bạn có thể gợi ý: "Con biết quán này có món A, B, C... ngon lắm. Lại hợp vệ sinh nữa. Hay bao giờ nhà mình ra đấy đổi món nhỉ?". Đó là một cách để hâm nóng lại không khí gia đình, cũng là để bố mẹ có cái nhìn khác về một góc của thế giới teen. Đi cùng bạn, cảm nhận cùng bạn; có thể bố mẹ sẽ gật gù hiểu tại sao bọn trẻ lại thích những quán xá này đến thế.

Lồng vào những lý do hợp lý

Cách này không được "thật thà" cho lắm song teen có thể áp dụng khi cần. Giống như cô bạn cùng lớp tớ vậy. Là cộng tác viên cho một tạp chí tuổi teen, nên lý do của cô nàng rất đáng yêu: "Con phải gặp nhân vật phỏng vấn ở quán trà sữa để tạo không khí thoải mái" hoặc "Nhóm cộng tác viên của con hôm nay hẹn offline ở quán Z nha mẹ". Nghe hợp lý vậy, chẳng bố mẹ nào nỡ cấm cản. Tuy nhiên, nhớ là đừng có lạm dụng, kẻo có ngày bố mẹ chép miệng: "Công việc đâu chả thấy. Chỉ thấy lý do lý trấu là giỏi". Làm gì thì làm nhưng cũng đừng để ảnh hưởng đến lòng tin bố mẹ dành cho, teen nhé!

BỐ MẸ ƠI, TEEN MUỐN NÓI

Thực ra, việc teen thích thú với những món đồ ăn ngoài đường chẳng hề có tội. Đó không chỉ là việc lấp đầy cái dạ dày và làm cho đầu óc trở nên minh mẫn hơn sau những giờ học đói hoa cả mắt. Đó còn là một góc của tuổi "nhất quỷ nhì ma" nữa. Xin bố mẹ hãy để cho teen được sống đúng với lứa tuổi của mình và đi qua những ngày tháng học trò tuyệt đẹp với những giây phút vui vẻ bên bạn bè cùng những đồ ăn dường như chỉ sinh ra vì teen, cho teen và tồn tại nhờ teen như thế!

4. "Sao cứ suốt ngày dán mắt vào mấy đứa hàn xẻng thế nhỉ ???"

Thế giới này thật tuyệt vời khi tất cả mọi đứa con gái khác đều xấu xí và chỉ có mình tớ là xinh đẹp. Bởi vậy nên dĩ nhiên T.O.P sẽ yêu tớ, yêu say đắm. Và cũng như bao đôi khác, tớ và T.O.P đã phải trải qua thật nhiều trắc trở. Bạn đừng nghĩ đó là ung thư hay máu trắng. Với tớ, những căn bệnh đó chỉ có trong phim mà thôi. Còn thử thách trong tình yêu của tớ và T.O.P gai góc, hiện thực hơn thế nhiều. Ấy là làm sao để giữ được bọc tiền quỹ lớp to tướng không bị rơi vào tay kẻ cắp.
… Trời tối đen như mực, đôi chân của tớ ríu lại. Tớ cứ chạy mãi, chạy mãi mà vẫn thấy như mình đang đứng yên. Lũ cướp gian ác đã gần đuổi kịp tớ và T.O.P. tớ hoảng hốt đưa đôi mắt đẹp long lanh nhìn T.O.P. Trời ơi! Chưa lúc nào tớ thấy T.O.P gần mình đến vậy. T.O.P đang nắm lấy tay tớ, còn tay kia ôm chặt bọc tiền quỹ lớp của tớ. Thời gian như ngưng đọng, cái cảm giác nắm tay T.O.P bỗng chốc choán ngợp tất cả. Đôi bàn tay rắn chắc, nam tính và ấm áp làm sao! Trong khoảnh khắc ấy, tớ có thể nhìn thấy từng sợi tóc của T.O.P đang bồng bềnh bay…
Trời bừng sáng… Những cánh hoa hồng nhẹ rơi quanh T.O.P. T.O.P quay lại mỉm cười với tớ. Ôi, nụ cười mà mỗi khi chỉ thoáng nhìn thấy trên tivi, trong poster cũng đã khiến tớ sung sướng đến phát điên và mất ăn, mất ngủ đến mấy ngày. Vậy mà giờ đây nụ cười ấy đã dành cho tớ. Tớ xinh đẹp nhất thế giới, tớ cũng là người hạnh phúc nhất thế giới vì có T.O.P bên cạnh… Nếu cứ chạy cướp thế này thì tớ chạy cả đời cũng được.
Đứng lại! Tao mà bắt được, tao rạch tay bằng dao dính AIDS!
Nguy quá, lũ cướp chết tiệt đã ở ngay sau lưng! Hoa hồng thôi rơi, tóc T.O.P thôi bay, tớ chạy quáng quàng trong đêm tối…
Tránh xa ra lũ cướp gian ác, không được động đến T.O.P của ta!
Tớ thấy mình mạnh mẽ hơn bao giờ hết.
Đang đêm hôm mà hét toáng lên thế? Không để cho ai ngủ à?
Ai quát thế? Một tên nữ tướng cướp chăng? Tớ giật mình choàng tỉnh dậy. Giọng nói ngay lập tức được xác định đã bay ra từ phòng ba mẹ. Tớ đang nằm trên chiếc giường thân yêu của mình, không có T.O.P, cũng chẳng có lũ cướp gian ác nào cả. Tớ ngẩn người tiếc những giây phút ở bên T.O.P đã vụt qua như một giấc mơ. Ờ mà, nó quả thực đúng là một giấc mơ cơ mà nhỉ… Tớ vội vàng ôm lấy tấm ảnh của T.O.P đặt ngay đầu giường, thấy sống mũi mình cay cay. Tớ ghét mẹ! Nếu không có tiếng hét kinh khủng của mẹ, T.O.P vẫn sẽ nắm tay tớ, bảo vệ tớ và biết đâu, T.O.P sẽ còn trao cho tớ nụ hôn

cháy bỏng khi thử thách đã qua đi. Tớ nghẹn ngào… Có lẽ, mẹ mới chính là trở ngại lớn nhất trong tình yêu của T.O.P và tớ.

Tớ nhẹ nhàng đặt mình xuống giường. Đầu tớ lúc này giống như một cuộn film đang quay. Tớ lần lại giấc mơ ở quãng đang hét lên đe dọa lũ cướp gian ác và tiếp tục tưởng tượng. T.O.P…T.O.P... nắm tay, nắm tay… cười, cười… Nhưng đáng ghét làm sao, cảm giác được nắm bàn tay của T.O.P đã biến mất, T.O.P bằng xương bằng thịt cũng không còn gần tớ như vừa cách đây mấy phút nữa. Tớ ấm ức lắm. Nhất định tớ sẽ giận mẹ thật lâu vì mẹ đã vô tâm và tàn nhẫn biết chừng nào!
Tớ đã thức từ lúc đó cho đến tận sáng. Tớ nhớ T.O.P! Giá như T.O.P ở bên tớ lúc này. Nếu được như vậy, tớ sẵn sàng đổi lấy khoảnh khắc ấy bằng tất cả mọi thứ quý giá nhất với tớ: xe đạp điện Yamaha, điện thoại đời mới, hay thậm chí cả tiền tiêu vặt trong mười năm cũng vẫn được…

Tớ lặng nhìn bức hình của T.O.P ở ngay trước mặt. T.O.P cũng đang nhìn tớ bằng đôi mắt sắc lạnh, cá tính. Chỉ mình tớ hiểu rằng, đó là cách tán tỉnh rất riêng của T.O.P.
"Xoạch!" – Dậy đánh răng rửa mặt rồi ăn sáng khẩn trương nào!
Mẹ không bao giờ có thói quen gõ cửa phòng tớ trước khi vào. Tớ vẫn còn rất giận mẹ. Chưa bao giờ mẹ hiểu được những gì tớ nghĩ, cũng không hề rung động trước tình cảm chân thành mà tớ dành cho T.O.P. Lúc nào mẹ cũng gọi T.O.P là "thằng đầu xanh, đầu đỏ", là "đồ cái bang ăn mặc rách rưới", làm ảnh hưởng đến việc học của con gái của mẹ. Tớ thực lòng cũng muốn gọi mấy ông ca sĩ mà mẹ thích là những lão già cổ hủ, thân hình béo mẫm, đầu tóc lúc nào cũng bóng lộn quê mùa, và có khi lại còn mặc

cả quần ống loe xẻ gấu…
Tớ nặng nề bước ra phòng ăn. Ba mẹ đã ngồi sẵn sàng ở bàn với chiếc bánh mì và hộp sữa tẻ nhạt. Mẹ chẳng bao giờ biết đến những chiếc Cuppy Cake vô cùng “cute” và lãng mạn như trong các MV của Big Bang. Mẹ cũng tẻ nhạt như những chiếc bánh mì khô khốc kia vậy. Tớ bỗng thấy chán nản biết mấy những chuỗi ngày bình thường, không Hàn Quốc một tí nào đang nối tiếp nhau trong cuộc đời tớ. Tớ nhẩm theo giọng của ba với theo bởi tớ đã nghe nó đến cả nghìn lần: “Sao giờ này mới chịu đánh răng rửa mặt hả con? Tác phong nhanh nhẹn để đâu rồi?”
Nhưng khó chịu hơn cả là giọng mỉa mai của mẹ khi trả lời ba: “Nó còn mải ngắm ảnh anh Tốp.”
Tớ bỗng thấy mình bị xúc phạm ghê gớm. Cục tức trong tớ hóa thành quả bom và nổ tung. Nghe cách mẹ nói tên “Tốp” mới đáng ghét và quê mùa làm sao! Tớ đóng sầm cửa phòng vệ sinh lại. Tớ muốn mẹ nhận lấy hết sự tức giận của tớ qua âm thanh đầy phẫn nộ ấy. Vậy mà tiếng sập cửa lại chẳng giúp tớ giải tỏa điều gì, nó chỉ dấy lên cả một tràng than vãn rất bài bản có mở đầu, diễn biến, liên tục cao trào và chưa bao giờ có ý định kết thúc của mẹ: “Con với cái, lúc nào cũng đâm đầu vào mấy thằng Hàn Quốc đầu xanh đầu đỏ rồi nhảy nhót, hư hỏng. Anh xem, nó có bao giờ thương ba mẹ mà học hành cho tử tế đâu? Nói nó thì nó đóng sầm cửa lại, nó thái độ. Có ăn, có học mà không có khôn. Rồi tao xé hết ảnh, vất hết đĩa nhạc nhẽo đi. Không học hành cho nên thân thì đừng đòi hỏi, mong muốn gì thêm… bla… bla… ”.
Trời ơi, tớ thấy tức điên lên mất. Tớ vớ lấy chiếc bàn chải đánh răng, dồn hết tức giận vào đó, cố bẻ cho bằng gãy.

Tớ không muốn ở căn nhà này nữa. Ngay bây giờ, tớ sẽ mang hết đống ảnh của T.O.P, mang hết số tiền tiết kiệm ra để thực hiện chuyến đi mơ ước của mình và gặp T.O.P, bỏ mặc sau lưng những người không bao giờ hiểu tớ, không hiểu tình yêu của tớ dành cho T.O.P.
Tớ chạy như tên bắn về phòng, vơ hết quần áo và tranh ảnh ném lên giường, trong lòng hừng hực quyết tâm ra đi.
Mọi thứ đã gần như xong xuôi!... Vậy mà cái vali chết tiệt thường ngày vẫn nằm ở góc phòng, hôm nay bỗng dưng biến mất. Tớ đã tưởng tượng đến cảnh kéo chiếc vali sành điệu xuống sân bay và ôm chầm lấy T.O.P. Tớ đã tưởng tượng như thế và tớ không muốn cảnh đó thay đổi chỉ vì sẽ phải mang theo một cái túi bì thô thiển, quê kệch thay cho chiếc vali đắt tiền. Nhưng nếu bây giờ phải hỏi mẹ về chuyện cái vali thì mất mặt quá. Tớ chưa muốn xuất hiện lúc này. Tớ muốn khi bước ra khỏi phòng, mọi thứ đã sẵn sàng. Và tớ sẽ bước đi lạnh lùng trong sự níu kéo vô ích của cả ba và mẹ. Tớ hả hê nghĩ tới lúc

đó. Nó khiến tớ thấy sung sướng hơn cả cái ý nghĩ sẽ được gặp T.O.P. Tớ sẽ ra đi và để lại cho ba mẹ nỗi day dứt vì đã đối xử tàn tệ với đứa con gái duy nhất của họ!...
Vậy mà cái vali! Cái vali chết tiệt! Nó khiến cho dự định to tát của tớ có nguy cơ tan vỡ! Thật cay đắng!
"Xoạch"

Mẹ lại không gõ cửa và xuất hiện đột ngột trong phòng của tớ. Ngay sau đó là cả một đoạn Zing.mp3 cứ lặp đi lặp lại đến nhói tai nếu người ta không thể ấn nút Pause hoặc chuyển bài: "Con với cái, ăn ở bẩn thỉu. Nó học được cái thói ấy từ bọn Hàn Quốc, Hàn Xẻng ăn mặc rách rưới, lôi thôi đây mà. Sáng ra đã bày bừa hết cả quần áo, tranh ảnh ra đầy giường. Nó có biết ba mẹ nó vất vả như thế nào đâu. Thế này thì tôi sống làm sao được… bla… bla". Tớ vẫn ngồi yêng hùng, không nhúc nhích giữa đống đồ lộn xộn. Tớ cảm thấy nếu chỉ khẽ động đậy hay tỏ ra sợ hãi lúc này thì ngay lập tức sẽ phá hỏng hình tượng lạnh lùng. Nhiều lúc tớ nghĩ, sao ông trời không lập trình mẹ giống như là Youtube, vừa phong phú lại vừa chạy video xong là ngừng hẳn, trừ khi có lệnh reload. Lập trình mẹ dạng Zing.mp3 thật mệt mỏi, vì nếu người ta không tắt nó đi, nó vẫn cứ tua đi tua lại mãi mãi. Nhưng cuối cùng, do hết pin, máy mp3 mắng nhiếc pro cũng tự động ngắt. Tớ tự thấy mình thật anh hùng khi vẫn ngồi trơ như đá, mặt tỉnh bơ sau những sóng gió vừa qua…

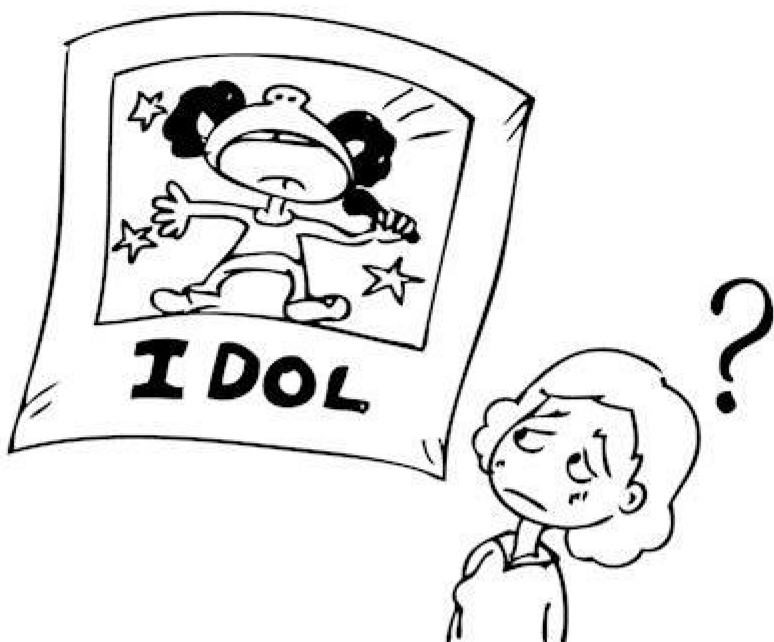
Chuyên gia gỡ bom ra tay

1. Tìm xem ngòi nổ ở đâu?

Chứng kiến cô con gái yêu nhấp nhổm như kiến trên chảo lửa để kiếm cho bằng được tấm vé đắt đỏ cho buổi Fan meetting của một nam diễn viên nổi tiếng Hàn Quốc, mẹ lắc đầu: "Mấy anh chàng Hàn Quốc, hàn xẻng hút bọn trẻ cứ như nam châm hút sắt ấy nhỉ?" Chưa hết, khi thấy dân teen nhà mình cóp nhặt tiền tiêu vặt, tiền làm thêm để mua vé tham gia live show của anh Noo hoặc chí ít thì cũng đủ tiền vô phòng trà nhân dịp anh Lam Trường ra thủ đô biểu diễn, bố mẹ chúng ta lại được một phen "nghiến răng": "Con với cái, chỉ tối mắt vì mấy anh đẹp trai. Có bao nhiêu người tài năng sáng ngời ngời thế kia thì không thần tượng?" Bố mẹ đâu biết rằng, khái niệm thần tượng đối với bố mẹ và với teen cách nhau đến cả tỷ năm ánh sáng. Vì thế, nhiều khi tình cảm ái mộ mà teen dành cho thần tượng của mình cũng khiến bố mẹ "nóng con mắt bên phải, đỏ con mắt bên trái". Xung đột cứ gọi là xảy ra tới tấp.

Sao lại được làm thần tượng?
Ắt hẳn câu hỏi này không ít thì nhiều, teen cũng đã được nghe. Cũng phải thôi, trong mắt bố mẹ, thần tượng của teen nào có “xi nhê” gì đâu. Hầu hết các bậc phụ huynh đều cho rằng, phải là một người thật tài năng, xuất chúng hoặc chí ít cũng có tinh thần vượt khó, có ý chí vươn lên thì mới xứng đáng trở thành thần tượng cho giới trẻ. Bởi, thần tượng là quan trọng lắm lắm ý. Không chỉ là một nhân vật đặc biệt, có tầm ảnh hưởng với một phạm vi xã hội nhất định mà thần tượng còn có thể là người định hướng, là hình mẫu cho teen noi theo, học tập. Đấy, lý thuyết đã bảo vậy và bố mẹ cũng tin là vậy cơ mà. Hèn chi, trước cảnh tượng con mình dán một đống tranh ảnh của những cô, cậu ca sĩ, diễn viên “mắt xanh mỏ đỏ, ăn mặc nhí nhố” lên tường, bố mẹ đương nhiên phản ứng ngay tắp lự.

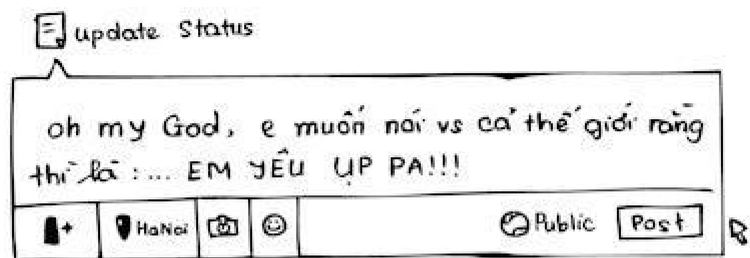

Thế gian còn đầy người kiệt xuất
Dẫn chứng là những nhân vật “nổi bần bật” vì thành tích trong thể thao, trong nghiên cứu khoa học hay là hoạt động xã hội chẳng hạn. Vì có những người kiệt xuất, lỗi lạc như vậy nên khi đặt chung một chiếu với thần tượng của teen, bố mẹ mới giật mình vì con mình toàn đi hâm mộ những người ở tận đâu. Cứ thỉnh thoảng, bố mẹ lại thở dài thườn thượt: “Nhìn cái cô/chú, bạn A, B, C kia kìa. Người ta giỏi giang là thế mà không biết noi theo là sao”. Hay là bố mẹ nghĩ rằng, đằng nào cũng mất công hâm

mộ một ai đó, thì hâm mộ luôn một người thật siêu phàm, vĩ đại cho rồi?
Thần với chả tượng, chỉ tổ tốn kém
Thì đấy, thời gian để đi lùng bằng được CD mới của anh ca sĩ đang lên, thời gian để fanclub tụ họp, biểu dương tinh thần "hết mình vì thần tượng", thời gian để tranh cãi với bạn bè xem thần tượng của ai "hoành tráng" hơn, VIP hơn... Trước mắt là tốn thời gian. Sau nữa thì tốn kém tiền bạc. Bọn trẻ ngày nay ghê gớm lắm. Khi hâm mộ ai đó, đâu chỉ là việc mặc cái áo có in hình, chép đầy sổ những bài hát của họ, hay cắt những bài báo viết về thần tượng của mình như bố mẹ làm cái thời "một ngàn chín trăm lâu lắm". Đấy, trên báo chả nói đầy về những "tấm gương" bỏ nhà, bỏ cửa, xách

va li đi theo tiếng gọi của "tình yêu thần tượng" kia kìa. Teen có thấy điệp khúc này quen không? Không quen thì tớ cứ gọi là đi đầu xuống đất.
Không còn việc gì hay hơn để làm à?
Không còn việc gì khác nên teen mới phải "lồng lộn" lên vì một ai đó xa lạ. Bố mẹ hẳn sẽ thấy ngạc nhiên vì không hiểu giữa lịch học chính, học thêm kín mít thì teen dành thời gian đâu cho thần tượng? Mà thế đã xi nhê gì, có teen còn coi thần tượng là lẽ sống đời mình, một lòng một dạ "sống chết" vì thần tượng. Chính thái độ này mới khiến bố mẹ nhanh chóng xếp teen vào thành phần "hâm mộ mù quáng". Bố mẹ lập tức quy kết "thần tượng = mê muội". Thực ra, không phải lúc nào sự hâm mộ cũng đi đôi với ý nghĩa tiêu cực. Hơn nữa, bố mẹ nào chả mong muốn con cái tập trung tối đa cho việc học hành. Thời gian dành cho thần tượng lập tức sẽ được cho vào quỹ thời gian lãng phí, vô bổ.
2. Khi teen bị trúng bom
"Public hóa" thần tượng
Mặc cho bố mẹ nói gì thì nói, nhiều teen vẫn thể hiện lòng hâm mộ với thần tượng một cách quyết liệt. Vốn hâm mộ ban nhạc 2NE1, một cô nàng ở lớp học thêm của tớ đã thường xuyên mặc áo có in hình thần tượng. Thêm nữa, móc khóa, cặp sách hay cách đi đứng... tất thảy đều có dáng dấp của các cô gái nổi tiếng xứ Hàn. Cứ thấy cô nàng này ở đâu là bạn bè lại e dè nhìn nhau một cách đầy... cảnh giác vì thế nào nàng ý cũng tuôn một tràng về 2NE1 sắp có ca khúc gì mới, dự án nào hay... Bởi trong mắt cô nàng, thần tượng là nhất, là "đỉnh của đỉnh", nếu mọi người không biết thì là một tổn thất to lớn.

Trước sự cấm đoán hay ngăn cản của người lớn, teen sẽ tảng lờ như không biết và làm cho độ phủ sóng của thần tượng ngày càng trở nên phổ biến. Mặc định rằng "thể hiện = tình yêu" nên sự thể hiện đôi khi cũng trở nên thái quá. Chậc, nhưng kệ chứ, vì đó là làm theo tiếng gọi của tình yêu mà.

Bố mẹ nói xem cuộc sống có gì vui?

Teen sẽ "vặc" lại bố mẹ như thế ngay, nếu bố mẹ có thắc mắc sao teen cứ phải chú ý đến những màn trình diễn thiếu muối hay những sản phẩm như cơm sống của thần tượng. Teen cũng thấy ấm ức lắm chứ, vì ngoài lịch học dày đặc ra, những trò giải trí lành mạnh không phải lúc nào teen cũng có điều kiện để tiếp cận. Chẳng có người định hướng trong cuộc sống, không được trang bị kỹ năng sống cần thiết và bố mẹ nhiều khi quá bận rộn; teen còn biết làm gì trong những khoảng thời gian trống nếu không có các "ù ni" "ù pa" của mình cứu cánh? Bố mẹ cứ bảo teen sử dụng thời gian một cách vô bổ nhưng chính bố mẹ cũng có dành thời gian hợp lý cho con đâu?

Có ai làm thần tượng của con đâu

Cứ "công kích" các thần tượng của con, song bố mẹ thử nhìn xem có người nào phù hợp để làm thần tượng cho tất cả tụi con không? Hầu hết những người bố mẹ cho rằng chúng con nên học tập, noi gương họ đều không còn phù hợp với lứa tuổi của chúng con nữa. Chúng con đâu cần một ai đó quá thành đạt, nghiêm nghị hoặc hay lên giọng dạy bảo bọn trẻ. Thần tượng của chúng con phải là một người gần gũi, như một người bạn lớn, phải long lanh sành điệu, và truyền cho chúng con những cảm xúc tích cực. Bố mẹ đâu biết rằng, chính thái độ "bài xích" những "ù ni" "ù pa" dễ thương mà teen yêu mến sẽ đẩy bố mẹ ngày càng xa con cái. Đâu chỉ là chuyện mến mộ một ai đó, mà còn là việc chúng con tin tưởng vào ai và lấy điều gì làm phương châm sống của mình.

3. Gỡ bom nào

Bố mẹ cũng từng có thần tượng

Hẳn bố còn nhớ chứ, thời đi học, bố từng "mê mệt" những nhân vật trong sách. Thậm chí, bố còn chép nguyên cả những đoạn viết về họ đầy cả cuốn sổ tay. Thời mà câu nói của nhân vật Pavel Korchagin

được học thuộc lòng. Rồi cả ban nhạc huyền thoại như The Beatles hay vị lãnh tụ kiệt xuất Che Guevara nữa. Bố mẹ cũng từng là teen, cũng từng có một thời mến mộ một ai đó. Hãy nắm thật

vững chân lý này, teen sẽ khẳng định được rằng việc mình trót dành tình cảm quá nhiều cho một diễn viên, ca sĩ, hay một hotgirl, hotboy nào đó chẳng phải là một điều khó hiểu. Mỗi con người đều tiềm ẩn những điều đặc biệt để tỏa sáng. Thứ ánh sáng teen nhìn thấy có thể bố mẹ không nhìn thấy được. Nhưng không phải vì thế mà teen không thể có những "ngôi sao" riêng trong lòng mình. Điều quan trọng nhất khi "thi triển" tuyệt chiêu này, là teen phải tìm bằng được thần tượng một thời của bố mẹ là gì. Nhất là với những bậc phụ huynh kín tiếng. Chỉ cần chứng minh bố mẹ cũng từng có thời gian "điêu đứng" vì một người nổi tiếng nào đó là teen đã tạo được cán cân thăng bằng với bố mẹ rồi.

Khi thần tượng là động lực

Thần tượng không tự nhiên mà tỏa sáng, họ cũng trầy trật luyện tập, cũng vượt khó, học giỏi, tài cao. Thần tượng những người này, bạn sẽ học được nhiều điều từ cách sống và quá trình họ đối mặt với khó khăn để mang về thành công. Hãy thuyết phục bố mẹ rằng hơn cả việc hâm mộ một ai đó, bạn còn tìm được những chỉ dẫn và lời khuyên bảo sáng suốt từ những trải nghiệm của thần tượng. Nghe hợp lý quá đi ấy chứ!

Giải pháp xả "xì trét"

Lịch học hành dày đặc cộng với những biến đổi trong tâm lý của lứa tuổi ẩm ương khiến các teen nhà mình "sáng ẩm, chiều mưa, đến trưa lại nắng". Chính bố mẹ cũng có lúc phàn nàn chả hiểu nổi bọn trẻ bây giờ, đẩy teen rơi vào cảm giác lạc lõng vì không có ai hiểu mình hoặc ấm ức vì không thể thu xếp được thời gian hợp lý để cân bằng giữa việc học hành với vui chơi, giải trí. Những lúc ấy, teen biết làm gì để xả "xì trét"? Có một cách đơn giản mà hữu hiệu đó là bật một ca khúc thật hay, nhún nhảy theo phần vũ đạo sôi động; hoặc xem một bộ phim do thần tượng đóng, sưu tầm những thông tin hay ho về thần tượng. Tất cả đều là những gợi ý không tồi để mang đến cho teen cả giác "refesh". Tất nhiên, cái gì lạm dụng quá cũng trở nên phản tác dụng. Không nên ngồi ngắm ảnh thần tượng cả ngày, quên mất nhiệm vụ chính của mình là phải hoàn thành khối lượng bài vở. Vì thế, xả "xì trét" là một chuyện, bạn vẫn phải nhớ những phần việc khác và phải làm ngon lành đấy nhé.

Thần tượng là cầu nối văn hóa

Điều này đặc biệt đúng với các sao ngoại. Bạn thử để bố mẹ thực hiện một phép liên tưởng thế này, bạn làm sao coi hết những phim của anh Bi (Rain) nếu không có tí teo hứng thú gì về văn hóa của xứ

sở Kim chi. Hay, như cô bạn cùng lớp tớ đã lao vào học tiếng Nhật "điên cuồng" chỉ vì nàng ấy hâm mộ mấy nhân vật trong truyện tranh Nhật Bản và đã từng tham dự lễ hội Cosplay. List mục tiêu của cô nàng có một dòng to đùng: "Vào đại học và xin học

bổng sang Nhật". Bây giờ, trình độ tiếng Nhật của cô ấy mới chỉ dừng ở sơ cấp thôi. Nhưng có hề gì, vì với tinh thần yêu mến văn hóa Nhật Bản và quyết tâm đến với vùng đất của manga ấy, chắc mục tiêu kia sẽ được thực hiện. Cô bạn đã từng bước chứng minh với mọi người rằng hâm mộ một ai đó (dù chỉ là nhân vật truyện tranh) không hề xấu, nếu từ tình yêu đó, bạn biết làm những việc thiết thực hơn, sống có ích hơn. Nếu làm được điều đó, bố mẹ sẽ giơ cả hai tay ủng hộ cả bạn và thần tượng.

BỐ MẸ ƠI, TEEN MUỐN NÓI

Thật khó để tìm ra một "hệ quy chiếu" cho cả bố mẹ và con. Vì vậy, những khoảnh khắc bố mẹ cảm thấy ngạc nhiên, thậm chí, bực tức trước một hình mẫu chúng con yêu quý là điều dễ hiểu. Chúng con hiểu những lo lắng của bố mẹ khi thỉnh thoảng, con lơ là học hành vì còn dành thời gian "up date" tình hình của những ngôi sao con yêu quý. Nhưng xin bố mẹ đừng cấm đoán chúng con ngưỡng mộ một ai đó. Trong vầng "hào quang" của những ngôi sao, biết đâu, con sẽ tìm được ánh sáng riêng của chính mình.

5. "Bạn con là con cái nhà ai thế ?"

Tháng trước, tớ mới phát hiện ra phụ huynh của tớ cũng dùng Facebook. Mặc dù chỉ thỉnh thoảng post mấy cái xì ta tút sến sẩm nhưng mà từ ngày có Face, ba mẹ lợi hại hơn hẳn. May mà tớ thông minh, lập nhanh một cái "Fake" book, avatar là hình mèo Kitty, "xì ta tút" học hành, ngoan hiền để add friend với ba mẹ không thì die luôn. Tớ biết chắc là ba mẹ đang ngày ngày soi Wall và đào xới List friend của tớ để tìm hiểu Lý lịch trích loạn của tụi bạn tớ. Vì đối với ba mẹ, "xuất xứ, nguồn gốc" của mấy đứa bạn nham nhở ấy là cực kỳ …cực kỳ quan trọng.
Tớ có năm đứa bạn thân. Thân đến nỗi chuyện gì tụi tớ cũng tâm sự với nhau. Đứa nào thích hot boy nào, bức xúc gì với ai, mê ăn món gì, có mấy cái "Fake"book… bọn tớ đều biết tuốt tuồn tuột… Mỗi tội, tớ quên mất chẳng bao giờ quan tâm đến ba mẹ chúng nó làm nghề gì, công ty ở đâu, cách dạy dỗ con cái thế nào. Nên khi ba mẹ tớ có tra hỏi, tớ cũng chỉ biết gãi đầu gãi tai mà lí nhí: "Con bỗng dưng quên mất tiêu rồi ạ…"
Có thế thôi mà tớ bị ba mẹ quy cho bao nhiêu là tội, mà toàn tội nghe có vẻ rất to tát: "Chơi thì phải biết chọn bạn mà chơi, chơi bừa bãi như vậy thì chơi làm gì?"
Rồi là: "Thiếu trách nhiệm trong tình bạn, không có ý thức tìm kiếm tình bạn thực sự, chơi bời theo cảm tính. Bao giờ thì mới lớn được hả con?"
Liên quan các ấy nhỉ! Tớ chơi với bạn tớ chứ đâu có chơi với ba mẹ tụi nó đâu. Mà không may tớ không phải là con của bố mẹ tớ mà là con của mấy bác "Bụi đời Chợ Lớn" thì tớ "FA" cả đời, không bao giờ có ai chơi với à?

Hồi tớ còn trẻ trâu, lúc nào tớ cũng phải học cùng, chơi cùng với một con bé mà tớ chẳng ưa tẹo nào. Tệ hại hơn là mẹ của nó lại thỉnh thoảng đưa nó sang ngủ với tớ cho có vẻ giống hai chị em thân thiết nữa chứ. Nguyên nhân là bởi ba mẹ của chúng tớ làm cùng công ty này, hay đi mua sắm với nhau này, buôn dưa lê, dưa chuột mấy tạ một ngày này… Bây giờ có hỏi tớ về con bé đấy, tớ sẽ đọc vanh vách ba mẹ nó như thế nào, làm ở đâu, thích style ăn mặc gì, muốn dạy con thế nào… mỗi tội, tớ chả nhớ gì về chính nó cả.

Ba mẹ chỉ yên tâm khi tớ thân thiết với những bạn có “nguồn gốc, xuất xứ” rõ ràng. Thế nên đứa bạn nào đến nhà tớ chơi cũng bị ba mẹ tra hỏi giống như là FBI tra hỏi nhân chứng: “Nhà cháu ở đâu? Ba mẹ cháu làm gì? Ở nhà ba mẹ có ép cháu học không chứ T nhà bác lười lắm, bác bảo học chả bao giờ học cả …blabla…”

Mọi khi, lúc đổ bộ vào nhà đứa nào, tụi tớ cũng chỉ muốn chui tót vào phòng riêng để tha hồ mà quậy tưng bừng. Thế nhưng, ba mẹ lúc nào cũng phá hỏng ý định của bọn tớ bằng mấy câu hỏi có vẻ nghiêm trọng như trên. Từ hồi tớ bé tí tẹo, mẹ đã dạy tớ là khi ba mẹ có khách, con cái không được phép ngồi hóng chuyện trừ khi ba mẹ đồng ý. Vậy mà bây giờ, lúc nào mẹ cũng thích ngồi nghe chuyện của bọn tớ, điều tra, xét hỏi từng tí một. Bức xúc ghê gớm. Tớ bắt đầu nghĩ đến việc sẽ sắm cho mấy đứa bạn thân cái ID Card đeo trước ngực khai báo về trình độ văn hóa, tình hình kinh tế của phụ huynh để ba mẹ tớ được yên tâm mỗi khi chúng nó đến nhà tớ chơi.
Tình hình trở nên rất tình hình khi mà ba mẹ phát hiện ra trong nhóm Ngũ quỷ của bọn tớ có một đứa với vấn đề XYZ gì đó về nơi sản xuất. Thế là chẳng cần biết chúng tớ thân thiết như thế nào, ba mẹ đã cấm tiệt tớ theo cái kiểu: "Ba mẹ cấm con không được chơi với đứa ABC vì bố mẹ nó làm nghề XYZ. Con còn nhỏ, không hiểu được những điều phức tạp ấy nên tốt nhất cứ nghe lời ba mẹ đi đã. Nhớ đấy, nếu ba mẹ còn nhìn thấy con chơi với cái đứa ABC thì cứ liệu hồn."

A a a ahhh!!! Có ai thèm hiểu rằng cái đứa ABC ấy và tớ thân thiết với nhau đến thế nào không? Cái đứa ABC ấy tốt với tớ như thế nào, đã bao che tội lỗi cho tớ mấy lần, đã còng lưng đạp xe đèo tớ về nhà mấy lần vì tớ đau chân… Có ai thèm để ý không?
Chuyên gia gỡ bom bất bình
Giá mà có một điều ước, tớ chỉ ước được là cô bạn thân của tớ. Người đâu mà sung sướng quá thế. Ngoài việc học hành ngon nghẻ, xinh xắn, đáng yêu thì bạn ý còn có một "hậu phương" vô cùng tuyệt vời. Mỗi lần tớ đến nhà bạn ý chơi, chẳng bao giờ phải qua màn chào hỏi, thưa bẩm gì với nhị vị phụ huynh nhà bạn ý hết. Có chăng, chỉ cần một câu giới thiệu ngắn gọn là xong. Còn tớ thì sao? Hic hic, cậu bạn cùng lớp tớ, mới chỉ hơi "rung rinh" tớ một tẹo thôi đã bị một phen hết hồn khi gọi điện đến nhà tớ. Xui xẻo cho cậu ấy là mẹ tớ nhấc máy. Sau những câu chào hỏi ban đầu, mẹ tớ bắt đầu màn hỏi cung "thảm khốc": "Cháu định gọi điện cho con gái cô làm gì? Cháu với nó chơi với nhau như thế nào? Cả ngày học với nhau ở trường sao không hỏi mà đến đêm hôm mới a lô cho nhau là sao?" Tớ chết đứng ở cầu thang và "ai oán" nhìn mẹ. Mới có 9 giờ tối mà mẹ đã bảo là đêm hôm? Hôm sau, tớ đến lớp và chỉ còn biết ao ước mặt đất nứt ra một nỗ nẻ để tớ chui xuống mỗi lần gặp cậu ấy thôi. Tình

cảnh ấy còn được lặp lại vài lần, với vài người khác, trai có gái có. Đến nỗi, số điện thoại nhà tớ được cho vào "black list" của đám bạn ở lớp luôn.

1. Tìm xem ngòi nổ ở đâu

Tìm đâu 3 lạng niềm tin?

Hiện nay, câu nói "Thời buổi đất chật người đông/ Thạch Sanh thì ít, Lý Thông thì nhiều" đã trở nên quen thuộc. Xã hội ngày càng phức tạp khiến cho lòng tin của con người trở nên mỏng manh. Vì vậy, bố mẹ cho rằng có tạo dựng xung quanh con mình một "bức tường lửa" cũng chẳng có gì là quá

đáng. Lý luận của bố mẹ tớ là như thế này ạ: "Con có thấy đầy rẫy những cảnh bạn bè đánh nhau rồi up clip tràn lan lên mạng không? À, mẹ còn mới đọc cái tin một cô bé bị mấy bạn gái lừa bán sang Trung Quốc đấy. Đừng có tin rằng tất cả những người đối tốt với mình đều là bạn bè mình". Hic hic, lý do này của bố mẹ không phải là không có lý song nó nhuốm màu hoài nghi quá nhiều. Trong mắt bố mẹ, dường như đứa bạn nào của tớ cũng tiềm tàng mầm mống của một "mafia" hoặc "mẹ mìn" chính hiệu. Càng nguy hơn nếu những đứa bạn ấy không có "nguồn gốc, xuất xứ" rõ ràng. Nỗi lo lắng mơ hồ trong bố mẹ ngày qua ngày, được dồn tụ và chuyển hóa vào những hành vi mang tính chất cấm đoán với giải thích: "Bố mẹ chỉ muốn điều an toàn nhất cho con". Hơ hơ, vậy chẳng lẽ chơi với bạn bè là không an toàn?

Là bạn hay là bè?

Nếu ở lý do trước, bố mẹ không tin tưởng vào môi trường bên ngoài dẫn đến sự "cảnh giác" trong việc kết bạn của teen thì ở lý do này, nguyên nhân lại xuất phát từ chính teen nữa. Với các "mẫu hậu" nhà mình, lắm khi teen cũng chỉ là những "đứa trẻ to đầu mà dại" hoặc "có lớn mà chẳng có khôn". Bố mẹ ngầm định nghĩa teen với những tính từ chả có gì hay ho như "nông nổi, cảm tính nhất thời, hấp tấp, a dua" và cho rằng khi kết bạn teen chẳng bao giờ biết "nhìn trước ngó sau" xem xét bạn mình là người như thế nào. Vì thế, để bố mẹ "xét nét" bạn bè giùm thì cũng hổng có sao. Kẻo rồi, có ngày, bạn sẽ bị lôi kéo, dụ dỗ theo đám bạn của mình lao vào những thói hư tật xấu đang ngày đêm đổ bộ vào giới trẻ. Nói cách khác, niềm tin bố mẹ dành cho teen cực kỳ thiếu và yếu nên teen khó được bố mẹ đồng tình, ủng hộ, kể cả trong việc giao du, kết bạn.

Thói quen "dán nhãn"

Vốn dày dặn kinh nghiệm sống, bố mẹ cũng "tự tin" lắm cơ khi cho rằng chỉ cần liếc mắt một cái là có thể "oánh giá" ngay một con người như thế nào. Thế nên, chẳng cần nghe con cái giải thích dài dòng, bố mẹ đã quyết chí dán luôn một cái nhãn lên bè bạn thân thương của con. Kiểu như, nếu bố mẹ làm

một công việc ổn định, mặt mũi hiền lành, ngoan ngoãn, thưa bẩm lễ độ thì sẽ được dán cho cái nhãn đẹp. Trong khi, chính những người được dán nhãn đẹp ấy lại là những người thật... nhạt nhẽo và teen sẽ thấy buồn kinh khủng nếu kết thân với một người bạn chả hiểu mình tí xíu nào ngoài cái mác ngoan hiền. Thói quen áp đặt của bố mẹ thật tai hại khi nó tước đi cơ hội có những người bạn thấu hiểu và phù hợp với tính cách của teen.

"Vằn đi với vằn, đốm đi với đốm"

Là khi bố mẹ lập phương trình "con = bạn bè của con". Tức là, nếu đứa bạn của con cá tính, ngỗ ngược thì ắt hẳn con nhà mình cũng y như thế. Nếu chơi với một cô nàng ăn mặc diêm dúa, cầu kỳ thì con gái nhà mình có khi cũng chỉ biết đến quần áo, tóc tai và đầu óc thì "mít đặc". Thực ra, bố mẹ không biết rằng, teen kết thân với nhau chính vì những điểm khác biệt. Điểm khác biệt ấy mới tạo nên lực hút, để cho teen giữ được một tình bạn dài lâu. Cứ suy nghĩ máy móc như vậy, bố mẹ sẽ khiến teen cảm thấy ấm ức lắm đấy vì chẳng lẽ lại toàn phải kết bạn với những người y chang mình?

2. Khi teen trúng bom

Vòng vo

Trong những trường hợp bị bố mẹ "dồn vào chân tường" ở những màn hỏi đáp, teen sẽ chọn ngay phương pháp này. Bởi teen nghĩ, chẳng khi nào bố mẹ lần ra tung tích chính xác của những đứa bạn mình được. Nói bạn A, B, C có bố mẹ là các ông, bà X, Y, Z đính kèm thông tin về những nghề nghiệp hết sức ổn; bố mẹ sẽ gật gù mà cho qua ngay thôi. Thực ra, phải nói dối về bạn bè, teen cũng chả vui vẻ gì đâu. Với teen, bạn từ đâu đến, bố mẹ là ai, tiềm lực kinh tế có khá giả không chẳng là "xi nhê" nếu so với việc tính cách của bạn ấy "tuyệt vời ông mặt trời" như thế nào. Nhưng trước sự căn vặn của bố mẹ, teen còn biết làm gì khác ngoài việc tặc lưỡi nghĩ "Nói vòng vo, loanh quanh chút có sao đâu". Về lâu về dài, teen sẽ hình thành thói quen không thật thà. Tốt hay không, chắc teen cũng tự hiểu.

Mặc áo tàng hình cho bạn bè

Xem truyện về chú mèo máy Doremon, tớ còn nhớ mãi chiếc khăn tàng hình giấu trong chiếc túi thần kỳ của chú mèo ấy. Mỗi lần muốn làm biến mất một ai đó hoặc một đồ vật, Doremon chỉ cần trùm chiếc khăn lên. Trong phút chốc, chú mèo máy sẽ được thỏa nguyện. Là teen, teen cũng biết đến cách "tàng hình" cho bạn bè. Bố mẹ cấm đoán thì teen sẽ làm như không chơi, không biết, không thấy bạn bè nữa là được. Nghĩa là, giờ tan học không bén bảng đến nhóm bạn nào đang tưng bừng ra khỏi cổng trường, điện thoại im hơi lặng tiếng, bố mẹ có tình cờ hỏi về bạn bè thì ừ hứ rồi ngó lơ... Còn sau lưng bố mẹ, teen làm gì, đi đâu với bạn bè thì chỉ có trời biết, đất biết, teen biết và bạn bè của teen biết. Những tình bạn được xem như một bí mật khiến teen vừa hào hứng, hồi hộp vừa lo lắng nếu như một ngày bố mẹ khám phá ra. Nhưng cách này lại tiềm ẩn những rủi ro vì bố mẹ sẽ không còn được coi là những quân sư của teen nữa, đồng thời khoảng cách giữa hai bên bị giãn ra đáng kể. Trong khi đó, đâu phải lúc nào teen cũng có những nhìn nhận chính xác về bạn bè mình. Lấy ai "tuýt còi" cho teen nếu người mà teen kết bạn không thực sự ổn như teen nghĩ?

Khổ nhục kế

"Vì bạn bè con chẳng có bố mẹ giàu có tử tế, chẳng học hành giỏi giang nên lần nào cũng như lần nào, thấy chúng nó là bố mẹ tránh như tránh tà ấy", "Vì con chẳng ra làm sao nên bạn bè con cũng được đối xử như là đồ rơi vãi ngoài đường. Con biết thân biết phận của con rồi". Đó là nguyên văn câu nói của cậu em nhà tớ đấy, ghê không. Nghe cu cậu nói xong, bố mẹ tớ cứ gọi là "mắt tròn mắt dẹt" và cũng lăn tăn nghĩ ngợi chút. Nhưng tớ không nghĩ rằng đấy là chiêu trò của cu cậu, vì nhìn vào mắt nó lúc ấy có vẻ buồn. Cũng phải thôi, vì ai chẳng muốn bạn bè mình được tôn trọng và đối xử thật tốt. Sự phân biệt đối xử của bố mẹ với bạn bè con chỉ vì những lý do không phải xuất phát từ chính họ cũng khiến teen buồn ghê gớm ấy chứ.

Đá xoáy những hình mẫu tiêu biểu của bố mẹ

Phản ứng này khá quen thuộc phải không? Thông thường, ứng với mỗi phẩm chất mẫu mực mà bố mẹ mong muốn bạn bè của con phải có sẽ kèm theo một hình ảnh minh họa. Thậm chí, có bậc phụ huynh còn thẳng tay ra chiếu chỉ: “Chỉ nên kết bạn với con nhà này, không kết bạn với con nhà kia. Cái

thằng bé đó trông “lấc ca lấc cấc” như vậy có chắc là sẽ ngoan không?” Teen sẽ để bụng rồi khi nào có thời cơ thuận lợi, sẽ “đá đểu” những ví dụ của bố mẹ không thương tiếc. Giả thiết như trước một chuyến đi chơi xa, hay một việc part time có vẻ khó nhằn, teen sẽ bỏ nhỏ với mẹ: “Là bạn A, B, C kia chắc sẽ không đi đâu mẹ nhỉ? Bạn ấy được bố mẹ chiều chuộng, quan tâm vậy cơ mà. Con nhà ngon lành cành đào như bạn B sẽ chẳng thèm làm việc này đâu. Chán òm, lương lại thấp nữa chứ?” Này teen ơi, “đâm bị thóc, chọc bị gạo” như thế teen có thấy vui không?

3. Cùng gỡ bom

“Vitamin” cho teen

Bằng một cách khéo léo, teen hãy để bố mẹ thấy rằng, bạn bè là một loại “vitamin” bổ ích, là một phần không thể thiếu cho lứa tuổi học trò của mình. Ai là người cùng teen tìm tòi, đưa ra những cách giải mới cho một bài Toán? Ai là người cần mẫn làm bài tập nhóm với teen hay cùng lắng nghe teen chia sẻ những chuyện “trời ơi đất hỡi” của lứa tuổi dở dở ương ương? Chính là bạn bè chứ không là ai khác. Cuộc sống của teen được lấp đầy bằng cách này hay cách khác, bởi những nét độc đáo, riêng biệt của những người bạn. Đêm bố mẹ đi công tác xa nhà, ngày bố mẹ bận rộn không cùng teen trò chuyện; nếu không có bạn bè thì teen sẽ thế nào? Chính tính cách, sự quan tâm và tình cảm dành cho nhau mới là nền tảng để xây dựng nên một tình bạn tốt. Bố mẹ đã từng có những người bạn nối khố của mình. Và teen cũng thế. Hãy tự tin chứng tỏ niềm tin vào tình bạn vững chắc của mình. Mọi dị nghị của bố mẹ sẽ nhòa dần theo thời gian.

Kèm theo “Footnote”

Bình thường, nếu bạn hay nói dối hay lòng vòng về bạn bè của mình thì sao không thử nói thật cùng bố mẹ. Đính kèm mỗi người bạn là một “footnote” (chú thích). Ví dụ như tớ nè, tớ sẽ bảo với mẹ: “Bạn Huyền lớp con có gia đình không trọn vẹn, nhưng lại là người rất tình cảm và trân trọng bạn bè”. Nói nhẹ nhàng, từ tốn thôi nha. Biết đâu, bố mẹ sẽ nghe ra và nhìn nhận được những giá trị tích cực mà bạn bè mang lại cho bạn. Đằng sau mỗi người bạn là một câu chuyện để kể. Điều quan trọng là bạn có biết cách kể câu chuyện ấy để bố mẹ ủng hộ việc chọn bạn mà chơi của bạn hay không.

Không trốn tránh

Làm thế nào khi bạn thân của teen có một vài điểm không tốt lắm và đáng buồn hơn điều đó lại là sự thật? Chối bay chối biến hay là giấu nhẹm đi? Chắc chắn, một ngày đẹp trời nào đó (trong buổi họp

phụ huynh chẳng hạn), bố mẹ cũng phát hiện ra sự thật bạn đang che giấu nếu như cậu bạn thân của bạn nổi danh trong lớp bởi những thành tích cá biệt. Trong trường hợp này, bạn đừng trốn tránh. Hãy thừa nhận những tính cách có phần xấu xí ở bạn mình và nói rõ quan điểm của bạn. “Nói gần nói xa chẳng qua nói thật” mà. Sự thành khẩn ở bạn sẽ hóa giải nỗi hoài nghi trong lòng bố mẹ đấy.

Hãy là “thanh niên nghiêm túc”

Nghiêm túc trong quá trình lựa chọn bạn bè và có những chuẩn mực cho riêng mình. Không phải hôm qua bạn mới kết giao với một cô nàng “hót gơn” tiếng xấu nhiều hơn tiếng tốt, hôm nay đã lại ngồi học cùng một “mọt sách”, không phải là người bạn ở ngoài cuộc sống một kiểu mà bạn trên những trang mạng xã hội là một kiểu hoàn toàn khác. Để mỗi lần nhìn vào danh sách bạn bè của bạn, bố mẹ không khỏi bán tín bán nghi: “Rốt cuộc bạn bè của nó thuộc dạng nào?” Vốn dĩ bố mẹ chẳng đặt nhiều niềm tin vào những đứa trẻ chưa chịu lớn là chúng ta đây. Để củng cố niềm tin trong bố mẹ chẳng có cách nào khác ngoài việc cho bố mẹ thấy được, chúng mình cũng có một màng lọc để tự biết ai phù hợp và ta đâu có kết bạn tùm lum. Cũng là suy nghĩ thận trọng, ngẫm ngợi chán chê khi “make friend” với ai đó đấy chứ. Thỉnh thoảng, bạn có thể chêm vào giữa những cuộc nói chuyện thân mật với bố mẹ những câu mang tính tuyên ngôn kiểu: “Bạn con phải là người thế này… con sẽ không bao giờ chơi với những người thế kia...”. He he, có khi bạn lại được tăng vài “chân kính” trong mắt phụ huynh đấy!

BỐ MẸ ƠI, TEEN MUỐN NÓI

Bố mẹ đã từng đọc cho con nghe câu "Nước trong quá thì không có cá, người xét nét quá thì không có bạn bè". Con hiểu những lo lắng bố mẹ dành cho con nhưng có khi nào bố mẹ dừng lại và nhận ra mình đang tạo ra bức tường ngăn cách giữa con và bạn bè? Vì bạn bè con không phải là một món hàng cần phải biết thật rõ xuất xứ, nguồn gốc, không cần phải dán nhãn và phân loại. Cho con xin một ít niềm tin để con biết rằng, mình đang được tự do thiết lập nên một phần cuộc sống của mình. Điều đó, cũng đồng nghĩa với thương yêu đấy, bố mẹ của con à.

6. "Sao con càng lớn càng hư ?"

Hôm nay đi học về tớ thấy mệt ơi là mệt, chán ơi là chán ấy. Ước gì một tuần có bảy cái ngày cuối tuần thì có phải đỡ mệt không. May mà còn có con bạn thân cứ về đến nhà lại gọi điện thoại buôn Đông buôn Tây với tớ:

"Đừng nói tôi chơi trội, chỉ là tôi cá tính thui…"

Đấy, vừa nghĩ đến nó xong là nó lại gọi tớ luôn đấy.

Tớ: - A lua, mày còn sống chứ?

Nó: - Mày nghĩ sao mà tao chết lại không lôi theo mày hả con kia?

Tớ: Hôm nay ở trên lớp chán vỡi. Chẳng muốn làm cái giề, chỉ muốn ngủ thui í.

Nó: Ờ, hẳn là chán "vãi nhái" ra. Môn Hóa học chả hiểu cái mô tê gì.

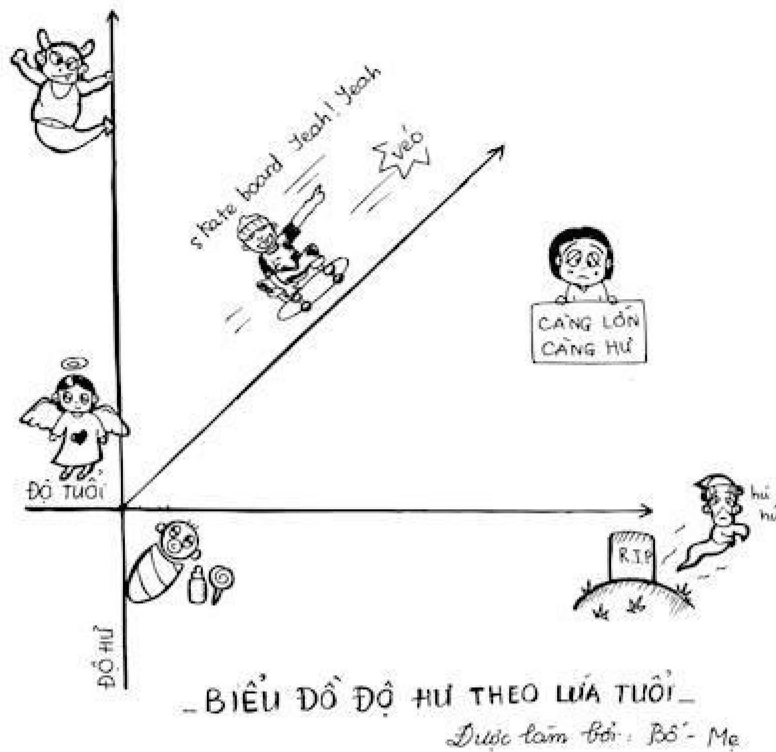
Tớ: Không hiểu thì thôi, đằng nào tao cũng chả có tham vọng hiểu cái môn chán lè đóa…

(Không phải tớ cũng chả phải nó) Mẹ - kẻ nghe lỏm: Này! Học ở đâu cái kiểu ăn nói đầu đường xó chợ thế? Càng lớn càng hư, càng ngày càng khó bảo. Tắt ngay điện thoại mà tắm rửa đi, định buôn đến bao giờ?

Bực thế chứ lị, mẹ đã nghe trộm tớ nói điện thoại rồi mà vẫn còn mắng tớ như là mẹ đúng lắm không

bằng. Thế này mà cứ lầm lũi cúp máy rồi đi tắm thì không phải là tớ. Tớ là tớ phải nói cho rõ ràng thì thôi:
“Sao mẹ lại nghe trộm con nói chuyện điện thoại? Mẹ không thấy thế là bất lịch sự ạ?”
(Ây zà, mình cũng cứng như quả trứng ấy chứ lị, nói có lý ghê).
Thế là mẹ tớ gắt lên như là chuyện gì ghê gớm lắm:
“Phun ra toàn những từ bậy bạ lại còn cãi gì nữa. Ai dạy con cái kiểu ăn nói hư đốn thế hả? Mẹ nghe chướng hết cả tai, mẹ không chịu được. Bây giờ lại còn xách miệng lên cãi mẹ. À, càng lớn càng hư, không ai dạy nổi nữa hả?” (Lần thứ hai nhắc điệp khúc này rồi nhá).
Mẹ nói làm tớ ức đến tận cổ. Cái gì mà ăn nói hư đốn, cái gì mà không ai dạy nổi chứ.
“Bây giờ bọn con toàn nói thế chứ có như ba mẹ ngày xưa đâu. Mẹ không xem V-log JV mẹ không biết, người ta còn nói bậy hơn thế nhiều, người ta vẫn cứ giỏi.”
Tớ toàn nói đúng mà mẹ tớ chẳng chịu nghe, bây giờ lại kết tội tớ là hư với đầu đường xó chợ gì không biết nữa.
“À, mày giỏi rồi, mày không coi mẹ mày ra cái gì. Nuôi cho mày lớn đùng bằng ngần này, bao nhiêu lời hay ý đẹp dạy mày thì mày không nghe. Bây giờ mày đi nghe cái thằng Dây vây nào mày ăn nói bậy bạ, mày cãi ba cãi mẹ. Càng lớn càng hư!” (Lần thứ ba rồi nè).
Biết ngay là mẹ sẽ mắng kiểu ấy mà. Khó chịu thế không biết nữa. Có mỗi cái chuyện bé tí tẹo tèo teo mà cũng làm ầm hết cả lên.
Thế là suốt cả bữa ăn tối, tớ chẳng nói với mẹ câu nào. Chẳng biết bao giờ mẹ mới hiểu những gì tớ nghĩ nữa.

Thôi chết, tí nữa thì tớ quên béng mất là tớ phải đi trả cho con bạn cùng bàn quyển vở Văn để tối nay nó còn làm bài. Hé hé, vậy là có lý do để lượn lờ phố phường hóng mát rùi. Chán mỗi cái là bây giờ tớ lại phải xin mẹ cho ra ngoài. Tớ lí nhí, mặt kiểu hối hận, đáng thương: “Mẹ cho con ra ngoài con trả vở cho bạn để nó còn làm bài với ạ.”
Mẹ tớ vẫn còn giận lắm nên trả lời rất chi là lạnh lùng băng giá: “Muốn đi đâu thì đi, cứ không về trước chín giờ thì no đòn.”
Lại chín giờ, bây giờ cũng tám giờ xừ nó rồi còn đâu, lượn lờ được gì nữa không biết, chán ơi là chán. Lần nào tớ đi đâu, xa hay gần, mẹ tớ cũng bắt phải về trước chín giờ. Chẳng hiểu mẹ nghĩ gì nữa, giờ

ấy ngoài đường mới vui chứ. Tớ lớn rồi chứ có phải trẻ con đâu mà cứ cấm đoán đủ kiểu. Nhưng mà đang chiến tranh lạnh nên thôi mình đành ngậm ngùi chấp nhận vậy. Rõ chán!
Hí hí, tớ đang vi vu trên đường đây này, oai hơn cả anh hùng xa lộ. Nhà cái L gần xịt à, vẫn còn khối thời gian để tớ lượn lờ phố xá.
Kẹc, kẹc…
Ôi thôi xong, cái xe đạp điện tự dưng lại dở chứng hết điện mới dở hơi chứ. Tớ quên béng mất không nạp điện rồi. Bây giờ thì lại gù lưng mà đạp về nhà thôi. Chán thật đấy!
Người tớ thì to mà bánh xe thì bé tẹo, đạp mãi mà chẳng thấy về tới nhà gì cả. Quả này tớ chắc chắn ăn đủ rồi.
Hic hic, hu hu, tớ đoán chẳng sai mà. Mẹ tớ bắc cả ghế ra sân ngồi chờ tớ kia kìa, mà chậm mất có bốn mươi lăm phút thôi chứ nhiều nhặn gì. Mẹ chỉ chờ tớ mắc thêm lỗi để xử nốt cái tội hồi chiều nay ấy mà. Haizz, chuẩn bị tinh thần đón bão thôi.
"À, hứa hẹn đây, chín giờ của tôi đây. Động đến thì cãi nhem nhẻm. Bây giờ thì tính thế nào đây?"
Ôi trời ơi, tại lòng vòng lượn phố nên phải hùng hục đạp xe đạp gần mười cây số để về cho kịp cái giờ giới nghiêm quái quỷ của mẹ, bây giờ chưa kịp thở đã bị mắng té tát thế này đây. Sao mà mẹ lúc nào cũng làm tớ phát điên lên thế không biết. Tớ chẳng thể nào chịu nổi mấy cái quy định vô lý của mẹ nữa. Tớ hậm hực:
"Con có phải trẻ con nữa đâu mà mẹ cứ cấm đoán giờ giấc này nọ. Con đi con tự biết giờ về nhà, mẹ không phải cấm. Mà chín giờ sớm thế, làm sao con về kịp, con phóng nhanh, con bị tai nạn thì sao."

Hình như tớ đã đổ thêm dầu vào lửa thì phải. Mẹ tớ nổi giận đùng đùng:
"Chín giờ là chín giờ. Lang thang ở đâu giờ này mới vác mặt về rồi đứng đấy mà cãi cùn. Ba mẹ lo lắng cho còn không biết điều."
Tại sao cứ phải là chín giờ cơ chứ. Mẹ vô lý không thể chịu được. Tớ bật tanh tách:
"Con không thể về đúng chín giờ như mẹ yêu cầu. Mẹ cũng phải cho con một ít tự do chứ. Con lớn rồi chứ có còn trẻ con nữa đâu."
Tớ phi thẳng cái xe đạp điện vào góc nhà, dựng xe đánh "xoạch" một cái rõ to để tỏ cho mẹ biết là tớ bất bình đến nhường nào. Tớ quyết không thỏa hiệp với mẹ nếu mẹ vẫn giữ cái quy định giờ giới nghiêm vô lý ấy!
Chuyên gia gỡ bom ra tay

Để tớ kể cho nghe chuyện này: Năm nay, bọn tớ được đăng ký học các môn nghệ thuật tự chọn theo hình thức các câu lạc bộ ở trường. Trái ngược với những lựa chọn có vẻ "êm đềm" của bạn bè, cậu bạn cùng khu phố nhà tớ lại chọn học đánh trống và chỉ trống mà thôi. Được ba bảy hai mốt ngày, cứ gặp mẹ tớ ở đâu là mẹ cậu ấy lại kêu than về cái sở thích ầm ĩ kia. Gặp đúng "cạ", mẹ tớ cũng không ngớt phàn nàn về sở thích "lê la" của tớ. Nào có gì ghê gớm đâu, những dịp nghỉ lễ dài ngày, tớ vẫn cùng bạn bè thích đi ra ngoại ô thành phố picnic một ngày cho cuộc sống có tý "đổi gió". Thế mà mẹ cứ làm như tớ đã làm một việc gì đó "tội lỗi tày đình" lắm lắm ý. Trong một ngày đẹp trời, tớ - con bé trong mắt mẹ "hở một tý là xách xe đi thẳng" và cậu bạn - sẵn sàng làm inh ỏi cả khu phố với một dàn trống đã ngồi "tâm tình tuổi mới lớn" cùng nhau và đi đến một kết luận: "Chẹp, người lớn ấy mà, rõ thật khó hiểu. Nếu chúng ta sống đơn giản, bình dị thì sẽ được coi là những đứa trẻ không có bản sắc. Còn nếu khác đi thì ắt hẳn sẽ bị bêu danh là đứa cứng đầu cứng cổ, thích thể hiện cái Tôi. Nan giải thật!

1. Tìm xem ngòi nổ ở đâu

Những con "ngựa chứng"

Đã không ít lần, những ông bố, bà mẹ yêu quý của chúng ta đã nhìn nhau và chép miệng, lắc đầu với phép so sánh như vậy. Nhìn nhận con mình như một con "ngựa chứng", tức là, bố mẹ chỉ nhận ra những điều bất ổn, tiêu cực ở con mình mà chưa nhận ra những điều tốt đẹp còn lại. Ví dụ, khi thấy bạn đi chơi về muộn, thấy bạn tham gia một nhóm bạn bè trông có vẻ "ngầu ngầu" hoặc nghe các bạn cười cợt, trêu đùa nhau bởi những câu nói không êm tai cho lắm thì điều duy nhất đọng lại trong trí nhớ của bố mẹ chỉ là hình ảnh xấu xí đấy. Nhất là ở tuổi dậy thì, khi mà một chuyện bé xíu xiu cũng có thể làm cho thế giới của teen tối sầm lại thì sự bối rối, hoang mang và những nông nổi, bốc đồng là điều không thể nào tránh khỏi. Song, không phải lúc nào bố mẹ cũng nhận ra điều đó. Điệp khúc của bố mẹ ra rả từ ngày này qua ngày khác là: "Ngày xưa, bằng tuổi mày, bố đã...". Chỉ đợi có thế, teen sẽ "sửng cồ" lên mà rằng: "Vâng, ở tuổi này con vẫn chưa làm được cái gì cả", kèm theo đó là một cánh cửa đóng sập lại trước mắt phụ huynh. Vậy là một trận "gây hấn" của teen đã chính thức được xác lập.

Không cùng lớn

Trong quá trình trưởng thành của teen, có bao thay đổi quan trọng diễn ra. Có một điều đáng buồn là bố mẹ nhiều khi lại không theo kịp sự thay đổi ấy. Trong mắt bố mẹ, con cái luôn là những đứa trẻ bé bỏng, cần được sự chỉ bảo sát sao, bố mẹ bảo sao thì vâng dạ và nghe vậy. Không ai nghĩ ra rằng, trong quãng đường từ một đứa trẻ đến một người trưởng thành, thế giới của một đứa trẻ ngày càng mở rộng với vô số con người, sự kiện. Chỉ có tầm mắt của bố mẹ đôi khi vẫn vậy. Thảo nào, thỉnh thoảng teen vẫn "gào" lên với bố mẹ rằng: "Bố mẹ chẳng chịu hiểu con gì cả". Về phần mình, bố mẹ lại... ngơ ngác vì: "Cho nó ăn no, mặc ấm, chẳng bao giờ phải lo lắng điều gì. Nó còn đòi hỏi gì nữa mà bắt bố mẹ phải hiểu?" Bố mẹ đâu có biết rằng, chỉ chừng đó thôi là chưa đủ. Vì chưa hiểu, nên những thay đổi của teen, bố mẹ không bắt kịp. Dần dần, những thay đổi đó sẽ trở thành "cái gai" trong trong mắt bố mẹ, khiến bố mẹ có cái nhìn khác đi về những đứa con.

Bố mẹ luôn luôn đúng

Bởi bố mẹ là người soạn luật đồng thời cũng là người áp dụng những điều luật trong gia đình nên đương nhiên, bố mẹ không thể nào sai được. Chẳng thế mà câu nói "trứng khôn hơn vịt" mới được phát huy thường xuyên. Teen đi chơi về muộn hả? Xin mời tự giác cấm túc một tuần, miễn lý do lý trấu. Teen thích ăn mặc quái chiêu? Lập tức sẽ bị gán mác đua đòi.

Tự tin vì có kinh nghiệm sống đầy mình, bố mẹ hiếm khi "đếm xỉa" đến chính kiến của teen. Có khi, teen còn bị cho là "gà cãi nước sôi" ý chứ. Bạn cứ để ý mà xem, cứ mỗi lần đến đợt nộp hồ sơ thi Đại học, không nhiều thì cũng có một bộ phận teen nảy sinh những bất đồng với bố mẹ xung quanh việc chọn trường. Như bà chị họ tớ chẳng hạn, trước ước mơ muốn trở thành tiếp viên hàng không của chị

ấy, các bác tớ phản đối rầm rầm. Gia đình có truyền thống làm trong ngành Tài chính ngân hàng, nên mong muốn làm một công việc nay đây mai đó lập tức biến chị tớ thành một cô nàng ngang ngạnh, cứng đầu, chỉ biết chiều theo ý thích của bản thân, trong khi, chính ý thích đó cũng chẳng có tội tình gì.

Phải vào khuôn khổ

Với niềm tin mãnh liệt vào khả năng gò ép con cái vào khuôn phép; nhiều phụ huynh đã đưa ra những nội quy rất nghiêm ngặt. Ví dụ như quy định có mặt ở nhà vào 9 giờ tối, trong khi, teen có thể bị hỏng xe, có sinh nhật bạn bè hoặc cần chút xíu thời gian tụ tập sau giờ học. Với những quy định kiểu này, chỉ cần teen về nhà trễ 10 phút thôi cũng đã tiêu tùng. Nhưng (lại nhưng), thế giới học trò thật sôi động với bao sự kiện thú vị, làm sao teen có thể tuân thủ tuyệt đối những quy định này được. Sự vi phạm, dù ít hay nhiều sẽ trở thành một cái dây dẫn cho "quả bom" trong lòng bố mẹ bùng nổ.

2. Khi teen trúng bom

Vỏ quýt dày (ắt) có móng tay nhọn

Chẳng dễ dàng đầu hàng trước bố mẹ, teen luôn vận hết nội công để hóa giải những chiếc gông cùm mà bố mẹ, dù vô tình hay cố ý đặt lên vai teen. Đơn cử như việc phải tuân thủ giờ giấc chẳng hạn. Nếu về muộn, teen sẽ lấy lý do xe bị thủng xăm, nổ lốp, phải dắt người già sang đường, ở lại lớp học thêm giờ... để qua mắt bố mẹ. Nếu cần, có thể còn nhờ một cậu bạn nối khố gọi điện cho bố mẹ xin phép để thêm phần tin tưởng. Nghĩ ra đủ mọi chiêu trò để qua ải bố mẹ, kể ra cũng mệt. Song, chính sự nghiêm ngặt của bố mẹ mới đẩy teen đến cảnh phải đối phó như thế. Mặt trái của việc đối phó này là sẽ tạo cho teen sự bất ổn trong tâm lý khi các chiêu trò của mình bị bại lộ và thói quen nói dối.

Hội chứng "dây leo"

Không giống với những teen lắm mưu mẹo, một bộ phận teen, trước sự cứng rắn của bố mẹ, đã sớm "buông vũ khí" và trở thành những teen hời hợt, sống dựa dẫm. Đó là những người làm gì cũng phải "để mình về hỏi mẹ đã". Thực ra, lúc đầu có thể họ không thế. Song sự chê trách, lên án của bố mẹ trong một thời gian nhất định sẽ khiến teen mất niềm tin vào chính mình. Bị rèn giũa, mài gọt thường xuyên, chút cá tính trong teen cũng nhạt dần đều. Bởi, suy cho cùng, nếu làm gì cũng bị bố mẹ phàn nàn, dò xét thì có khi sống bình thường như một cái dây leo lại tốt hơn. Chỉ có điều, làm cái "dây leo" cũng khá buồn đấy, teen nhỉ?

Cơ nhỡ tình cảm

Ngay trong gia đình, bạn cũng bị cấm đoán, thậm chí là cực lực lên án nếu bạn trót thể hiện một sở thích hơi đặc biệt, làm những thứ chẳng giống ai thì bạn có vui vẻ được không? Nghĩ rằng, teen càng nổi loạn thì sẽ càng đơn giản và nông nổi là không đúng đâu nhé. Đằng sau sự nổi loạn có thể hàm chứa một tâm sự đang bị giấu kín. Tuy nhiên, nếu bố mẹ chỉ nhìn thấy những điều mà ai cũng thấy, thì sẽ ngày một xa con. Vắng tình cảm gia đình, teen

sẽ tìm đến một nguồn an ủi khác. Một môn thể dục thể thao, những thú vui độc hại hay một mối quan hệ chỉ để “xả xì trét”... Thiếu vắng tình cảm làm teen dễ dàng kết thân, kết bạn và không xác định được chính xác về các mối quan hệ ngoài xã hội. Điều ấy, cũng hàm chứa ít nhiều rủi ro.

3. Cùng gỡ bom

Chuyển sang đối thoại

Từ “đối đầu” chuyển sang đối thoại là một việc không đơn giản, nhất là khi cả hai phe đều cho rằng “lẽ phải” thuộc về mình. Tuy nhiên, không hệ trọng đến mức cần một cuộc nói chuyện nghiêm túc, thẳng thắn với bố mẹ, teen có thể chọn cách thiết lập một cuộc trò chuyện ở mọi lúc mọi nơi: Khi cùng mẹ chuẩn bị bữa cơm cho gia đình, khi ngồi sau lưng bố giờ tan học hoặc một dịp cả nhà đông đủ… Có rất nhiều hoàn cảnh cho teen xích gần với bố mẹ hơn là một cuộc “đấu khẩu”. Đừng vì chút tự ái của bản thân hay vì sự nóng giận của bố mẹ mà teen cũng “lên gân”. Trước khi làm người khác yêu mến những cá tính của mình thì teen phải cho bố mẹ cơ hội hiểu về nó trước đã.

Xin ý kiến trọng tài

Trọng tài có thể là ông bà, thầy cô giáo hoặc một người bạn đáng tin cậy của teen. Để những lúc giận dỗi cao trào, teen có thể trút bầu tâm sự hoặc bố mẹ có được những tư vấn hợp lý. Không trực tiếp đối diện, câu chuyện có thể sẽ dễ tiếp nhận hơn và được nhìn nhận dưới một lăng kính mới?

Xây dựng tư duy “cả hai cùng thắng”

Thông thường, những cuộc tranh luận hay bất đồng giữa bố mẹ và con thường dẫn đến cảm giác buồn chán hoặc gây tổn thương cho các bên bởi bên nào cũng muốn mình chiến thắng. Bố mẹ muốn con cái răm rắp nghe lời mình. Ngược lại, teen lại muốn được tùy ý làm theo sở thích. Bạn cứ tưởng tượng cảnh hai người cùng kéo một chiếc dây chun vậy. Dù cái dây bị đứt hay được kéo về bên nào thì luôn có ít nhất một bên bị đau, phải không? Thay vì cực lực giành phần thắng về phía mình, tại sao teen không nghĩ rằng thực ra, vẫn luôn có một giải pháp có ý nghĩa tích cực với cả bố mẹ và teen. Thậm chí, nếu cần, teen có thể thỏa hiệp một chút để bố mẹ thấy được “tinh thần hướng thiện” của mình. Trước khi làm gì, nói gì, chỉ cần teen tự hỏi điều này có gì tốt cho mình, bố mẹ sẽ phản ứng như thế nào thì teen sẽ có được cách hành xử hợp lý và sáng suốt, để bố mẹ không phải than phiền “Càng lớn, nó càng chẳng coi bố mẹ ra gì”.

Chấp nhận những ngoại lệ

Bạn có thể chủ động đề xuất những tình huống đặc biệt để đặt ra khỏi “vòng kìm kẹp” của bố mẹ. Lên được một danh sách cụ thể và chi tiết thì càng thuận tiện cho công cuộc xin xỏ. Lấy ví dụ, bố mẹ không thích bạn ăn mặc màu mè diêm dúa thì bạn xin được mặc những trang phục kiểu đó vào một vài dịp

đặc biệt như sinh nhật bạn bè, ngày Giáng sinh hay... Halloween chẳng hạn. Nếu biết "đính kèm" vài hình phạt thích đáng do mình tự đề ra khi lạm dụng những ngoại lệ này, teen lại được bố mẹ chiếu cố thêm.

7. "Trẻ con thì cần gì tiền ? Bố mẹ có bao giờ để con thiếu cái gì đâu ?"

Hôm nọ tớ vừa bòn đống giấy vụn từ năm học trước bán đi được năm mươi ngàn đồng. Thế mà tớ lại phải chia cho đứa em tớ vì nó cũng có góp một ít sách vở cũ. Nhưng mà con em tớ vốn là cái bơm Tàu xịn. Nó về khoe với mẹ hồn nhiên như chưa hề nhận tiền:
“Mẹ ơi, sáng nay chị bán giấy vụn được năm mươi nghìn mẹ ạ.”
Mẹ tớ nở nụ cười đầy nguy hiểm rồi nhẹ nhàng nói:
“Đưa đây mẹ giữ hộ cho. Trẻ con cầm tiền làm gì.”
“Mẹ giữ hộ cho” - cụm từ nghe sao mà quen thế nhỉ. Hình như là mấy năm nay, Tết nào tớ cũng nghe mẹ nói thế hay sao í. Mỗi tội là không biết sẽ “hộ”đến khi nào, và mẹ sẽ chẳng bao giờ nhớ đã giữ của tớ bao nhiêu. Mẹ là địa chủ gian ác còn tớ thì là người nông dân tội nghiệp. Địa chủ đã bảo vậy thì người nông dân biết “nàm thao”?
Mặc kệ cho tớ có tỏ ra người lớn đến mấy thì mẹ cũng chẳng bao giờ tin tưởng tớ chuyện tiền nong. Nhìn tụi bạn thỏa thích ăn quà vặt ngoài cổng trường tớ chỉ có nước đứng thèm nhỏ dãi. Thỉnh thoảng tụi quỷ ngồi chém gió chuyện mua sắm mấy đồ Handmade cute, chúng nó lại bơ tớ đi vì chắc mẩm tớ chẳng bao giờ có quỹ đen mà mơ đến mấy thứ đồ đó.

Tớ kể cho các ấy chuyện này vì tớ đang chuẩn bị góp vốn làm ăn nhớn với lũ bạn. Bọn tớ định mở shop online bán đồ Handmade. Tớ háo hức lắm lắm luôn í vì tớ cực kỳ thích làm đồ Handmade! Nhưng tình hình là trong cái ví dày khự của tớ toàn là giấy ăn với thẻ xe bus, nên việc này thấy khó

ghê. Đành phải cầu cứu địa chủ chứ biết sao được bây giờ.
Mẹ hình như đang đắp mặt nạ trong phòng thì phải. Tranh thủ lúc mẹ đang relax cần nói ngay mới được. Tớ rón rén nhẹ nhàng:
Mẹ ơi! *bóp vai, bóp vai*, chuyện là bọn con tính bán đồ hand made trên mạng. Mẹ cho con xin khoảng ba trăm nghìn để góp vốn với các bạn mẹ nhé.
Ờ, ok, ok…
"What dờ hợi"! Mẹ vừa nói gì thế? Tớ có nằm mơ không chứ! Tớ phi như tên bắn về phòng, lấy điện thoại và gọi cho con bạn thân, giọng điệu "like a boss":
"Nô! Anh em triển đi nhá. Đại ca ok rồi. Ba trăm nghìn hẳn hoi nhá. Xà lách cứ gọi bằng cụ về độ oách."
Sướng thế cơ chứ! Không thể nào mà ngủ được mất. Tớ cứ tưởng tượng đến cảnh được làm chủ tịch hội đồng quản trị vì vốn to nhất mà sướng run cả người.

Buổi sáng đến roài, chửa bao giờ thấy sáng nào mà đẹp thế! Chắc là tụi bạn tớ đang cặm cụi đi mua nguyên liệu về để chuẩn bị làm hàng đây.
"Mẹ! Mẹ ơi! Mẹ cho con tiền đi mẹ ơi!"
Tớ gọi toáng cả lên và mẹ tớ lập tức xuất hiện.
"Tiền nào? Tiền gì? Bỗng dưng sáng ra lại đòi tiền là làm sao?"
"Tối qua mẹ hứa cho con ba trăm nghìn để góp vốn với các bạn bán hàng mà?"
Mẹ tớ la lên ngạc nhiên như thể tớ vừa bịa chuyện trắng trợn không bằng:
"Cái gì? Mẹ hứa lúc nào? Mà cần nhiều tiền thế làm cái gì? Con có đói khát gì không mà phải buôn với chả bán. Bố mẹ để cho con thiếu thốn nên phải đi kiếm tiền à? Vớ vẩn, dẹp hết! Tập trung vào học hành đi. Đừng nhắc đến chuyện này với mẹ nữa. Trẻ con trẻ cái, tiền với chả nong."

Tớ đứng chết ngất, tớ nghĩ đến cảnh tụi bạn tớ đang háo hức đi chọn đồ về trang trí, tớ nghĩ đến cả đêm hôm qua tớ không ngủ được vì sung sướng. Tớ ghét mẹ vô cùng! Mẹ vừa ki bo lại vừa thất hứa nữa.
Bây giờ tớ chẳng nghĩ được gì khác ngoài lũ bạn tớ với cái kế hoạch kinh doanh sẽ bị đổ bể. Giá như tớ có một người mẹ tốt hơn thì không bao giờ chuyện đó xảy ra. Mẹ là nguyên nhân của cái chuyện đau đầu này. Chán ơi là chán!!!
Chuyện gia gỡ bom ra tay
1. Tìm xem ngòi nổ ở đâu
Trẻ con cần tiền làm gì?
Bố mẹ luôn nghĩ rằng, sự trang bị của bố mẹ cho teen là đủ đầy, tươm tất lắm rồi nên cái bọn trẻ con là chúng ta đây rõ thật vô lý khi cứ vòi vĩnh xin tiền. Cứ nghe mẩu đối thoại giữa mẹ tớ với bác hàng xóm mà xem: "Bác tính, cái gì em cũng sắm đủ cho nó. Đồng phục đi học thì nhà trường may, sách vở mua một lố từ đầu năm, dép một lúc mua cả hai đôi, đi bao giờ mới hỏng? Thế mà suốt ngày nó mè nheo tiền nọ, tiền kia". Vì chưa nhìn ra những khoản rất – đáng – chi nên bố mẹ thấy teen thật vô lý khi tốn tiền cho những thứ vô bổ. Những khoản tiền có tên lẫn không tên như quỹ nhóm, tiền liên hoan, tiền tiêu vặt... đều không được bố mẹ "thẩm thấu". Bởi bố mẹ nghĩ rằng những khoản chi đó không phục vụ cho mục đích chính là học hành cho tốt. Vì thế, đừng có trông đợi bố mẹ rút hầu bao.
Tiêu tiền chỉ tổ hư người
Đó là khi bố mẹ lo lắng thái quá, thậm chí, có phần "đa nghi" nữa. Cũng phải thôi, vì rất nhiều những bộ phim hay tiểu phẩm nói về tuổi ô mai, đều đề cập đến những thú vui bên ngoài cổng trường. Nào là những hàng quà vặt thơm ngon, những quán game mở cửa thâu đêm suốt sáng, shop quần áo lung linh trên đường đến trường... Tất thảy đều tỏa ra một sức cuốn hút khó bề chối từ. Trong khi teen lại "trẻ người non dạ", "vui đâu chầu đấy". Không có tiền thì thôi, có tiền là sa ngay vào những chốn ấy rồi hư thân có ngày. Tớ dám cá là có ít nhất trên 50% các vị phụ huynh nhà mình từng có trong đầu suy nghĩ này.

Lấy ví dụ là bạn mê mệt mấy quán thuê truyện gần trường chẳng hạn. Nếu bị phát giác, thế nào bạn cũng bị mẹ tố cho một bài là ham mê truyện mà bỏ bê học hành. Hình phạt áp dụng là cắt mọi nguồn tài chính để bạn không có cơ hội bén bảng đến gần những quán thuê truyện nữa. Thực ra, bố mẹ đã mắc một sai lầm nghiêm trọng khi đồng nhất đồng tiền với khả năng tự quản lý của teen. Vì không nhận ra với những teen biết cách chi tiêu hợp lý và có khả năng nhìn nhận đâu là thú vui không lành mạnh thì có hay không có, nắm trong tay ít hay nhiều tiền đều không là vấn đề nên bố mẹ đã chặn đứng mọi cơ hội để teen có được một khoản tài chính cá nhân, dù là eo hẹp.

Kiếm đi rồi hãy tiêu

Bạn thấy câu này có quen không? Nếu không thấy quen thì ắt hẳn bạn là người ít phải ngửa tay xin tiền bố mẹ rồi. Cách khích tướng của bố mẹ kiểu này không ổn chút nào. Bởi, một mặt, bọn trẻ chúng mình được coi là “Trẻ em như búp trên cành/ Biết ăn ngủ, biết học hành là ngoan”, mặt khác, lại bị bố mẹ đưa vào thử thách phải tự mình tạo ra thu nhập thì mới được chi tiêu. Có thể đây chỉ là một câu nói đùa thôi, hoặc, bố mẹ cứ nói cứng thế bởi chắc cú là còn lâu bọn mình mới tự kiếm được tiền. Nhưng, cách nói này dễ đẩy teen vào việc muốn thử sức mình để bố mẹ “biết tay”. Trong khi đó, kiếm được tiền ở lứa tuổi teen đâu có đơn giản. Biết tìm việc ở đâu khi kinh nghiệm sống chưa được bao nhiêu dễ khiến teen sa vào những cái bẫy tuyển dụng như một số báo đài đã đưa tin. Hiểu ở một góc độ khác, có thể bố mẹ cho rằng, teen chưa trực tiếp lao động, chưa hiểu nỗi vất vả của bố mẹ nên mới tùy tiện “xin xỏ”. Vì vậy, thắt chặt chi tiêu cũng đồng nghĩa với việc giáo dục cho con cái hiểu được giá trị của lao động. Dù nhiều khi teen cũng biết cảm thông với bố mẹ đấy chứ. Tuy nhiên, chưa tự tạo được tài chính cá nhân nên teen vẫn phải xin tiền bố mẹ đều đều thôi.

Đi qua bão giá nào

Thời buổi vật giá leo thang, nhà nhà tiết kiệm, người người tiết kiệm nên chả có lý gì bố mẹ lại phải chi những khoản vô tội vạ cho teen. Tiền để dành được, cũng là lo cho tương lai của con cái sau này chứ có mất đi đâu. Vì thế, bố mẹ đành khóa két thật kỹ và teen chỉ có nước khóc thét mỗi khi cần sự trợ giúp tài chính từ gia đình. Đành là “bão giã” đang càn quét qua mọi gia đình, nhưng có nhất thiết là phải nghiêm ngặt với con như thế không bố mẹ ơi?

2. Khi teen trúng bom

Đúng như người ta vẫn nói, phụ thuộc về kinh tế là sẽ phụ thuộc về mọi thứ. Không có một khoản thu nhập nhất định, làm gì teen cũng phải ngó trước ngó sau, vừa làm vừa phấp phỏng với vấn đề "đầu tiên" đến là mệt. Nhưng "cái khó ló cái khôn", đừng nghĩ rằng bố mẹ thắt chặt chi tiêu mà teen không có kế sách gì để đối phó nhé.

Sao con sinh ra không giàu?

Trước hết là sự ấm ức. Như một bài diễn văn lê thê để chế độ "replay"liên tục, teen sẽ ngày đêm ra rả cái sự ấm ức của mình thế này: "Bố mẹ xem, thằng Hiếu được bố nó phóng tay mua luôn cho chiếc smartphone vừa để liên lạc, lại vừa học, vừa chơi. Cái Hoa được mẹ mua cho hết bộ váy này đến bộ váy khác mà có bị kêu ca gì đâu. Hu hu hu, sao con không được như bọn nó chứ?" Hệ lụy kéo theo là những so sánh bất tận từ ngày này qua ngày khác của teen với hy vọng một ngày nào đó, quá mệt mỏi với điệp khúc này, bố mẹ sẽ chậc lưỡi cho qua và đáp ứng mong muốn của teen. Khi kinh tế nhà mình khó khăn thật sự thì đi một lẽ, song nếu không quá khó khăn, teen sẽ càng ấm ức hơn vì không hiểu được nguyên nhân sâu xa trong việc làm của bố mẹ.

Bố mẹ không thương con thì thôi, bố mẹ cứ để tiền mà tiêu

Ôi ôi, câu này nghe mới rõ là hờn giận chứ. Đính kèm với nó sẽ là cái bản mặt hệt cái bánh đa ngâm nước. Những câu quy kết kiểu này dễ khiến bố mẹ mủi lòng mà nghĩ lại lắm đấy. Chẳng phải nói đâu xa, cậu em nhà hàng xóm của tớ đã thắng lợi rực rỡ khi dùng tuyệt chiêu này. Chả là, cậu ta đem lòng thương nhớ một "em" dây chuyền bạc Ý, tổng thiệt hại cũng ngót nghét gần 3 triệu. Tất nhiên, chẳng bà mẹ nào dễ dàng trích ra nửa tháng lương để mua cái thứ xa xỉ phẩm ấy. Thế là, vừa lăn đùng đùng ra theo đúng chất… ăn vạ, vừa thống thiết kêu gào: "Mẹ có thương con đâu. Có mỗi cái dây chuyền bạc đeo để tránh gió mà mẹ cũng tiếc. Thôi, mẹ cứ giữ tiền cho nặng ví. Mai con trúng gió, ốm lăn ra đấy là cùng chứ gì?" Nghe cậu con trai tự "trù ẻo", cộng với tính thương con; cô hàng xóm nhà tớ đã phải đích thân dắt cậu quý tử đi mua dây chuyền bạc thật đấy. Thì ra, đôi khi, cứ tỏ vẻ sụt sùi chút lại hiệu quả ra trò.

"Rút ruột công trình"

Có phải thỉnh thoảng bạn vẫn được bố mẹ giao tiền để đóng học phí, đóng tiền may đồng phục, mua sách vở hay các loại quỹ hội phụ huynh, quỹ lớp, quỹ tổ không? Đâu phải lúc nào bố mẹ cũng biết chính xác số tiền phải đóng là bao nhiêu. Đấy, cơ hội để "rút ruột công trình" chính là ở đấy. Không ít teen đã dùng đến chiêu này và cũng thu được kha khá. Thay vì mua cái áo giá 200.000đ, teen có thể mua một cái áo cũng kiểu đó nhưng chất lượng kém đi một chút, chỉ khoảng 150.000đ, cuốn sổ khổ to giá 30.000đ nay chuyển sang khổ nhỏ hơn giá 25.000đ. Chỉ có điều, tích lũy thu nhập kiểu này rất phập phù vì đâu phải lúc nào cũng có việc gì đó để bố mẹ chi tiền đâu. Hơn nữa, nếu cứ tiếp diễn dài dài thì nguy cơ bị phát giác là khá cao. Lúc đó thì teen không chỉ mất tiền tiêu vặt mà còn mất tiêu cả niềm tin của bố mẹ.

Tự túc là hạnh phúc

Òa, xem ra trong các cách để "sống chung với lũ" thì cách này có vẻ lành mạnh hơn cả. Không xin xỏ, ỉ ôi để bố mẹ đưa tiền ra, một bộ phận teen đã quyết chí dấn thân vào công cuộc cày cuốc kiếm tiền để đảm bảo những nhu cầu cá nhân. Vốn năng động, xông xáo nên teen có thể tiếp cận được nhiều cơ hội khác nhau như gia sư này, viết bài cộng tác gửi báo này, kinh doanh online này, thậm chí, tớ còn biết có teen cứ thấy cuộc thi nào là cũng hùng hục dự thi để kiếm giải cơ. Cái lợi là teen sẽ có một khoản thu nhập chủ động, thậm chí, còn có thể chi tiêu rủng rỉnh. Còn cái hại là một khi đam mê part time, teen có thể lơ là học hành, điểm số xuống dốc lúc nào không hay.

1. Gỡ bom nào

Làm thế nào để có thể "tổng động viên" nguồn tài chính tại gia một cách hiệu quả mà không bị bố mẹ

phàn nàn? Muốn vậy, teen hãy xác định cho mình những phương pháp phù hợp để bố mẹ không "nóng con mắt bên trái, đỏ con mắt bên phải" khi nghe teen nhắc đến tiền nhé!

Cùng chia sẻ

Có phải thỉnh thoảng bố mẹ chúng ta vẫn thở dài là thời buổi người khôn của khó này mà bọn trẻ

thật vô tư đến vô tâm trước những lo toan của bố mẹ không? Vậy thì còn chờ gì nữa mà bạn không thể hiện sự lo lắng và quan tâm của bạn tới gánh nặng tài chính của bố mẹ. Không phải là bạn làm việc cật lực kiếm tiền trang trải cho bản thân hay gia đình đâu. Có những hành động đơn sơ nhưng nói lên được tinh thần tự giác của bạn đấy. Như là việc bạn hỏi han bố mẹ về giá trị của những món đồ được mua về. Là con gái, cuối tuần, bạn thử cùng mẹ đi chợ, quan sát và lắng nghe về cách mẹ mặc cả từng mớ rau, con cá. Là con trai, bạn cùng bố "đại tu" lại xe cộ vào dịp rảnh rỗi thay cho việc ra hàng sửa chữa. Rồi sẽ có một ngày, bố mẹ nhận ra cậu ấm cô chiêu nhà mình đã có ý thức chăm lo cho đời sống gia đình thật rồi. Khi đó, giao tiền tiêu vặt cho bạn, bố mẹ cũng không còn lo ngay ngáy là bạn sẽ nướng số tiền đó vào những trò vô bổ nữa.

Biết thế nào là đủ

Cô bạn cùng lớp khoe bộ đầm lung linh để chuẩn bị cho buổi dạ hội cuối năm, cậu bạn cùng lớp vênh váo với chiếc địa hình hầm hố… Bạn cảm thấy bồn chồn, ngộp thở và tự hỏi sao mà bọn nó sung sướng thế! Triệu chứng này cho thấy bạn đang ghen tỵ với những người xung quanh vì những giá trị vật chất mà họ có. Như vậy, bạn sẽ không bao giờ biết thế nào là đủ được. Hãy cân nhắc thật kỹ trước khi hỏi xin bố mẹ mua một món đồ. Nếu bạn chỉ cần gọi điện và nhắn tin thì đâu cần phải xài tới smart phone. Nếu bạn chỉ cần một chiếc máy tính để làm bài tập thì sao phải bắt buộc là laptop? Biết đủ để đưa ra những đề xuất hợp lý, phù hợp với điều kiện kinh tế nhà mình, bố mẹ sẽ gật gù vì sự "biết nghĩ" của bạn đấy.

Công khai các khoản chi tiêu

Lập một cái list cho các khoản chi tiêu của bạn trong tuần hoặc tháng và giải trình với bố mẹ. Sự thật thà bao giờ cũng là câu trả lời tốt cho những nghi vấn. Bố mẹ sẽ không phải thắc mắc bạn dùng tiền để đi đâu, làm gì, với ai. Bên cạnh đó, nếu biết lập kế hoạch chi tiêu, bạn sẽ chứng tỏ được với bố mẹ rằng bạn đã có ý thức trong việc tiêu tiền và muốn bố mẹ đặt lòng tin ở mình lắm lắm.

BỐ MẸ ƠI, TEEN MUỐN NÓI

Bố mẹ ơi, tiền bạc đâu có tội và tại sao con phải "gây thù chuốc oán" với tiền bạc mà không phải là chung sống hòa bình với nó? Nếu ngay từ bây giờ, con biết sử dụng đồng tiền một cách tiết kiệm, hợp lý thì sau này con sẽ trở nên tự chủ và độc lập hơn trong việc chi tiêu, cũng như tự quản lý cuộc sống của mình tốt hơn. Bố mẹ có muốn con trở thành người như thế trong tương lai không? Vậy sao không thử đặt niềm tin nơi con, bố mẹ thân yêu nhỉ?

8. "Năm nào tết về cũng gặp bác ấy, thế mà lần nào cũng chào bằng cô, thật đúng đầu chỉ để mọc tóc."

Mỗi mùa hè cả nhà tớ lại háo hức lên đường về quê thăm bà nội. Sau cả một năm học hành vất vả thì về quê quả là một phần thưởng hấp dẫn cực kỳ mà ba mẹ dành cho tớ. Các ấy biết không, quê của tớ còn đẹp hơn cả trong phim nữa đấy! Ở thành phố này bói không ra chỗ nào rộng rãi, thoáng mát cực kỳ như quê tớ. Nếu tớ nóng, tớ có thể nhảy ùm xuống sông mà tắm thỏa thích. Nếu tớ mệt, tớ có thể mắc võng ra giữa vườn cây của bà tớ mà chén no nê toàn thứ quả ngon lành. Thế nhưng, nếu các ấy hỏi tớ có thích về quê ăn Tết không thì tớ sẽ trả lời chắc chắn như sau:
- No, no và Nooooooooo.
Vì sao ấy hả? Thứ nhất nè, về quê ăn Tết đồng nghĩa với việc số tiền lì xì của tớ sẽ giảm đi hai phần ba là ít, rồi tớ sẽ không được cùng cả nhà đi ngắm pháo hoa và phải ngồi nghe lũ bạn tớ ba hoa chích chòe chờ về cái Tết “bội thu” của chúng nó. Nhưng những chuyện ấy cũng đau khổ bình thường thôi. Điều khiến tớ lo ngại nhất trong mỗi dịp về quê ăn Tết là cũng vào thời điểm ấy, cả NHÀ tớ tụ họp đông đủ và tớ bắt đầu bị rơi vào một mê hồn trận không có lối ra. Nếu các ấy nghĩ NHÀ ở đây có nghĩa là bao gồm ông bà, cha mẹ, con cái thôi thì các ấy nhầm rồi đấy. Ở quê tớ, NHÀ còn có cả cành cây hoa lá, nghe có vẻ giống thực vật nhưng thực ra nó còn có cả chi, chi trên chi dưới, không phải bốn chi mà linh tinh chi hết cả.

Lần nào cả nhà về quê ăn Tết, ba mẹ cũng nhắc đi nhắc lại bên tai tớ:
“Về quê nhìn thấy ai con cũng phải chào hỏi lễ phép. Đừng để cho các ông, các bà, các cô bác nói là ba mẹ không biết dạy con đấy nhé.”
Tình hình là ở nhà bà nội tớ Tết nào cũng có khoảng ba mươi người họ hàng đến để cùng làm cơm, sum họp rất đầm ấm. Tớ sẽ rất vui nếu như ba mẹ không yêu cầu tớ phải chào hỏi từng người một và tớ bắt đầu rơi vào một ma trận với cả đống phương trình không thể nào giải xuể. Ông X chắc chắn là ông cậu của tớ, bà Y lấy ông X, sinh ra ba chú A, B, C. Thế quái nào mà chú A lại đi lấy bác D ở bên họ nhà mẹ, sinh ra hai người con E, F. Chỉ khổ tớ bây giờ không biết gọi chúng nó là em hay là chị nữa đây.

Đã khó thì chớ, lại thêm mẹ lúc nào cũng kè kè đi bên kiểm tra xem tớ có chào hỏi đúng hay không.
Được cái tớ vốn ngoan ngoãn nên gặp ai tớ cũng nhanh nhảu chào:
Tớ: - Cháu chào ông ạ!
Mẹ: - Không, là chú thôi con ạ!
Tớ: - Ui, em bé đáng yêu quá ạ.
Mẹ: - Hỗn nào, mau chào ông đi!
Tớ: - Em mới 14 tuổi nên anh gọi là em thôi ạ.
Mẹ: - Con bé này hay thật, cháu nó biết trật tự trên dưới, nó chào thế là đúng rồi…
Mọi thứ cứ loạn hết cả lên!
Nhiều lúc tớ còn phải cõng cả ông tớ đi chơi. Ông năm nay mới có ba tuổi, tên là Bon, cơ mà tớ cũng không chắc ông có biết tớ là cháu của ông không nữa. Ông Bon lúc nào cũng chỉ ngoác miệng ra khóc, đòi tớ cõng từ đầu làng đến cuối làng. Nhưng là cháu thì phải chiều ông nên tớ chẳng thể làm cách nào khác. Không biết nếu tớ tả về ông của tớ thật thế này thì cô giáo sẽ cho tớ mấy điểm nhỉ?

Hè vừa rồi về quê, tớ quyết định khắc phục bằng cách đứng ở ngoài cổng nhà bà, vẻ mặt niềm nở và chào thật to:
“Con đã về! Con chào tất cả mọi người ạ!”
Rồi từ đó trở đi cho hết ngày, tớ quyết tâm cứ câm như hến, không nói chuyện với ai để khỏi phải nhầm. Nhưng ba mẹ lại vẫn cứ bắt tớ phải đi chào hỏi từng người một làm đầu óc tớ rối hết lên, và thế là tớ lại xưng hô sai lung tung cả. Ngay lúc ấy thì ba mẹ nhẹ nhàng từ tốn lắm. Nhưng một lúc sau là mẹ lại kéo tớ ra một góc, nói cái giọng đầy trách móc làm tớ khó chịu vô cùng:
“Ăn không nên đọi, nói không nên lời. Có mỗi việc chào hỏi mà cũng không xong. Bao nhiêu lần rồi, lần nào cũng để cho bố mẹ xấu hổ. Năm nào Tết về cũng gặp bác ấy mà không nhớ, chuyên đời gọi là cô. Đúng là đầu chỉ để mọc tóc!”
Khổ lắm cơ! Tớ đã lầm bẩm cả tối hôm qua rồi nhưng mà ai bảo họ hàng nhà mình rắc rối quá, làm sao tớ nhớ cho xuể. Và thế là tớ chơi bài nói cùn:
Bố mẹ cứ quan trọng quá. Gọi thế nào mà chả được ạ. Tiếng Anh thì cũng là You hết.
Tớ thấy mẹ tớ tức xì khói, mặt đỏ lên như là sắp khóc:
“Hư đốn. Việc ấy mà không quan trọng à? Năm sau ở nhà, đừng về quê nữa cho xấu mặt chúng tôi ra.”
Chuyên gia gỡ bom phàn nàn
Hôm trước, cô giáo cho bọn tớ đề văn viết về quê hương, trong đó có dẫn câu “Quê hương là chùm khế ngọt”. Trong kí ức của chúng tớ, quê là một miền quê xa lắc lơ, mỗi năm chỉ được về có hai lần vào dịp Tết và hè. Quê có ông bà nội, ông bà ngoại, có họ nội, họ ngoại cực kỳ đông đúc và xôm tụ. Cơ mà mỗi lần về quê là tớ lại sợ phát khiếp vì không thể nào nhớ cho tường tận từng người trong dòng họ “khoai lang môn” (tên gọi “yêu” cho dòng họ hoành tráng) nhà tớ được. Đã thế, cứ gặp tớ, cô, dì, chú, bác dù xa hay gần đều bắt tớ đoán xem họ là ai, tên là gì, bao nhiêu tuổi, nhà ở đâu? Cứ như đi thi “Ai là triệu phú” ấy. Thế mà khi tớ cần đến sự trợ giúp của người thân là mẹ thì mẹ lại lắc đầu quầy quậy, ý là, tớ phải tự biết, tự trả lời chứ. Hic hic, với cái trí nhớ “thảm họa” của tớ thì người gặp hôm qua đến hôm nay có khi đã bị tống ra khỏi bộ nhớ, nói chi đến những người cả năm cả đời mới gặp vài lần. Vì thế, với tớ, quê hương đôi khi cũng không phải là một chùm khế ngọt nữa mà có biến thành “khế chua” vì cứ sau mỗi lần về quê là tớ lại bị bố mẹ cằn nhằn. Ôi, cuộc đời thế có đáng chán không cơ chứ.
1. Ngòi nổ ở đâu?
Những người lạ quen biết
Nếu tính họ hàng bắt đầu từ những người gần ơi là gần như ông bà nội, ông bà ngoại, các cô chú bên

nội, các cậu dì bên ngoại... thì hàng năm, tớ chỉ gặp được họ hàng vài ba lần. À, cũng có những lần bố mẹ đón ông bà lên chơi; các cô, chú, cậu, mợ ghé qua nhà nhân dịp đi công tác hay cho đám nhóc tì thăm quan thủ đô. Cứ mỗi dịp đó là nhà tớ bị xới tung lên, thói quen hàng ngày bị phá bỏ bằng hết. Tớ hậm hực dọn nhà thêm mấy lần mỗi ngày, chịu khó nêm nếm khác đi vì khẩu vị của mọi người ở quê cũng khác. Gọi là chấp nhận hy sinh vì nghĩa lớn. Cơ mà có lúc, tớ vẫn thấy lạ lẫm thế nào đó với những người lẽ ra là rất thân thiết ấy. Tớ không quen được cảnh bọn nhóc chui hết góc nọ góc kia để chơi trốn tìm, hét inh ỏi cả khu tập thể nhà tớ khi chơi trò đồ hàng, cũng không quen được cảnh bà ngoại lụi cụi gói ghém lại cơm và đồ ăn thừa để riêng cho mấy bà chuyên đi lấy nước gạo, hay lời bà nhắc tớ phải đi nhẹ, nói khẽ cho ra dáng con gái, những câu chuyện về thời kỳ khốn khó từ xửa từ xưa của ông bà... Tự dưng, tớ trở thành một kẻ phung phí, không biết quý trọng mồ hôi và công sức của những người lao động, một bà chị khó tính ngay cả với bọn trẻ ranh. Tóm lại, có ai đó từ quê lên chơi là tớ lập tức bị đẩy vào một phần còn lại của thế giới. Khổ nỗi là bố mẹ tớ lại không thấy nỗi niềm của tớ. Trong mắt bố mẹ, tớ hiện nguyên hình là đứa cháu không hiếu thuận, bà chị chuyên cau có... Tớ cách xa mọi người cả tỉ năm ánh sáng. Bố mẹ uốn nắn tính nết tớ mềm mại một chút vì: "Không phải lúc nào nhà ta cũng có người ghé thăm. Con nhún nhường một chút thì có sao". Ừ thì đúng là không sao, nhưng cảm giác lạ lẫm của tớ vẫn chẳng dễ mà vơi bớt. Điều đó làm bố mẹ tớ nói đi nói lại trong những câu chuyện về sau này với điệp khúc "bọn trẻ bây giờ". "Bọn trẻ bây giờ thật buồn cười. Hồi bé thì quấn ông bà như sam mà lớn lại trở thành lạnh nhạt như thế này". Haizz, ai mà biết được chứ. Sông có khúc, người có lúc mà.

Khi họ hàng là "tập rỗng"

Thỉnh thoảng, à mà không, rất nhiều lần, nhà tớ đón khách khứa ở quê ra chơi. Sau một màn chào hỏi, tự giới thiệu chán chê, tớ mới bớt đi sự ngỡ ngàng và gật gù, tỏ ý rằng mình đã hiểu. Nhưng đấy là với những người rất rất thân, còn với các cô, các bác họ xa xa một tẹo thì nói thật là tớ chẳng hiểu gì hết trơn. Cứ nghe tường trình về gốc gác cách tớ đến ba bốn đời là tớ đã thấy hoa hết cả mắt. Thế là chút ký ức vừa có đã bay sạch sành sanh trong đầu. Hậu quả kéo theo là tớ xưng hô mỗi lúc một kiểu, cùng là một người nhưng khi thì tớ gọi là cô, lúc tớ gọi là dì. Mẹ tớ nghe thấy, có vẻ rất buồn thảm: "Sao con chẳng nhớ gì hết trơn? Đằng ngoại thì gọi là dì chứ?" "Dì ạ? Nhưng con có gặp dì này bên ngoại bao giờ đâu?" Chỉ cần nghe tớ thắc mắc đến đấy là mẹ tớ đã bù lu bù loa lên: "Con ơi là con, chẳng nhớ được chút gì về quê hương, bản quán hay sao". Các bậc phụ huynh nhà ta vô lý thật đấy, teen có chứa trong đầu cả cái gia phả của dòng tộc đâu mà có thể tường tận được từng người, từng chi của họ hàng được. Kinh khủng hơn, bố mẹ còn đồng nhất điều ấy với việc vô tâm với nguồn cội, bất hiếu với tổ tiên. Mà không chỉ riêng bố mẹ tớ đâu. Đi "điều tra" lòng vòng một hồi, tớ phát hiện ra rằng đám bạn bè của tớ cũng gặp những vấn đề tương tự. Bảo sao, giữa teen và bố mẹ hay có những đợt sóng ngầm.

Sự hiếu khách để đâu

Với những teen có bố mẹ xởi lởi, tình cảm và hết lòng cưu mang những người cùng quê thì câu hỏi này ắt sẽ rất quen thuộc. Trong khi bố mẹ lo lắng từng miếng cơm, ngụm nước, hỏi han từ sức khỏe đến công việc của những người họ hàng thì teen cứ "dửng dừng dưng" như chẳng quen biết. Thái độ đó làm cho bố mẹ thấy "nóng mắt". Thực ra, bố mẹ cũng phiến diện cơ. Bởi, bố mẹ đã từng lớn lên, từng có kỷ niệm với những người họ hàng của gia đình hoặc ít nhất, vì trách nhiệm của một "người lớn" nên bao giờ bố mẹ cũng tìm được cách ứng xử phù hợp, trọn vẹn tình nghĩa. Với những đứa "ăn chưa no, lo chưa tới" như chúng mình thì lại khác. Chúng mình chẳng có nhiều kỷ niệm với những người họ hàng. Trong khi đó, tình cảm không thể nảy sinh trong một sớm một chiều. Đang là những người (có vẻ) xa lạ, tự dưng teen lại vồ vập hỏi han, quấn quít thì... ngại lắm. Sự hiếu khách đâu dễ dàng mà có được khi cả hai bên đều chưa biết gì về nhau? Nhưng mà bố mẹ không chịu hiểu cho điều đó, chỉ chăm

chăm chụp mũ teen thành những đứa trẻ lạnh nhạt, hời hợt mà thôi.

2. Khi teen trúng bom

Con phải nhớ những ai nữa?

Bị trách cứ hoài vì tội nhớ nhớ, quên quên những người họ hàng dù gần dù xa có thể làm cho teen "nổi quạu". Cho một ai đó vào bộ nhớ cũng khó lắm chứ bộ. Phải nhớ từ gương mặt, giọng nói, nhớ cả đến những tính cách chỉ riêng người đó có. Trong khi teen lại chẳng gặp họ hàng thường xuyên... Ôi chao là "thiên nan vạn nan". Thái độ bực tức này của teen không hẳn là khó hiểu. Đi kèm với nó là sự không hài lòng và chống đối nếu như bố mẹ bắt épteen phải nắm chi li gốc gác, "đặc điểm nhân vật" của mọi người trong dòng họ nhà mình. Nếu thái độ

này được lặp lại thường xuyên, gay gắt hẳn nó sẽ đẩy teen đến sự khó chịu vì bị ép buộc còn bố mẹ thì cho rằng teen thật cứng đầu cứng cổ, vô tâm bảo thủ.

Bố mẹ cũng có nhớ hết đâu

Nếu bị bố mẹ ca thán trong một thời gian dài, teen sẽ để mắt tới bố mẹ để xem bậc sinh thành của mình đã dành sự quan tâm đúng mực cho họ hàng như vẫn nói hay không. Một khi teen quyết chí "bới lông tìm vết" thì bố mẹ cũng khó tránh khỏi sơ suất. Một cậu bạn ở lớp tớ đã cực kỳ hả hê khi bố cậu ấy vừa bị bà nội mắng bởi cái tội trót quên ngày giỗ cụ cố. "Đấy, bố cũng có nhớ nổi ngày trọng đại vậy đâu. Thế mà bố mẹ suốt ngày bảo con không có tinh thần nguồn cội. Bla, bla, bla...". Khỏi phải nói, trước những sơ suất kiểu này, teen vui mừng biết chừng nào. Bắt bài được bố mẹ, teen có cơ hội chứng minh rằng mình không phải là ngoại lệ duy nhất và yêu cầu của bố mẹ thật quá khắt khe. Tuy nhiên, biểu hiện này cũng có lúc bị coi là thiếu tôn trọng bố mẹ, thậm chí là hỗn hào. Với lại, hỏi chính teen nè, nếu lúc nào bạn cũng chăm chăm bắt lỗi bố mẹ thì bản thân bạn cũng có thấy vui?

Ai cũng là họ hàng

Bạn có nghĩ những ngày bạn về quê xa ơi là xa, gặp mọi người lạ ơi là lạ mà mọi người kiên quyết "ngậm hột thị" đến khi bạn nhận diện ra ai là ai mới thôi? Cậu bạn ngồi cạnh tớ trên lớp đã nghĩ ra một chiêu cực hay. Đó là, thấy ai có vẻ quen quen là cậu ấy xếp vào diện họ hàng hết. Tức là, người nào trông trẻ trẻ thì chào hết là cô, chú, nếu là bên nội; chào là cậu, dì nếu là bên ngoại; thấy ai thì cứ cười toét miệng dù rằng họ còn cách cả một quãng xa. Ấy vậy mà cũng không ổn. Vì có một ngày, mẹ cậu ta góp ý: "Sao gặp ai mày cũng cười như... nghé thế hả con? Không nhớ thì bảo là không nhớ. Mày cứ cười kiểu đó rồi có lúc người ta lại bảo ngơ ngơ thì chết". Chỉ đợi có thế, cậu bạn tớ đã thành thật thổ lộ về nỗi "khổ tâm" của mình. Nghe xong, không chỉ mẹ mà cả nhà cậu được phen ôm bụng cười vì cái "tối kiến" đó.

3. Gỡ bom nào

"Về nguồn" thôi

Nếu mọi lần, người hô hào về thăm ông bà, họ hàng đều là bố mẹ thì lần này, bạn thử chủ động đề xuất. Có thể bố mẹ sẽ mắt tròn mắt dẹt trước tinh thần tự giác, vì nguồn cội của bạn. Trong chuyến đi, bạn hãy đặt mình vào tâm thế của một người thực sự hào hứng với việc về thăm quê hương của mình xem nào. Chăm chỉ đi chào hỏi họ hàng, hỏi han người này, người kia như một đứa cháu tình cảm. Hic hic, khéo bố mẹ lại chẳng mừng mừng tủi tủi khi thấy cậu ấm, cô chiêu nhà mình đã chững chạc hơn hẳn. Nhân dịp đó, bạn cũng tiện thể hóa giải những hiểu lầm hoặc nhận định chưa đúng của bố mẹ về bạn, để bố mẹ biết là không phải bạn không quan tâm đến những người trong dòng tộc, chỉ là, bạn chưa có cơ hội thể hiện điều đó thôi.

Tăng cường "giáo dục truyền thống"

Tất nhiên, trong công cuộc giáo dục này thì người thụ hưởng là bạn còn người giáo dục ắt phải là bố mẹ bạn rồi. Thỉnh thoảng, bạn đặt cho bố mẹ những câu hỏi mang tính chất gợi mở lịch sử gia đình, trong đó, xoáy sâu vào thời thơ ấu của bố mẹ, những kỷ niệm đáng nhớ với ông bà. Sau nữa, bạn lân la hỏi sang cả những người thân thiết xung quanh. Được dịp hồi tưởng lại tuổi thơ của mình, chẳng bố mẹ nào lại từ chối. Thậm chí, như bố mẹ tớ còn rất nhiệt tình kể lại những đoạn ký ức của hai người thuở hàn vi, sống trong vòng tay ông bà và sự thương yêu của họ hàng, làng xóm. Kể cả khi teen thấy những câu chuyện đó quen ơi là quen, trăm lần như một thì cũng hãy ráng lắng nghe. Hiểu thêm về họ hàng là một chuyện, ngoài ra, bạn còn được bố mẹ tâm đắc vì có ý thức tìm hiểu nữa đấy.

Quê hương, nếu ai không hiểu

Sẽ chẳng ai có thể sống đơn độc mãi, tựa như cái cây thường sống trong một rừng cây vậy. Có thể hôm nay bạn và cả gia đình đều ổn cả song không ai dám chắc rằng một ngày nào đó, gia đình bạn không cần đến sự giúp đỡ từ những người xung quanh. Trốn tránh việc phải nhận biết và thiết lập mối quan hệ mật thiết với những người họ hàng vừa làm không khí trong nhà căng thẳng vừa chẳng giúp cho mọi việc tốt đẹp hơn. Hơn nữa, có sự am hiểu và yêu mến quê hương, họ hàng bạn sẽ thấy mình hấp thụ được bao giá trị quý báu, tốt đẹp đã được lưu truyền lại từ đời trước. Vấn đề là phải làm thế nào thôi? Hãy nhờ đến bố mẹ nếu như bạn thực sự cảm thấy việc "kết nối" với họ hàng là quá khó. Bố mẹ luôn là một cây cầu tốt để nối bạn với những người thân mà lạ, lạ mà thân ấy.

Đã từ lâu, họ hàng trở thành một khái niệm có phần xa lạ với chúng con. Không phải vì chúng con không tình cảm, không quan tâm đến gia đình hay sống hời hợt, vô tâm như ai đó đã nói. Chỉ là, chúng con chưa có thời gian, cũng chưa biết cách để xích lại gần hơn với những người đáng lẽ là rất đỗi thân thiết ấy. Bố mẹ đừng tạo áp lực, đừng giục giã; hãy cho con thời gian. Bố mẹ hãy là một người bạn, đưa con đi qua những bài học vỡ lòng, dù hơi muộn, về những người họ hàng của chúng ta. Để khi bước ra khỏi một gia đình nhỏ, con vẫn còn cả một gia đình lớn, thương yêu ấm áp và chân thành che chở.

9. "Sao làm gì tắt mắt mà phải đóng cửa phòng hả con? Muốn tự kỷ à?"

Đùa chứ, mỗi lần ngắm ảnh tụi bạn post lên Face khoe phòng riêng mà tớ thấy GATO ứ chịu được. Phòng của chúng nó cá tính kinh dị, ton sur ton, mà lại còn toàn đồ xịn. Con bạn thân của tớ mới vác về cả một bộ Minion bằng bông, bày la liệt trên giường vì hiện tại nó đang cuồng “Kẻ cắp mặt trăng”. Thế nào mấy hôm nữa có cái gì khác hot hot, nó lại cũng có một bộ sưu tập mới cho xem. Ngắm phòng chúng nó mà nhìn lại cái “đại bản doanh” của mình, tớ mới thấy ngao ngán làm sao. Tủ này, giường này, bàn học này, mỗi thứ một màu, quê quê, cục cục. Cái gì trông cũng có vẻ chắc chắn, còn lâu mới hỏng, mỗi tội xấu. Cái phòng của tớ rõ ràng là mang phong cách thập niên bảy mươi của bố mẹ. Tớ mà khuân về cái gì cá tính một tí là y như rằng ngay lập tức sẽ bị vất lên gác xép cho nó gọn phòng.
Xoạch!!!
Làm gì mà ru rú trong phòng suốt cả sáng thế? Khẩn trương đi đánh răng rửa mặt mà còn ăn cơm chứ! Được ngày nghỉ chả giúp gì cho ba mẹ, chỉ có ngủ.
Giật hết cả mình! Đang suy nghĩ vẩn vơ thì bị đột kích bất ngờ. May mà tớ vẫn ngồi trên bàn học chứ không thì lại phải nghe thêm vài bài ca nữa mới được ăn cơm. Mẹ tớ lúc nào cũng khó chịu như thế đấy. Đi vào phòng người khác không bao giờ gõ cửa cả. Với tớ, cái vô dụng nhất trong nhà ấy chính là cánh cửa. Thà ngay từ đầu ba mẹ đừng làm cánh cửa cho phòng tớ nữa cho xong, có cũng như không. Mà có khi cũng chả cần phòng riêng nữa, ba mẹ con cái cứ ra tất chỗ uống nước ngồi học bài, xem ti vi, thêu thùa may vá. Như vậy ba mẹ sẽ chẳng bao giờ phải rình mò, theo dõi xem tớ đang làm gì trong phòng nữa.

"Sáng con làm gì trong phòng thế? Mẹ nghe thấy tiếng lạch cạch dậy từ sớm rồi cơ mà."
Đấy, thấy chưa, biết ngay kiểu gì mẹ cũng hỏi câu đấy mà. Tớ ở trong phòng có vài tiếng đồng hồ thôi chứ có phải mất tích đâu mà mẹ phải tha thiết biết tớ làm cái gì như thế. Tớ trả lời cho có: "Con học bài."
Mẹ tớ "Ố, á" như kiểu chưa bao giờ thấy tớ học bài không bằng: "Học bài á? Con mà cũng học bài vào cái giờ ấy hả? Mẹ chưa phải giục thì thôi."
Mẹ không tin thì hỏi tớ làm cái gì không biết. Bực mình tập một.
Ngày nghỉ sướng thật! Ăn xong lại mò vào trong phòng nằm, chả phải học hành gì. Thế nên tớ còn biết làm gì khác ngoài việc ngắm ảnh và xem MV anh T.O.P của tớ chứ. Hi hi. Dưng mà với ba mẹ thì tớ lúc nào cũng phải cảnh giác cao độ. Muốn xem xét cái gì thì tớ cũng phải tạo hiện trường giả cái đã. Sách Văn để sẵn trên bàn nè, mở sẵn một tab: hocmai.vn nè. Ba mẹ mà có đổ bộ bất ngờ thì tớ lại ngoan ngoãn học bài được ngay tức khắc. Hi hi, quả là một kế hoạch mới hoàn hảo làm sao.
Xoạch!
"Làm gì thế ? Mò mẫm cái gì trong ấy thế?"
Mẹ hỏi lạ thật đấy, tớ ở trong phòng riêng chứ có phải ở trong hang quỷ đâu mà mẹ tra xét kiểu nguy hiểm vậy.
"Con học bài chứ làm gì ạ."
"Bỗng dưng lại chăm học thế chứ. Nếu được thế thì tốt."

Như người khác chắc sẽ tin lời con mình nói ngay. Mẹ tớ thì còn phải đi tuần quanh cái bàn học của tớ mấy lần để kiểm chứng mới ghê chứ. Cũng may mà cái hiện trường giả của tớ không tì vết. Bây giờ mới thấy có khi ngày nghỉ mới là cái ngày tù tội nhất í. Vì tớ mà nghỉ thì ba mẹ cũng ở nhà, không phải đi làm. Thế là ba mẹ tha hồ mà super soi, dò hỏi, điều tra xem tớ làm gì ở trong phòng. Thế mà ba mẹ cũng bày đặt làm phòng riêng cho tớ làm cái gì không biết. Cũng kiểu có cửa cho nó có vẻ phòng riêng, chứ thực ra chả riêng chút nào.

Ngồi có tí tẹo, xem được cỡ chục cái MV và một bộ phim mà đã chiều rồi nè. Tớ quyết định sẽ tự động đi tắm chứ không đợi đến lúc mẹ lấy cớ xông vào phòng ước ao sẽ bắt được quả tang tớ đang làm điều gì mờ ám, mặc dù chả có cái gì.

Rời khỏi địa bàn tác chiến mà tớ bỗng thấy bồn chồn lạ lùng. Thôi tắm cho nhanh không thì có địch đột kích mất.

Xoạch!

"Ơ, ba mẹ đang làm gì trong phòng con thế này?"

"Dọn dẹp chứ làm gì? Con gái con đứa bừa bộn. Cả ngày ở trong phòng mà để cái phòng bẩn thế này."

Tớ ghét nhất cái kiểu đột nhập vào phòng riêng của người khác rồi phê phán này nọ. Tớ đang "bận học" thì dọn làm sao được? Tí nữa xong xuôi rồi đâu sẽ vào đấy.

Bỗng dưng mặt mẹ tớ nghiêm lại:

"Thế mấy tờ giấy nháp vất trong thùng rác là thế nào? Toàn nói chuyện con trai, con gái thích nhau. Con đã đến tuổi yêu đương chưa? Quan tâm đến chuyện đó làm gì?"

Thôi chết! Tớ biết ngay mà. Đen thế không biết. Nhưng mà sao mẹ lại đọc trộm thư của tớ? Nếu nó có ở thùng rác thì cũng không bao giờ được đọc thư của người khác chứ.

"Sao mẹ đọc mấy cái đấy của con?"

Mẹ tớ nói giọng nghe rất chi là khó chịu:

"Đấy, bố nó xem, tí tuổi đầu đã yêu đương. Ở trong phòng cả ngày tưởng làm gì hóa ra là viết vẽ mấy cái thứ này đây."

Đấy là bức thư tớ viết cho con bạn tớ để tư vấn chuyện tình yêu, tình báo. Giờ mẹ đang cầm nó trên tay rồi mỉa mai nghe mới đáng ghét làm sao. Tức chết mất!

"Ba mẹ vô lý vừa chứ! Con mà xông vào phòng riêng, đọc trộm thư của ba mẹ thì ba mẹ có chịu được không?"

Ba lúc này mới bắt đầu cất lời, nhẹ nhàng thôi mà cũng nguy hiểm không kém:

"Ba mẹ không tin tưởng được con nữa. Cả ngày cứ ở một mình trong phòng riêng rồi không học hành gì cả. Từ mai mang sách vở ra ngoài phòng khách học bài, không phải riêng tư gì hết."

Bó tay! Bó tay luôn rồi đấy! Phòng riêng làm cái qué gì chứ! Phòng đã xấu thì chớ, bây giờ lại còn cấm đoán không được về phòng. Đã thế tớ ứ cần.

Vâng! Từ bây giờ con không cần riêng tư gì nữa. Ba mẹ cứ đem con ra phòng khách mà soi!

Chuyên gia gỡ bom ra tay

1. Tìm xem ngòi nổ ở đâu

Suốt ngày học, không gian riêng để làm gì?

Thắc mắc này được nhiều phụ huynh cho là rất – chính – đáng khi mà việc học đã choán gần như toàn bộ quỹ thời gian của teen. Mà việc học là việc

tốt, cần "công khai". Vì thế, khi teen đề xuất về một "sự riêng tư"nho nhỏ cho riêng mình, bố mẹ sẽ nhanh chóng lắc đầu. Thêm vào đó, bố mẹ còn cho rằng, có một chốn riêng tư sẽ khiến teen dễ tụ tập bạn bè, chơi bời đàn đúm mà bê trễ học hành. Hơn nữa, bây giờ xã hội đầy những cạm bẫy. ai mà biết

được teen có làm gì "bậy bạ" trong không gian riêng của mình? Đấy, thế nên lúc nào bố mẹ cũng có mặt mà kè kè theo dõi hoặc xét nét, cấm đoán.

Là bố mẹ, tôi có quyền

Với tư cách của các bậc phụ huynh, bố mẹ tự cho mình những đặc quyền hay lắm nhé. Quyền xâm nhập phòng riêng của teen không giới hạn thời gian này, quyền kiểm tra những vật dụng của teen (sách vở, sổ tay, máy tính) bất kể teen có chấp thuận hay không này, quyền làm "thần đèn" xê dịch đồ dùng của teen từ vị trí này sang vị trí khác dù teen có phản đối rầm rầm này. Bố mẹ lý luận là: "Bố mẹ đã tốn bao nhiêu công sức để nuôi con lớn đến chừng này. Chẳng lẽ, vào phòng riêng của con cũng bị coi làm xâm nhập bất hợp pháp?" Thực ra, không teen nào quy kết như vậy nhưng chính sự tùy tiện của bố mẹ đã đẩy teen đến với cảm giác bức xúc không cần thiết. Cô bạn thân của tớ từng kêu gào: "Cứ mỗi lần đi chơi xa về là mình không nhận ra cái phòng của mình nữa. Mọi thứ được sắp xếp lại gọn gàng, đâu vào đấy. Những hạt bụi cũng được lau đi, sạch như li như lau. Nhưng đến lúc cần tìm một món đồ thì lục khắp phòng mà không thấy".

Con có bị làm sao không đấy?

Bản tính lo xa và thương yêu con vô giới hạn khiến bố mẹ chúng ta nhìn đâu cũng ra bệnh. Thực ra, nỗi lo này cũng có lý khi thông tin về các trẻ em bị tự kỷ ngày một phổ biến trên các phương tiện truyền thông. Hình ảnh những đứa trẻ tự giới hạn mình trong một không gian nhỏ hẹp, từ chối giao tiếp với người xung quanh dễ dàng tạo ra sự liên tưởng với sự cô độc, khép kín của teen. Từ lo lắng, nghi ngại có thật đó, bố mẹ đã đặt dấu hỏi to đùng cho những khoảnh khắc teen giấu mình trong phòng cắm cúi làm việc gì đó. Từ lo lắng ấy, bố mẹ quyết định hạn chế tối đa những hoàn cảnh đưa đẩy teen từ "bệnh giả" thành "bệnh thật". Thế là, tèn tén ten, một không gian riêng thực sự vẫn là "giấc mơ chỉ là giấc mơ".

Lại cắt xén thời gian cho gia đình

Từng có một clip vui chiếu cảnh bữa cơm của gia đình nọ. Bà mẹ khản cổ vẫn không gọi được cậu quý tử xuống ăn cơm; cực chẳng đã, bà đành phải đăng nhập vào Facebook để nhắn tin. Lúc đó, cậu mới lò dò bước xuống. Xã hội càng hiện đại, khoảng cách giữa bố mẹ và con càng lớn. Thời gian teen hiện diện ở nhà không nhiều. Vậy mà, teen còn chìm đắm trong thế giới của mình để thoải mái nghe nhạc, chơi game, lướt web... thì thử hỏi còn bao nhiêu thời gian dành cho người thân nữa. Bố mẹ muốn "bứt" teen ra khỏi tổ kén cũng là muốn đưa những đứa con trở thành một phần gắn bó của gia đình. Động cơ tích cực là thế đấy song cách thực hiện có khi lại "phũ phàng" và cực đoan lắm cơ. Như chính mẹ tớ đây này. Có lần thấy tớ ngồi mọc rễ trong phòng trước giờ cơm, mẹ đã lôi xềnh xệch tớ

xuống bàn ăn (không nói ngoa đâu nhé). Can thiệp thô bạo vậy nên tớ và nhiều teen cùng chung cảnh ngộ chẳng bao giờ muốn rời khỏi cái chốn riêng tư và ấm áp ấy là phải.

2. Khi teen trúng bom

Không gian riêng của teen giống một khoảng trời để teen thỏa sức vẫy vùng. Không được sở hữu khoảng trời riêng ấy, các bạn trẻ chẳng khác gì chú chim bị cắt đi đôi cánh và giam hãm trong một chiếc lồng nhỏ. Khi đó, sẽ có cả phản ứng tiêu cực và tích cực. Cùng "zoom" vào những phản ứng ấy xem nhé!

Bạn bè con, đứa nào cũng có phòng riêng

Những ai chưa được sở hữu một không gian riêng hoặc có nhưng là cái không gian bị chung đụng bởi một cậu em trai nghịch như quỷ sứ, nhỏ em gái mồm mép tép nhảy ắt sẽ nghĩ chiêu này sẽ có ngày phát huy tác dụng. "Mưa dầm thấm lâu", nghe hoài, nghe mãi, bố mẹ sẽ thấy cám cảnh cho sự thiệt thòi của con mà suy xét và nghĩ lại chăng?

Thôi con giấu cho riêng con biết

Có phòng riêng nhưng lúc nào người lớn cũng có thể xâm nhập thì với teen, không gian riêng đó có cũng như không. Hơn nữa, nếu trót chủ quan đặt trọn niềm tin vào không gian riêng của mình, biết đâu một ngày nào đó, teen sẽ lơ là, mất cảnh giác với những vật dụng thuộc phạm vi "bí mật cá nhân". Phát hiện ra nhật ký của mình thường xuyên bị mẹ đọc trộm, tớ đã đi đến một quyết định khá đau lòng là "mã hóa" toàn bộ cuốn nhật ký của mình. Tức là, bên cạnh việc chế thêm một ổ khóa nhỏ ngoài bìa, tớ còn ghi nhật ký bằng thứ ký tự do tớ tự nghĩ ra. Nhìn qua, cuốn nhật ký của tớ như một đám giá đỗ. Đảm bảo, lần sau, mẹ có cuốn sổ trong tay cũng chỉ như nhìn vào... bức vách. Không chỉ có tớ mới phải khổ sở với công cuộc che giấu đời tư đến vậy đâu. Đám bạn ở lớp tớ còn bỏ thói quen viết nhật ký từ lâu. Bọn nó chuyển hết tâm sự qua những note, status của Facebook và blog trên các trang mạng xã hội với niềm tin rằng "còn khuya" bố mẹ mới lần ra những chốn riêng tư ấy. Bố mẹ có biết, những đứa con "mật mã" đã ra đời như thế?

Những khoảng trời riêng không ở nhà

Không tìm được cho mình một chỗ nương náu thực sự bên những người thân thiết, nhiều teen đã tìm cho mình một góc bình yên khác ngoài xã hội. Một chiếc bàn ở quán cà phê, một chỗ ngồi trong thư viện, một góc nhỏ của công viên gần nhà, một trung tâm thể thao... Là những nơi teen cảm thấy thoải mái để sống với sở thích của mình. Hạn chế của những địa điểm này là teen sẽ phải chịu sự bị động nhất định về thời gian và có nguy cơ "viêm màng túi"nặng.

Quyết chí ra riêng

Một bộ phận teen lại dũng cảm chọn việc "ly khai" với bố mẹ để tìm cho mình sự tự do tuyệt đối. Ra riêng, có nghĩa là teen sẽ tự trang trải các chi phí trong cuộc sống của mình, phải quán xuyến mọi việc từ bé như cái tăm đến to như trả tiền nhà tiền điện... Chẳng ai thích phải xách balo ra khỏi nhà để dấn thân vào cuộc sống từ quá sớm, song với những teen độc lập và bản lĩnh thì đây cũng là một chiêu không tồi. Chỉ có điều, cuộc sống vốn phức tạp và khó khăn hơn teen nghĩ. Tách khỏi sự quản lý, giám sát của gia đình, bạn sẽ được ăn những món mình thích, làm những thứ mình ham, những người trong nhà có một phen ngưỡng mộ và chẳng gọi bạn là trẻ con nữa... Đó là mặt tích cực. Còn mặt tiêu cực là teen phải đối diện với áp lực về tài chính, cảm giác bơ vơ khi tự xoay xở một mình. Muốn bay xa trong khi chưa đủ lông đủ cánh chưa bao giờ là một điều dễ dàng, teen nhỉ?

3. Cùng gỡ bom

Từ từ rồi khoai mới nhừ

Đừng có ầm ầm gào thét, đá thúng đụng nia và đóng rầm cánh cửa trước mặt bố mẹ sau khi để lại những câu chẳng dễ nghe như: "Bố không tôn trọng con gì cả", "Bố mẹ có bao giờ để con tự do đâu" hay "Con làm gì có quyền trong cái nhà này".

Để được bố mẹ lắng nghe và tôn trọng, trước hết, bạn hãy dành điều đó cho bố mẹ đã. Hãy bình tĩnh nói chuyện với bố mẹ rằng bạn đang lớn, bạn cần một không gian riêng tư để học tập và sinh hoạt. Cũng chớ có dại dột minh họa mong ước đó bằng việc trưng ra những hình ảnh bạn A, bạn B có căn phòng riêng rộng rãi, đẹp đẽ thế nào. Bố mẹ sẽ nghĩ ngay rằng bạn đang đua đòi theo bạn bè đấy. Lúc đó, nguyện vọng của bạn đừng mong được đáp ứng.

Có thời gian biểu rõ ràng

Đây là một cách hữu hiệu cho bố mẹ thấy bạn không làm việc vô bổ trong không gian riêng của mình. Hãy kẻ bảng, lập ô và list ra những công việc cụ thể bạn làm hàng ngày với mốc thời gian rõ ràng. Bố mẹ sẽ nhìn nhận bạn biết cách sắp xếp quản lý thời gian. Do đó, chẳng còn nguy cơ xao lãng học hành hay để thời gian trôi qua vèo vèo trong sự thờ ơ nữa. Dù bạn ở trường, ở nhà, có trong sự giám sát của người thân hay không thì các hoạt động của bạn vẫn đảm bảo được tính hiệu quả. Chú ý nè, khi xây dựng thời gian biểu, bạn cần phải cân nhắc giữa tính hợp lý với tính khả thi của các công việc nhé. Đừng vì tham lam, nhồi nhét cho kín thời gian biểu chỉ để che mắt bố mẹ. Bạn có muốn bố mẹ đặt dấu hỏi cho cái thời gian biểu trên cả hoàn hảo của mình không?

Khi tự do song hành cùng tự lập

Nếu ngày ngày, tháng tháng bố mẹ đều phải rình rập, theo dõi việc học, việc chơi của teen thì chính bản thân bố mẹ cũng sẽ cảm thấy mệt mỏi, khổ sở chứ chẳng sung sướng gì. Thử chia sẻ cảm giác này với bố mẹ để tìm ra một giải pháp tốt cho tất cả xem nào. Sẽ thế nào, nếu như bạn hạn chế những việc làm gây thắc mắc với bố mẹ như "nấu cháo điện thoại" trong phòng riêng, cười đùa khúc khích trước desktop hay giấu giấu diếm diếm sổ sách? Biết đâu, bố mẹ chúng mình cũng muốn đặt lòng tin vào các con, cho con một không gian riêng để biết sống tự lập và có trách nhiệm với bản thân hơn mà chưa có cơ hội? Một cách không bao giờ thừa là hãy cho bố mẹ thấy mình xứng đáng với niềm tin đó như thế nào, bắt đầu từ những việc nhỏ nhất như giữ gìn "khoảng trời riêng" gọn gàng, ngăn nắp.

Nhớ phân chia hợp lý

Ngay cả khi bạn được bố mẹ tin tưởng, cho phép bạn tự do trong khuôn khổ của riêng mình, bạn cũng nên dành thời gian và sự quan tâm cần thiết cho những người thân yêu. Dù có thích sự riêng tư đến chừng nào, bạn cũng đừng "cửa đóng then cài", ở trong phòng triền miên với những bận bịu của riêng mình. Nhớ nhé, vẫn luôn có một khoảng trời rộng lớn hơn, với những người thân yêu đang chờ đón bạn đấy.

BỐ MẸ ƠI, TEEN MUỐN NÓI

Dù muốn hay không thì cũng có ngày con lớn lên và cần một khoảng trời tự do cho riêng mình. Sự bao bọc đi kèm với thương yêu làm con thấy bình yên, ấm áp song cũng dễ trở thành ngột ngạt. Cho con một không gian riêng không đồng nghĩa với việc con sẽ xa rời bố mẹ, lẩn tránh sự quan tâm của gia đình hay làm những việc không ai biết, chẳng ai hay. Sao bố mẹ không thử đặt niềm tin nơi con, để biết rằng, trong không gian riêng của mình, con vẫn là con của bố mẹ nhưng sẽ độc lập và tự chủ hơn trong cuộc sống?

10. "Bọn đồng tính là bọn dở hơi!"

‾ Chị không biết à? Bà đó bê đê từ ngày còn trẻ, xăng pha nhớt, dị hợm, đến bây giờ vẫn vò võ một mình, cứ đi trêu ghẹo người khác cho đỡ buồn chứ có ai yêu đâu.
‾ Đúng! Đúng! Tôi cứ nhìn thấy là tránh xa. Có lần tôi đi qua cứ bị soi từ đầu đến chân. Bệnh hoạn lắm. Cái bọn đồng tính, toàn bọn dở hơi!
Lần nào đi chợ mà trông thấy bác L.- Hot boy ở khu tớ là mẹ cũng phải dừng lại buôn lấy buôn để, cảnh báo người khác cứ như chẳng ai biết bác L. là người đồng tính. Trẻ con ở khu tớ đứa nào cũng quý bác L. Bác rất hiền, vui tính và quý trẻ con nữa. Bác L. sống một mình nên sẵn thời gian để chơi ném ống, nhảy dây và thậm chí cả đua xe đạp với bọn tớ. Từ ngày bé tí tớ đã nghĩ bác L. là đàn ông vì bác ấy toàn mặc đồ của nam, đội mũ lưỡi trai và lại còn sửa xe đạp rất giỏi nữa. Mãi khi lớn lớn lên một chút, tớ mới biết bác L. là người đồng tính. Nhưng điều ấy cũng chẳng ảnh hưởng gì, bọn nhóc tụi tớ vẫn quý bác L như thường. Thậm chí, tớ còn thấy bác L. thật là hay ho, xì tin hơn gấp nhiều lần so với ba mẹ tớ.

Thật ấy mà! Mẹ tớ lúc nào cũng mặc đầm lòe xòe kiểu quyền quý của ngày xửa ngày xưa. Trong khi từ cả chục năm trước, bác L đã thích mặc style Tom boy hay UniSex rất "mốt" rùi. Thế mà mẹ cứ luôn miệng bảo bác là người không bình thường, cần phải tránh xa. Tớ thấy chẳng có gì là không bình thường cả.
Bọn bạn tớ ở lớp đang cuồng seri film "My best gay friends" của anh Khoa Loi Nhoi làm đạo diễn. Ngóng mãi bây giờ mới đến có tập 10, mỗi lần ra tập mới là bọn tớ buôn cả buổi cũng không hết

chuyện. Hot kinh khủng:
- Uầy, sao mà Đới Mộng Mộng giả gái xinh kinh dị vậy bọn mày???
- Rje răng thỏ cute phát sợ luôn. Yêu chết mất!!!!!!
Còn nữa, cả BB & BG Chanel của LGBT nữa, xem chỉ có mà cười rụng cả rún. Tớ với con em họ mỗi lần nhìn thấy BB Trần là rú rít lên sung sướng. Đó, họ cũng toàn là người đồng tính đó, vừa là Hot boy, vừa là Hot girl, thế cũng thích chớ sao.
Nhưng chuyện hâm mộ mấy Sao teen trong Lega World này, tụi tớ phải giấu tiệt ba mẹ đó. Không thì ngay lập tức bài ca đả phá người đồng tính muôn thủa lại bắt đầu:
- À, trai không ra trai, gái không ra gái, quái dị, dở hơi.
- À, con gái là phải nữ công gia chánh, nết na thùy mị, cạo đầu ngựa đầu dế thế kia mà bảo là con gái à?
- À, con trai gì mà õng ẹo, da trắng mịn, quần áo lòe loẹt, cái ngữ ấy thì làm được gì cho đời.
Trời ơi, thời nào rồi mà ba mẹ vẫn còn khăng khăng con gái là phải tóc dài, buộc nơ, ngây thơ, nhí nhảnh. Con gái cũng được phép ăn mặc "bụi bụi", cũng cần phải mạnh mẽ chớ sao. Còn con trai thì cứ nhất thiết phải da đen đen, cơ bắp cuồn cuộn hay râu ria xồm xoàm như ba thì mới là "chuẩn men" à? Cứ nghĩ nếu mấy "ụp pa" mà cũng giống như ba thì chắc bạn mình chả đứa nào dám hâm mộ nữa mất. Thật ra thì… đồng tính cũng đâu có xấu. Cho dù con trai yêu con trai thì đó cũng là tình yêu cả mà. Thần tình yêu Cupidon là một đứa bé, nó bắn tên tình yêu lung tung cả làm gì suy nghĩ gì nhiều đâu. Có khi nó lại làm cho hai anh đẹp giai lại yêu nhau say đắm vì… thích thế. Tớ chỉ nghĩ đơn giản vậy thui. Còn nếu theo quan điểm của ba mẹ, chắc Thần tình yêu phải là một cụ già, ngồi tính cỡ khoảng ba mươi năm mới quyết định bắn mũi tên vào ai để tạo nên những tình yêu hoàn hảo.

Thú thật, tớ cũng đã từng coi tình cảm đồng giới là khác thường, là dị hợm đấy. Nhưng từ ngày chơi thân với con bạn tớ, tớ đã nghĩ khác đi rất nhiều. Nó cực kỳ tài năng, ngoại hình cute, cách ăn mặc vô cùng cá tính. Trông nó thỉnh thoảng xinh gái mà đôi lúc lại đẹp trai. Mọi người thấy nó là đứa con gái khác người, dáng đi khệnh khạng, ăn nói bốp chát, chả có lấy một tí tị tì ti dù bằng cái lông mi con vi trùng nào gọi là dịu dàng, nết na. Riêng tớ, tớ coi nó là một thằng con trai thực sự. Đã từ lâu, tớ quên mất cái vẻ ngoài thanh mảnh của nó mà thầm khâm phục tính quyết đoán, nghĩa hiệp với anh em của nó. Nó thích ngồi khoác vai rồi kể cho tớ đủ mọi thứ chuyện trên trời, dưới đất:
- Hồi bé, có lần bố mẹ bắt tao mặc váy. Tao khóc cho ba ngày không nín. Bắt tao mặc váy có "crazy" không chứ?
- Uh, tao cũng chẳng tưởng tượng nổi là mày mặc váy trông như thế nào? Chắc cũng giống ba tao mặc nhầm váy ngủ của mẹ tao là cùng. Há há.
- Á à, mày trêu tao thế hả con kia? Mà nhiều lúc tao cũng chán bố mẹ tao lắm, cứ coi tao là dị. Tao

tâm sự từ lâu rồi mà cứ cười: “Hờ hờ”, kiểu coi đó là bệnh, phải đi chữa.
- Mày chuẩn men như thế thì bệnh tật gì nhờ.
- Có mỗi chú là hiểu anh. Haizz.
Nó ăn nói bốp chát thế nhưng lại cực kỳ sâu sắc. Tính nó thoải mái và người lớn hơn cả những thằng con trai khác. Những lúc nhìn nó lặng thinh trước tiếng xì xầm của mấy đứa “chim lợn” trong trường, tớ thấy buồn và thương nó lắm. Nếu không phải là bạn thân của nó thì có khi tớ cũng thích nó rồi. Hì hì.
Bọn trường tớ cứ đồn ầm lên tớ với nó là một cặp. Các thầy cô thì tìm mọi cách thủ thỉ, điều tra từ tớ nhưng mà có cái gì để điều tra cơ chứ. Tớ mà có đồng tính thật thì cũng đã sao? Tớ với nó chơi thân đâu phải vì nó là con trai, con gái hay là cái gì khác, chỉ đơn giản là vì nó cực tốt với tớ, tớ và nó có thể tâm sự với nhau mọi chuyện. Thế là thành bạn thân, có cái gì đâu mà phải khuyên răn với chả đe dọa chứ.
Ba mẹ tớ không thích nó một tẹo nào cả. Ba mẹ lúc nào cũng chỉ muốn tớ chơi với những đứa tóc dài dằng dặc, mỗi ngày diện một cái váy, nói năng ở volume bé nhất, thỉnh thoảng cười duyên và đến đi vệ sinh cũng phải chào người lớn. Còn nó thì lại chả được cái nết gì trong những thứ kể trên. Chuyện tớ chơi thân và lúc nào cũng kè kè với nó, đối với bố mẹ tớ giống như là thảm họa kinh khủng nhất mọi thời đại:
- Bây giờ ra ngoài đường đầy rẫy đứa bệnh hoạn, chơi với những đứa đấy mình đang bình thường cũng bệnh theo.
- Con nhìn nó xem có ra cái kiểu gì không? Những người như thế sẽ bị mọi người xa lánh. Sao con dại thế? Đầy bạn khác ngoan hiền, học giỏi sao con không chơi?
Ba mẹ nói như kiểu đồng tính là một cái tội, do nó hư hỏng nên mới mắc phải không bằng. Thời buổi nào rồi mà vẫn còn suy nghĩ như thế?
Răn đe tớ chưa đủ, ba mẹ còn quá đáng đến mức gọi điện thoại và yêu cầu nó tránh xa tớ nữa. Tớ không biết ba mẹ đã nói ghê như thế nào mà sáng nay nó vừa đến lớp đã gọi tớ ra một góc rồi bảo:
- Tao chơi thân với mày làm mày khó xử. Thôi bây giờ mày cứ tránh xa tao giống như ba mẹ mày bảo thế. Tao tự biết mình là ai.
Nó quay ngoắt đi, chẳng để tớ nói câu nào. Từ lúc ấy, mặt nó lạnh tanh, chẳng trò chuyện với ai, không cười lấy một tiếng. Tớ hiểu chuyện này khiến nó tổn thương đến mức nào, tớ thương nó đến phát khóc. Ngày hôm nay tớ đi về một mình, chẳng còn “thằng bạn” nghịch ngợm léo nhéo đủ thứ chuyện bên tai hay gù lưng đạp xe đèo tớ lên dốc nữa. Tớ thấy nhớ nó lắm… Tớ thấy ghét ba mẹ tớ lắm lắm lắm… Tớ không cần ba mẹ quá đáng đến mức ấy, tớ chỉ cần có nó lúc này thôi. Ba mẹ tớ ác quá… Tớ đạp xe vèo vèo, muốn đâm vào đâu thì đâm, miễn là không phải về nhà.
Chuyên gia gỡ bom phân vân
Nếu đã đọc cuốn truyện nổi tiếng dành cho thiếu nhi “Chuyện con mèo dạy hải âu bay”, hẳn bạn sẽ nhớ câu nói “kinh điển” của chú mèo béo Zorba với con hải âu bé bỏng: “Thật dễ dàng để chấp nhận và yêu thương một kẻ nào đó giống mình, nhưng để yêu thương ai đó khác mình thật sự rất khó khăn”. Đúng vậy, thương yêu và chấp nhận một người khác với mình, với số đông còn lại chưa bao giờ là một điều dễ dàng. Càng ngày càng nhiều những người đồng tính, trong số đó, có không ít các bạn trẻ công khai giới tính thật của mình. Việc công khai giới tính này được gọi là “come out”. “Come out” chính là việc “bước ra khỏi tủ”, thoát khỏi quãng thời gian im lặng, che giấu, lẩn trốn giới tính thật của mình để sống đúng với cảm nhận thực sự của bản thân. Nhưng không phải người trẻ nào “come out” cũng được đón nhận nhiệt tình. Chẳng thế mà bố mẹ chúng ta vẫn sốc nặng khi phát hiện ra cục cưng của mình có giới tính hổng giống ai hoặc cằn nhằn, thậm chí bực tức khi biết con cái có những đứa bạn là người đồng tính.

Trong khi teen đã cởi mở và không quan trọng hóa vấn đề về giới tính ở bạn bè mình thì các bậc phụ huynh vẫn coi người đồng tính là bất bình thường, tiềm ẩn những nguy cơ đưa con mình vào một mối quan hệ rủi ro. Điều đó làm bố mẹ thấy cần phải bật đèn đỏ ngay cả khi teen thấy mình chẳng có gì sai nếu quen biết một người đồng tính.

1. Tìm xem ngòi nổ ở đâu

Lúc sinh ra, con đâu có thế?

Choáng váng và tự dằn vặt mình, dằn vặt con khi teen quyết định thổ lộ với bố mẹ về giới tính thật của mình là biểu hiện thường thấy ở các bố, các mẹ. Nhiều đấng sinh thành đã tự hỏi những đứa con khác người của mình “Tại sao lại thế?” hoặc “Chuyện này xảy ra khi nào?” khi biết teen thuộc về giới tính thứ ba. Sự cố chấp, nỗi buồn, nỗi tủi hổ, ngượng ngùng khiến bố mẹ không chấp nhận nổi sự thật về đứa con mình. Cho dù, điều đó không có gì tội lỗi mà nó đã thuộc về khuynh hướng tự nhiên của mỗi người. Đặt mình vào tình cảnh của những teen bị chối bỏ, hẳn bạn cũng đoán ra được phần nào tâm trạng của họ. Có lẽ đó sẽ là sự phức hợp của rất nhiều tâm trạng. Lo lắng, hồi hộp, sợ hãi lẫn hy vọng, phấp phỏng vì “Biết đâu bố mẹ sẽ nghĩ lại”. Dù thế nào đi chăng nữa, thì thái độ ngạc nhiên, kinh hãi của bố mẹ cũng khiến teen tổn thương lắm ấy. Đồng tính phải đâu là một tội?

Áp lực hoàn hảo

Hầu như người bố, người mẹ nào cũng muốn con mình lớn lên, xinh đẹp, ngoan ngoãn, giỏi giang. Đặc biệt, với những bậc phụ huynh có sẵn tính hay so sánh, thích thể hiện thì một đứa con thành công sẽ là chiếc nhãn mác đắt giá để bố mẹ có dịp tỏ vẻ “ta đây” với bạn bè, đồng nghiệp. Thế nhưng, một đứa con không giống ai sẽ phá vỡ giấc mơ đó của bố mẹ mình. Sẽ thế nào nếu những người xung quanh biết rằng con mình không bình thường giống như những người khác? Nỗi thất vọng, bực tức được giáng xuống đầu teen. Không khí trong gia đình khi ấy cũng căng như dây đàn và có thể đứt tung bất kỳ lúc nào.

Gần mực thì đen

Hiện tượng lệch lạc giới tính là có thật song cũng có một phần nữa là do sự đua đòi, tò mò của các bạn trẻ. Vì thế, bố mẹ chúng ta mới tỏ ra lo ngại khi thấy teen tiếp xúc với những người bạn có sự “trục trặc” về giới tính. Bởi, nếu theo lý thuyết “gần mực thì đen, gần đèn thì rạng”, nếu cứ tiếp xúc thường xuyên với đối tượng này thì ắt cũng có ngày teen trở nên giống họ hoặc bị rủ rê, lôi kéo để sa đà vào những cạm bẫy về giới tính. Sự đa nghi của bố mẹ khiến cho tất cả những bạn nam có dáng đi ẻo lả, những bạn gái mạnh mẽ, nam tính bị cho vào “vòng cấm vận”.

Đồng tính = tệ nạn

Đó là suy nghĩ bố mẹ bị nhồi nhét vào đầu bởi các thông tin từ phương tiện truyền thông. Cứ thử nghĩ mà xem, đọc những tin tức trên báo về những cặp đôi đồng tính lừa đảo kiếm tiền, hoặc những góc khuất tăm tối trong cuộc sống của giới thứ ba chẳng khiến bố mẹ chúng ta sợ chết khiếp. Cộng với những dị nghị từ bạn bè, đồng nghiệp thì có vững vàng đến mấy hẳn cũng có lúc bố mẹ bị lung lay. Thế là, bức tường lửa với những đứa bạn được cho là "bóng", "đồng cô" được đặt ra đối với teen. Giá mà, bố mẹ có cái nhìn rõ ràng và thấu đáo hơn thì teen sẽ không phải đối diện với nguy cơ mất đi những người bạn tốt.

2. Khi teen trúng bom

Quẩn quanh trong tủ

"Chiếc tủ" tớ đề cập đến ở đây hàm ý cho một cuộc sống khép kín, cô đơn và lảng tránh người thân, bạn bè. Nhận ra mình chẳng giống những điều xung quanh chẳng phải là một sự thật dễ đón nhận. Thêm vào đó, là sự kinh ngạc, giận dữ của bố mẹ khiến teen ngày càng khép mình vào một thế giới trống trải, hoang mang, đầy ắp những tủi hổ. Tớ từng đọc một bài phỏng vấn dành cho một nhân vật trong MV My best gay friend, bạn ấy đã chia sẻ về những phản ứng của bố mẹ dành cho mình khi biết con mình thuộc về thế giới của LGBT. Không chỉ là buồn bã mà còn là những lời mắng, những câu nói chì chiết theo tháng ngày bởi bạn ấy đã phá hỏng hoàn toàn hình ảnh mơ ước về đứa con cưng của gia đình. Đau đớn, thất vọng, hoang mang và tự giam mình trong một không gian khép kín…, bạn ấy đã có những ngày như thế. Và tớ nghĩ đó không phải là trường hợp duy nhất.

Đồng tính, sao phải xoắn?

Có lần, nhóm tớ vào Vincom xem phim. Giữa sảnh rộng là một bạn trai ăn mặc rực rỡ đúng kiểu bảy sắc cầu vồng và sải những bước đi nhún nhảy, lả lướt hệt như một cọng cỏ trước gió. Trước những đôi mắt tò mò, bạn ấy điềm nhiên shopping và không ngại ngần cho mọi người thấy những món đồ rất "nữ tính" mà cậu ta lựa chọn. Có lẽ, xu hướng thể hiện bản thân quá mạnh mẽ nên có những teen đã bất chấp những kỳ thị và e dè của xã hội. Điểm tốt là việc thể hiện này giúp teen giảm đi những áp lực nhất định song điểm bất lợi là sẽ làm tăng sự chú ý về phía mình. Ở một góc độ nào đó, nguy cơ bị tổn thương cũng tăng lên.

Con có quyền lựa chọn

Với teen có bạn bè là một ai đấy "khác người" thì sự ngăn cấm của bố mẹ là điều hoàn toàn dễ hiểu. Sẽ bực bội vô cùng nếu ngày này qua tháng khác, papa yêu quý của ta nói những điều chẳng hay ho về người bạn ta quý mến. Sự đối đầu sẽ xảy ra khi teen không được lựa chọn một người bạn đúng nghĩa cho mình chỉ vì một nguyên nhân khách quan. Tình trạng này kéo dài sẽ dẫn đến thái độ chống đối, như lời của bố mẹ là "cứng đầu cứng cổ" đấy ạ. Khi đó, teen cũng chẳng vui sướng gì khi phải xoay xở giữa bạn bè và gia đình.

Phấp phỏng chờ mong

Chờ mong được bố mẹ chấp nhận giới tính thật của mình, chấp nhận việc thôi kỳ vọng ở bản thân mình như những đứa trẻ bình thường khác; chờ mong để bố mẹ không xây một hàng rào với những người bạn khác người… Đó hẳn là những nỗi niềm rất chân thật của không ít teen nếu rơi vào những tình huống trên. Giá như bố mẹ hiểu được điều đó, để teen được sống trọn vẹn những ngày tháng tuổi trẻ vui tươi.

3. Cùng gỡ bom

Là một người trong cộng đồng LGBT hoặc có bạn bè thuộc cộng đồng ấy thật sự khiến nhiều teen thấy khó xử. Trong đó, điều làm teen lúng túng, lo lắng nhất là làm sao vượt qua ải gia đình. Làm sao nhỉ, nếu không viện đến một trong những cách dưới đây?

Xác định lộ trình "come out" phù hợp

Đừng có nghĩ rằng bạn là một kẻ khác người thì bạn muốn công khai điều đó lúc nào cũng được. Sự thật đó có thể quá phũ phàng và gây sốc với bố mẹ bạn. Hơn nữa, nếu chọn một thời điểm không hợp

lý, bạn còn có nguy cơ trở thành "tội đồ" vì gây nên mối bất hòa trong gia đình. Bạn còn nhớ câu "mưa dầm thấm lâu" chứ? Nếu là một teen trót thuộc về giới tính thứ ba thì bạn hãy để bố mẹ tiếp cận với sự thật này từng bước một. Thông qua những bộ phim nhẹ nhàng có đề cập đến vấn đề này, những cuộc nói chuyện hoặc khéo léo kể về một ai đó như mình rồi tiện thể hỏi: "Bố mẹ thấy thế nào? Đồng tính có xấu không ạ?" thì bạn đã "đánh tiếng" được đến với bố mẹ rồi đấy. Nghe hoài, bố mẹ bạn sẽ giật mình rồi liên tưởng, ngẫm nghĩ về những điều bạn nói. Nếu bạn có những vị phụ huynh tâm lý thì còn tuyệt vời hơn bởi sẽ không khó để bạn bước ra khỏi "cánh tủ" của mình đâu. Chỉ có điều, hãy nhớ, đối diện với sự thật này thì người lớn cũng dễ tổn thương hệt như teen vậy. Nên, hãy nương nhẹ với những trái tim của bố mẹ, teen nhé.

Biết chấp nhận những khác biệt

Bạn khác với những người xung quanh hoặc bạn của bạn khác với cả thế giới còn lại. Thì có sao, miễn là bạn dám đối diện và chấp nhận sự thật đó. Bạn không thể bắt tất cả mọi người đều phải đón nhận bạn, không thể làm bố mẹ bạn yêu quý bạn của mình nếu thực tâm không ai muốn điều đó. Vì vậy, đừng ngồi một chỗ than vãn, đau buồn; bạn vẫn còn có những ngày tươi sáng ở phía trước. Hãy hiểu cho bố mẹ bạn bởi không phải người nào cũng dễ đối diện với một sự thật quá đột ngột thế này đâu.

Giới tính không phải là tất cả

Lựa chọn việc ngày đêm vật vã, rầu rĩ vì giới tính không giống ai của mình chẳng làm bạn sống tốt hơn. Nếu bố mẹ chối bỏ hoặc thất vọng về bạn, bạn nên làm một điều gì đó ý nghĩa để chứng minh giới tính khác người không phải thứ duy nhất mà bạn có. Bạn vẫn có thể học tốt, chơi thể thao cừ, sống lành mạnh với những đam mê của riêng mình và không dễ sa đà vào những điều tai hại. Nói tóm lại, dù có thế nào đi chăng nữa, bạn vẫn luôn làm chủ được cuộc sống của chính mình, vẫn sống ổn, sống tốt. Dần dần, các vị phụ huynh sẽ nhìn ra những nỗ lực của bạn và có quan điểm khác đi.

Tìm một đồng minh

Bạn thử tìm xem có người bạn chung nào của cả gia đình hay người họ hàng nào đó mà bạn có thể tin cậy, gửi gắm nỗi niềm của mình? Để giảm sự bất ngờ cho bố mẹ, cũng là để bản thân mình có cơ hội chấp nhận cao hơn, bạn có thể tâm sự với người này và nhờ họ nói giúp với bố mẹ xem sao.

11. "Học với hành, ngu như bò!"

Dạo này kết quả học tập của tớ tự dưng đứt phanh xuống dốc không kéo lại được. Căn bản là tại môn Toán năm nay khoai quá, tự dưng lại bắt học mấy cái thứ hại não, chả biết dùng để làm gì. Đã thế cô giáo dạy Toán lại là cô chủ nhiệm, nên lúc nào mà có tiết trống, cả lớp cười chưa kịp ngậm miệng thì cô đã bước vào, buông một câu thản nhiên:

Cả lớp giở Toán ra học nào!

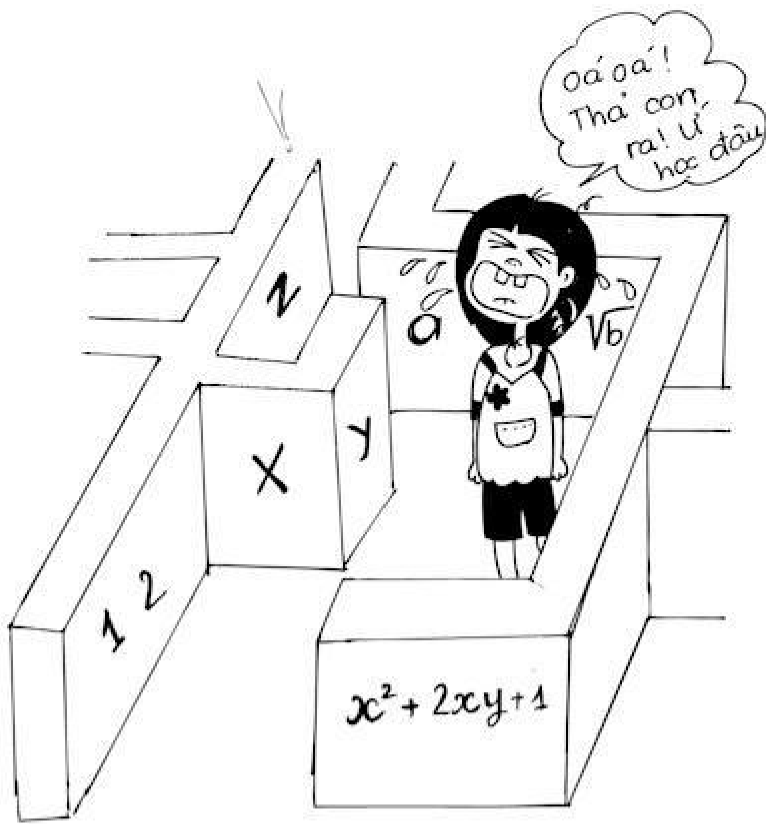

Giờ sinh hoạt hay hoạt động ngoài giờ lên lớp đôi khi cũng dành để chữa Toán. Cô giáo tớ hăng hái, hùng hổ phi từ góc bảng này sáng góc bảng khác, bay từ đầu lớp đến cuối lớp, miệng giảng bài không ngớt. Nhưng mà đầu tớ như cái máy tính đời cổ, chuột càng di điên loạn thì máy càng đơ. Kết quả là

điểm kiểm tra Toán của tớ giống như kiểu hô bước đều: 1, 2, 1, 2…
Đã thế mỗi lần đi học về, tớ lại bị ba mẹ tra hỏi về chuyện điểm chác:
“Hôm nay đi học được mấy điểm?”
“Đã trả bài kiểm tra Toán một tiết chưa? Được mấy thế?”
Khó chịu lắm ấy, tớ đã chẳng muốn nghĩ đến mấy bài kiểm tra chết tiệt ấy nữa mà còn cứ bắt tớ phải nhắc lại.
Con được 2 thôi. Nhưng mà bài khó kinh khủng. Lớp con toàn 1 điểm. Cán sự Toán mà còn được có 5. Lần này như kiểu cô cho đề để chọn mấy đứa trên 2 điểm vào đội tuyển Toán ấy ba mẹ ạ.
Mặt ba mẹ tớ tối sầm lại. Bão sắp về, bão giật cấp 12, sắp cuốn trôi đi một bé gái tội nghiệp về nhà với cái bụng đói meo còn chưa kịp bỏ balô khỏi vai. Tớ thấy thương tớ quá. Hu hu. Và bão đổ bộ:
“À, thế ra chị sắp được vào đội tuyển Toán à? Có mà đội đầu đất, ra kia ngồi để tôi trồng cây lên đầu cho đỡ tốn diện tích. Mất bao nhiêu công ăn học, học thêm, học nếm, ngốn không biết bao nhiêu tiền. Toàn một, hai thế này thì học cái gì? Ở nhà mà đi làm kiếm tiền tự nuôi thân…”
Đầu tớ lại đơ ra. Tớ chỉ nghe văng vẳng tiếng gì vo ve bên tai chứ chả nghe được ba mẹ mắng gì. Đại ý chắc là tớ ngu kỷ lục, không ai địch nổi, rồi ba mẹ thấy xấu hổ vì sinh ra một đứa đần như tớ.

Kể từ đó, mẹ quyết định ngày ngày sẽ trực tiếp kèm cặp và kiểm tra bài vở của tớ. Quả là một sự ám ảnh không hề nhẹ. Hồi tớ học mẫu giáo nhớn, mẹ cứ dạy tớ viết được một chữ thì phải mắng tớ đến mấy câu, làm cho tớ sợ xanh mắt mèo, vừa viết tay vừa run, chữ càng nguệch ngoạc. Bây giờ cái thảm cảnh đó có nguy cơ tái diễn rồi đây.
Trước buổi học cô giáo Mẹ, tớ đã tranh thủ đọc trước bài để có gì mẹ hỏi còn biết. Thực ra thì tớ ngồi ngẫm nghĩ một lúc cũng thấy dễ hiểu ra phết, đâu có phức tạp như cô giáo giảng đâu nhể. Hiểu bài thế này thì tí mami dạy chỉ có mà khen tớ mỏi cả miệng.

Thế quái nào mà mẹ càng giảng tớ lại càng chẳng hiểu cái mô tê mù tịt gì. Mẹ nói nhiều ơi là nhiều mà đầu tớ cứ toàn tiếng ve ve, vù vù.

“À, A ở đây là cái B, mà cái B là từ cái C mà có. Quay trở lại vấn đề tìm cái A làm cái gì? Để tìm D chứ làm cái gì? È è è è…”

“À, số này ở bên đây là dương, ném qua kia là âm, nhốt vào ngoặc là dương, cộng với cái này ra âm…”

Đại loại là sau một hồi mẹ giảng bài, tớ đã quên sạch mấy thứ tớ vừa hiểu lúc tự đọc sách. Giống như kiểu tớ đang ở đích, mẹ lại ném tớ vào mê cung xong quát tháo, bắt tớ phải tìm đường ra ấy.

Đã thế thỉnh thoảng mẹ lại cứ hỏi tớ:

“Hiểu chưa?”

“Đúng không?”

“Rõ chưa?”

Mỗi lần bị hỏi tớ lại càng thêm bấn loạn, tớ cứ gật đầu loạn xạ mà vẻ mặt vô hồn, hay có thể gọi là đần đụt. Lúc mẹ để tớ tự làm bài tập, tớ giống như là bức tượng Người không suy nghĩ, đầu óc rỗng tuếch, ngồi tỏ vẻ tư duy nhưng thực ra trong đầu chẳng có cái chết gì. Tớ làm bài sai be, sai bét hết cả. Mà nói thật là bây giờ tớ chỉ cần nghe mẹ giảng bài hay mắng một câu nữa thôi là đầu tớ nổ tung luôn. Nhưng mà hình như đầu mẹ nổ tung trước tớ hay sao ấy.

“Học với hành, ngu như con bò. Giảng đến rạc cả cổ mà mặt vẫn ngơ ra. Ăn làm cái gì cho nó to chân to tay rồi não teo lại thế? Đúng là Ngu si tứ chi phát triển.”

Phụt, phụt, phừng phừng, não tớ cháy thành than mất rồi. Ức chế điên dại cả người.

“Sao mẹ lại mắng thế? bò mà biết mặc quần áo, mà biết đi học à?”

Mẹ tớ hét toáng cả lên:

“Không ngu mà có mỗi cái bài đơn giản mà giảng mãi cũng không hiểu. Ngu như con bò mà còn ngụy biện.”

Tự dưng nước mắt tớ cứ tuôn ra rào rào. Tớ bắt đầu nghi ngờ không biết tớ có phải con của ba mẹ không? Tại sao ba mẹ lại mắng nhiếc tớ tàn tệ đến mức ấy. Hay là ba mẹ không thương tớ nữa, ba mẹ

căm ghét tớ. Chắc bây giờ họ chỉ mong tớ biến đi nơi khác cho khuất mắt. Tớ gào lên, nước mắt, nước mũi nhòe nhoẹt trên mặt:
"Sao lúc mới sinh ra ba mẹ không vứt luôn con đi để khỏi phải nuôi một đứa ngu thế này? Ba mẹ đi mà nuôi đứa khác giỏi giang hơn. Con ngu thì con chết cho xong."
Mẹ tớ giận đỏ cả mặt:
"Mày càng nói càng ngu. Sai không biết nhận lỗi còn bảo thủ. Đồ đầu đất."
Chuyên gia gỡ bom phân vân
Tớ còn nhớ như in hồi cấp hai, bọn tớ đã từng được bình luận về mấy câu tục ngữ kiểu như: "Lời nói chẳng mất tiền mua/ Lựa lời mà nói cho vừa lòng nhau" hoặc "Học ăn, học nói, học gói, học mở". Nhưng chắc đấy chỉ là lý thuyết thôi ấy. Chứ tớ thấy người lớn có bao giờ chịu thực hành đâu. Như bố mẹ tớ đây này. Cứ mỗi lần tớ ôm về một con điểm kém là y như rằng nhà cửa cứ tanh bành cả lên. Mẹ hết tra hỏi tớ nguồn cơn vì sao lại thế rồi đầu óc tớ để đâu mà học hành thua bạn kém bè làm bố mẹ mất mặt với những phụ huynh khác? Hết chuyện điểm số, mẹ lại lan man sang cả những chuyện khác, nghe có vẻ rất liên quan, kiểu như: vì mải mê những thú vui vô bổ, như thức xuyên đêm để "luyện phim" hoặc suốt ngày chỉ Facebook với bè bạn nên mới học hành chớt chát. Cứ thế, "dây cà ra dây muống", câu kết của mẹ bao giờ cũng là "Đến phải kiếm cái nỗ lẻ để chui xuống mất. Con người ta học hành đâu ra đấy, nghĩ mà mát cả mặt. Con nhà này thì bổ đầu ra cũng không nhét được chữ vào". Đến nước này thì tớ mới là người mong có cái lỗ nẻ trước, để mà chui xuống, tránh xa volume quá cỡ của mẹ. Khổ nỗi, tình huống ấy, lần nào cũng như lần nào. Tại sao bố mẹ chúng ta lại thích mắng mỏ con cái thế nhỉ?
1. Ngòi nổ ở đâu?
Nói nặng thì ấm vào thân
Bố mẹ chúng ta nhiều khi cũng lo xa lắm cơ. Lo con mình không chí thú học hành, chỉ chăm chăm vào chuyện chơi bời, yêu đương này; lo con mình sau này tương lai mịt mờ, tăm tối này. Cộng vào đó, là sở thích "ham chơi hơn ham học" của một số teen khiến bố mẹ nóng mắt lên. Bên cạnh đó, một số phụ huynh nhà mình còn giữ một quan điểm khá cứng nhắc và bảo thủ: "Thương cho roi cho vọt/ Ghét cho ngọt cho bùi" nên kiên quyết không nói ngọt với con cái. Cũng bởi, chung một suy nghĩ, nếu nói năng ngọt ngào, mềm mại thì những đứa trẻ đang lớn sẽ nghĩ là bố mẹ dễ dãi, chẳng mấy chốc bị bọn nó qua mặt nên những lời nói của bố mẹ một mặt luôn được phát ngôn trong sự "đề cao cảnh giác", mặt khác phải bảo đảm sự nghiêm khắc và uy lực cần thiết. Những lời quát nạt sinh ra là vì thế.
Thân lừa ưa... cử tạ
Đã bao giờ bạn bị bố mẹ sai làm một việc và bạn cứ lần lữa cho đến khi bố mẹ phải gắt lên bạn mới chịu đi làm chưa? Đấy, "thân lừa ưa... cử tạ" là như vậy đấy. Điều đó chả khác gì liều thuốc thử tính kiên nhẫn của bố mẹ, đến khi vượt khả năng chịu đựng thì bố mẹ cũng dễ dàng bùng nổ như chúng ta vậy. Trên thực tế, tình trạng để "nước đến chân mới nhảy" không phải là một điều xa lạ với teen. Có nhiều bạn, cứ gần đến kỳ thi mới hệ thống lại toàn bộ kiến thức để đi thi hoặc ngày mai kiểm tra thì tối khuya hôm nay mới lấy sách vở ra ngồi "tụng kinh". Chứng kiến cảnh đó, chính bố mẹ cũng thấy sốt ruột vì sự đủng đỉnh và thói quen làm việc không có kế hoạch, sống hôm nay không biết đến ngày mai của teen. Dần dần, cùng với sự quan sát là cảm giác bực mình. Bực bội nên bố mẹ trút cả vào lời nói, những mong khi nghe được teen sẽ biết để thay đổi.
Bởi bố mẹ bị "xì trét"
Lời trách mắng còn được phát ra khi bố mẹ về nhà sau những giờ làm việc căng thẳng mà bạn lại trót làm những việc không vừa ý. Cuộc sống của một người lớn có rất nhiều áp lực nên khả năng cân bằng giữa công việc, gia đình và các mối quan hệ xã hội cũng có lúc suy giảm. Đâu chỉ teen mới có những lúc cảm thấy chênh vênh. Bố mẹ cũng có những khoảnh khắc không thể gọi tên được cảm xúc của mình.

Những lúc ấy, chỉ cần bất kỳ một hành vi nhỏ nhặt nào của teen mà không hợp mắt bố mẹ là có thể bị ăn mắng ngay. Trong khi đó, bạn lại loăng quăng trước mặt bố mẹ và chìa cho bố mẹ cuốn sổ liên lạc với những lời phê không mấy ngọt ngào từ giáo viên chủ nhiệm thì... hãy đợi đấy, "chiếc loa rè" sẽ được mở lên, nhanh thôi.

Trẻ con, biết cái gì

Vì bố mẹ nghĩ teen là trẻ con, trẻ con chẳng biết gì cả nên nói cách nào cũng được, quát mắng kiểu gì cũng xong. Nhiệm vụ của trẻ con chỉ là học hành suôn sẻ, ngoan ngoãn, vâng lời. Còn lại, trẻ con chẳng được tham gia vào việc gì, bao gồm cả việc đánh giá cách nói năng của bố mẹ. Thái độ này còn nói lên sự coi thường con trẻ của không ít vị phụ huynh. Nghĩ rằng con mình chỉ là một đứa trẻ nên thường xuyên nói nặng vô cớ, hoặc lặp đi lặp lại những lời nói đùa, xoáy vào khuyết điểm của teen. Có ai biết rằng, mỗi teen là một cá nhân cần sự tôn trọng nhất định của bố mẹ.

2. Khi teen trúng bom

Teen vấp phải những lời la mắng của bố mẹ cứ gọi là "thua liểng xiểng". Làm thế nào trước những câu nói, lời quát tháo đầy tổn thương của bố mẹ bây giờ? Teen đã có những phương án đối phó thế này này.

Lờ lớ lơ

Tức là, bố mẹ nói thì cứ nói còn nghe hay không là quyền của con. Hôm trước, qua nhà nhỏ bạn thân học nhóm, tớ mới thấy nó đang áp dụng triệt để phương pháp này. Chả là, buổi trưa nó hay phải ăn cơm một mình. Sợ con mình ăn uống không đủ chất dinh dưỡng, mẹ nó đã chuẩn bị sẵn đồ ăn trong tủ lạnh. Việc của nó chỉ là cắm một nồi cơm cấp tốc để ăn thôi. Thế mà bữa nào nó cũng điệp khúc mì tôm trứng hoặc mì tôm xúc xích. Biết được sự thật, bà mẹ đáng kính rầy la cô con gái một hồi: "Sao con không nấu cơm tử tế mà ăn? Ăn uống đầy đủ thì tốt cho con chứ tốt cho ai mà còn lười biếng?". Mặc kệ những gì mẹ nói, hôm sau, bạn thân tớ lại tiếp tục bản tình ca mì tôm. Thế mới biết, những lời cằm ràm của bố mẹ không phải lúc nào cũng có tác dụng nếu như bố mẹ nói ra rồi để đấy, không thực hiện quyết liệt đến cùng.

Tác dụng ngược

Trái với mong muốn cho con mình tốt đẹp và hoàn hảo hơn, những lời phê bình gay gắt, những quát tháo ồn ào của bố mẹ có thể đẩy teen vào nỗi sợ hãi, tình trạng không thoải mái, mất tự tin hơn bình thường. Nói đâu xa, tớ đã từng sợ mẹ và sợ môn Hóa xanh mắt mèo. Không phải vì môn Hóa khó mà vì mẹ tớ, vốn là một cây Hóa hồi còn sinh viên đã kèm tớ như kèm kem. Chả hiểu tại sao, ở lớp, tớ học hành ngon lành mà về nhà học với mẹ, đầu óc tớ rối bời. Cứ mỗi lần mẹ nghiêm giọng "Con nghĩ kỹ đi. Bài dễ thế mà giải cũng sai. Không biết ở lớp học được cái gì?" là bao nhiêu kiến thức trong đầu tớ loạn tùng phèo. Hậu quả là tớ tính hóa trị sai lung tung, cái phương trình hóa học dễ ợt mà không cân bằng được. Vậy là lại bị ăn mắng. Lần sau ngồi học với gia sư mẹ, tớ lại càng sợ hơn, sai nhiều hơn.

Con biết rồi, khổ lắm, nói mãi

Vùng vằng, giận dỗi, gay gắt đáp trả lại bố mẹ. Đó là những biểu hiện quen thuộc nếu teen bị đè nén, áp lực bởi những lời nói nặng của bố mẹ từ ngày này sang ngày khác. Cảnh tượng thường thấy sẽ là sau khi bố mẹ nói xong, con ấm ức đáp lại, sau đó nữa cánh cửa phòng của con đóng sập trước mặt bố mẹ. Cả hai bên ai cũng giận dữ, cũng cảm thấy bị tổn thương nặng nề. Chẳng mấy chốc, giữa bố mẹ và con chỉ còn sự phẫn nộ, bực bội mỗi khi nghĩ về nhau.

Ở trọ trong nhà

Không tìm thấy sự bình yên trong ngôi nhà quen thuộc, sợ phải đối mặt với áp lực về điểm số và những lời ca thán của bố mẹ, nhiều teen đã chọn cách ở trọ trong nhà. Tức là, sống hệt như một cái bóng, lảng tránh tối đa những dò hỏi của bố mẹ, giao tiếp hời hợt, bố mẹ hỏi thì nói, không hỏi thì thôi. Cách này có thể mang lại sự yên ổn tức thời cho teen nhưng về lâu dài, nó sẽ "đóng băng" mối quan hệ giữa bố mẹ và teen. Trở nên xa lạ trong chính ngôi nhà của mình đâu phải là điều dễ chịu. Đó là chưa nói đến việc, nếu trốn tránh, giấu diếm những vấn đề về điểm số thì người lớn sẽ không biết được thực lực của teen để có biện pháp điều chỉnh phù hợp.

3. Cùng "gỡ bom"

Trả lại tên cho con

Con có tên do cha mẹ khai sinh ra chứ tuyệt đối không là tên của mấy loài động vật nên bố mẹ đừng mắng con "Ngu như bò" hoặc "Chỉ biết ăn mà không biết nghĩ, có heo nó mới thế", bla bla bla... Bố mẹ có lẽ không biết khi bị so sánh như vậy, teen thấy buồn và thất vọng về mình vô cùng tận. Những lúc bố mẹ đã qua cơn nóng giận, bạn hãy thành thật nói về những cảm giác của mình. Nhưng hãy nhớ, vì chúng ta là con nên hãy nói nhẹ nhàng và ôn tồn thôi. Tuyệt đối tránh cái kiểu bố mẹ chưa dứt lời đã ngoạc miệng ra cãi lại: "Bố mẹ bảo con là bò, là heo thì còn sinh ra con làm gì? Con chưa từng được bố mẹ tôn trọng bao giờ hết á". Bạn mà hành xử kiểu đó, chẳng khác gì đổ thêm dầu vào lửa, kết quả đâu chẳng thấy, khéo hậu quả còn "thảm hại" hơn nữa kia.

Tìm ra điểm tích cực

Đôi khi, bố mẹ chúng ta nóng nảy vì không nhận ra sự tiến bộ của teen. Nếu bài kiểm tra trước bạn được "ngỗng" mà bài kiểm tra này bạn vác "gậy" về thì rõ ràng là bạn chả tiến thêm được một bước nào rồi. Hoặc, bữa trước mẹ vừa hướng dẫn bạn làm một món ngon tuyệt cú mèo, bạn gật gù chừng như đã nắm được hết công thức của mẹ; thế mà bữa này, cũng món ấy bạn nấu sai bét. Hãy giải thích với bố mẹ rằng, bạn cần thời gian để tiếp thu và khắc phục trong những lần sau. Đừng ngay lập tức cực lực lên án: "Bố mẹ có chịu hiểu con đã cố gắng như thế nào đâu. Con không phải là thần đồng mà học nhanh được như thế". Vì bạn không là thần đồng nên những lời khuyên bảo, thậm chí là mắng mỏ của bố mẹ không bao giờ là thừa. Nhìn theo khía cạnh tích cực, khi bố mẹ còn mắng là còn mong bạn tiến bộ. Bởi thế, hãy tìm trong mỗi lời mắng một điểm tích cực và xin bố mẹ gia hạn để bạn đáp ứng được mong muốn của bố mẹ, teen nhé!

Bố mẹ ơi, hãy "hạ chuẩn"

Nếu bạn không có năng khiếu gì với mấy môn tự nhiên như Toán, Lý, Hóa, nếu chỉ cần nhìn thấy những

cái gì nhiều số là đã thấy hoa hết cả mắt (như tớ này, hi hi) thì kỳ vọng bạn trở thành một thần đồng Toán học hoặc ẵm giải Nhất, giải Nhì trong mấy kỳ thi học sinh giỏi có vẻ là "quá sức" đối với bạn rồi. Vậy mà bố mẹ bạn lại nhất quyết đòi bạn phải được như kỳ vọng của bố mẹ cơ, nếu không thì sẽ không đúng chuẩn của bố mẹ. Chà chà, tình huống có vẻ nan giải đây. Thế này thì bạn chỉ còn cách là phải nói thật với bố mẹ về khả năng của mình thôi. Nếu bố mẹ không tin thì nhờ thêm cả cô giáo phụ trách bộ môn, cô giáo chủ nhiệm nói đỡ nữa. Thành thật về những ưu điểm và hạn chế của mình sẽ giúp bố mẹ có cái nhìn chân thật về bạn hơn và tránh đưa ra những yêu cầu ngoài tầm với. Từ đó, bố mẹ không phải thất vọng về bạn nữa, đồng nghĩa với nguy cơ cáu giận sẽ giảm đi kha khá rồi đấy.

Quy ước cách diễn đạt khác

Ai cũng sẽ có lúc nóng giận, buồn bã hoặc bực tức phải không? Vấn đề chỉ là cách thể hiện ra thế nào thôi. Sẽ tuyệt hơn nhiều nếu như bạn và bố mẹ có thể quy ước về một cách diễn đạt khác, êm đềm và đỡ gây hấn hơn. Chẳng hạn, bạn đề nghị bố mẹ nói nhỏ hơn trong mỗi lần tức giận. Như vậy, chẳng ai phải xấu mặt với nhà hàng xóm. Hoặc, thay vì nói sẵng với bạn ngay sau mỗi lần phạm lỗi, bố mẹ có thể gom lại để nói hoặc góp ý vào mỗi cuối tuần, trong một lần sinh hoạt chung của cả gia đình hay để bạn tự nhìn nhận rồi viết bản kiểm điểm thì sao? Bạn cũng có thể đề xuất, bố mẹ đừng mắng bạn té tát mà chỉ cần bảo: "Tèo này, bố mẹ rất buồn/ thất vọng khi thấy con làm..." hay: "Con có hứa lần sau, con sẽ làm việc này tốt hơn không?" Để bố mẹ thấy rằng, trong mỗi teen vẫn còn một đứa trẻ chưa lớn hết. Vì vậy, vẫn cần người lớn quan tâm, bảo ban nhẹ nhàng. Tất cả đều phụ thuộc vào sự hợp tác giữa bạn và bố mẹ thôi.

Có khán giả thì sao?

Khơi gợi trí tưởng tượng của bố mẹ rằng, giả sử đang lúc cao trào mắng mỏ bạn mà có ông bà, họ hàng hoặc đồng nghiệp chứng kiến được thì mọi người sẽ nghĩ thế nào. Hoặc tệ hơn, khi việc mắng mỏ trở thành một thói quen, có thể ngay giữa nơi công cộng bố mẹ cũng buột miệng, lớn tiếng với bạn. Khi đó, sẽ "mất mặt" biết chừng nào. Còn gì là thể diện gia đình nữa, bố mẹ nhỉ?

BỐ MẸ ƠI, TEEN MUỐN NÓI

Có nhiều lúc, con muốn nói con thương bố mẹ lắm, con sẽ cố gắng hơn để xứng đáng là niềm hy vọng của bố mẹ. Nhưng chỉ cần đối diện với những lời mắng mỏ, với gương mặt tức giận của bố mẹ là bao điều định nói trong con bay biến hết. Từ bao giờ, con đã trở thành một đứa trẻ vô tích sự, kém cỏi và ngu dốt? Bố mẹ có nghĩ thế thật không hay đó chỉ là những lời nói trong lúc nóng giận thôi? Nếu chỉ là những lời nói, bố mẹ có thể nói theo một cách khác được không? Con sẽ chăm chú lắng nghe và thay đổi dần dần. Con hứa!

12. "Sao con có thể sống trong cái "chuồng lợn" như thế?"

Theo quan điểm của tớ, sạch sẽ không hẳn lúc nào cũng tốt, còn bừa bộn tuyệt đối không phải là hoàn toàn xấu. Nhất là khi với tớ, bừa bộn chính là cách để giải tỏa. Mỗi lần đi học về, tớ thích nhất cái đoạn ném cặp lên giường giống như mấy anh chị cử nhân tung mũ kiểu như là: *"Từ nay ứ thèm học nữa!"* ấy. Cái việc tỉ mẩn gấp hay treo áo đồng phục lên trên mắc sẽ làm giảm cái cảm giác Yomost khi kết thúc một ngày học hành vất vả của tớ. Tớ chỉ cảm thấy sung sướng khi được vung tay, vung chân phi thẳng nó vào đâu đó trong phòng. Dọn dẹp thì để lúc khác, miễn là tớ có dọn là được. Còn những lúc thoải mái như vậy, tớ phải vui tẹt đi đã.

Nhưng mẹ thì lúc nào cũng nghĩ tớ sẽ sống cả đời với cái *"messing room"* ấy mà không bao giờ dọn dẹp.

"Nhìn cái phòng có khác gì cái chuồng lợn không? Con gái con đứa, thế này thì đi ở với ai người ta cũng đuổi ra khỏi nhà."

Tớ chẳng thể nào giải thích cho mẹ hiểu cái quan điểm đúng đắn của tớ mà chỉ đúc kết nó bằng một câu nói chí lý vô cùng:

"Tí con dọn. Vừa đi học về mệt quá…"

Các ấy chắc cũng đoán ra là mẹ tớ lại ca cẩm thế nào rồi nhỉ.

Tí đến bao giờ? Người ta làm đến đâu là gọn gàng đến đấy, đây làm cái gì cũng bừa phứa ra. Ai đi theo con cả đời mà dọn dẹp được.

Từ trước đến nay, phòng tớ, tớ tự bừa ra thì tớ tự dọn. Thỉnh thoảng mẹ chỉ vào đổ cho tớ tí rác, hay là "dọn" hộ tớ đống thư từ, nhật ký, thế mà mẹ nói như kiểu tớ chỉ biết bừa, chả bao giờ biết thu xếp cái gì không bằng.

Một lý do to đùng khiến cho căn nhà của tớ lúc nào trông cũng nhàm chán là vì cả chục năm nay, mẹ không để cho bất cứ đồ đạc nào trong nhà thay đổi hình thù hay vị trí cả.

Dép là phải để chỗ này.

Mũ là phải treo chỗ kia.

Điều khiển tivi là phải đặt ở đây, đến lúc tìm nó mới dễ.

Thậm chí dép còn được phân loại rõ ràng, loại đi trong nhà thì xếp ở đâu, loại đi ra ngoài để chỗ nào. Còn đối với tớ, một khi đã vội thì dép nào cũng giống nhau cả.

Khó chịu nhất là cứ mỗi lần tớ đang học tập hăng say, mẹ lại ngó vào nhắc nhở vài câu bâng quơ có

"tác dụng" làm tớ tụt hết cả hứng thú học hành:
"Xếp gọn cái bàn học vào đi nhé. Bừa bộn thế kia thì học hành sao được."

Kệ chứ! Học mà không bừa bộn thì học sao được. Sách gì cũng cần nên đều phải bày hết trên bàn. Rồi thỏi son, mấy thứ đồ handmade cũng không thể cất đi được vì sẽ có những lúc xì trét cần phải nghịch ngợm với chúng chứ. Mẹ không phải là tớ nên mẹ không thể hiểu được những lúc học mà cứ phải săm soi xem mọi thứ đã về đúng chỗ chưa thì mất tập trung như thế nào. Chắc chắn tớ sẽ xếp gọn lại là được, miễn không phải là trong lúc đang học.
Cứ mỗi lần nghe thấy tiếng xe của mẹ trước cửa nhà là tớ lại lo ngay ngáy. Có khi cả ngày tớ chỉ dọn dẹp, ngắm nghía cho không còn tí tẹo vết bẩn nào, đồ đạc về đúng nơi quy định, không chệch một centimet. Thế mà mẹ tớ vẫn có cái để mà phê bình:
- Kính bẩn thế này mà con vẫn cứ để yên được.
- Chổi quyét xong không cất gọn vào mà vất ngổn ngang thế kia.
Mà khó chịu nhất là cái câu:
- Dọn xong rồi mẹ toàn phải chạy theo dọn lại. Thà chả dọn còn hơn.
Những chỗ sạch sẽ ngăn nắp thì mẹ cố tình không nhắc đến, mẹ chỉ để ý đến mấy cái lỗi bé tí tẹo ấy. Bạn bè tớ có đứa còn chả bao giờ biết dọn dẹp nhà cửa là gì. Nếu chúng nó mà làm được như tớ thì chắc bố mẹ chúng nó phải sướng điên lên. Còn mẹ thì lúc nào cũng kì kèo, cằn nhằn. Bực mình!
Mà thỉnh thoảng tớ thấy mẹ mệt, mẹ cũng ném veo cái túi xách vào ghế salon rồi chẳng buồn dọn dẹp gì nữa. Phòng của ba mẹ thỉnh thoảng cũng chẳng sạch sẽ gì cho lắm. Ước gì bà ngoại ở đây để bà mắng mẹ như mẹ đã mắng tớ.
Chẳng may có lần nào mà mẹ phải thân chinh dọn dẹp nhà cửa thì cả nhà tha hồ mà thấy tội lỗi vì những lời ca thán, than thở của mẹ:
- Con với chả cái, nuôi cho lớn ngần ấy mà chẳng được nhờ cái việc gì, chỉ có phá là giỏi. Làm đâu bừa đấy. Mẹ nó đi làm cả ngày về đến nhà lại gò lưng ra dọn dẹp cho nó. Không có tay tao thì cái nhà này thành cái chuồng lợn. Nhà cứ như là nhà trọ, không ai chăm lo ngoài cái thân mẹ nó.
Haizz, mọi lần tớ dọn nhà, có bao giờ tớ kêu than nhiều như mẹ đâu. Mẹ cứ lặng lẽ làm như tớ thì có khi đỡ mệt hơn.
Hôm nay, lúc vừa đi học về, tớ đã thấy đứa em gái ngồi lù lù ở ghế salon với cả đống vỏ bim bim, thịt hổ.
- Mày làm cái gì mà bày bừa ghê thế? Không sợ mẹ mắng à?
- Hôm nay ba mẹ về muộn mà. Với cả mấy thứ này em mua bằng tiền mẹ thưởng cho em vì được điểm mười thi giữa kì mà. Mẹ không mắng em đâu.
Tớ trợn mắt nhìn nó:
- Mày giỏi. Tiền mẹ cho dám lấy mua linh tinh. Mà thôi, kệ mày, muốn mua gì thì mua. Tí mày dọn sạch đống vỏ này đi là được. Không thì lúc mẹ về mà đánh mày, mày lại khóc ỉ ôi, tao không học được

bài.
- Biết roài.
Tớ chả thèm quan tâm xem nó có được mẹ thưởng thật không nữa. Tớ mệt lắm rồi, đi ngủ cho sướng đời.
- Ối, đâu hết rồi? Ra ngay đây mẹ bảo!
Oáp, biết ngay con em bị mẹ mắng mà… Tớ tung chăn chạy vội ra phòng khách. Tớ thấy mẹ đứng hiên ngang, tay chống nạnh, mặt mũi hầm hố, mắt hình viên đạn…
- Ở nhà làm cái trò gì mà bày bừa hết cả ra ghế thế này? Bộ salon đẹp thế này mà bôi ra đấy được à?
Tưởng gì, cái chuyện này thì minh oan dễ ẹc, lại còn tố thêm con em một tội nữa chứ:
- Cái L nó ăn đấy mẹ ạ. Con dặn nó dọn rồi mà nó không chịu dọn…
Tự dưng mẹ tớ nổi đóa lên như là tớ vừa nói mẹ bày ra không bằng:
- Dặn dặn cái gì? Ai là chị? Ai nhận việc dọn dẹp nhà cửa? Không thấy nó dọn thì phải biết đằng ra mà dọn đi chứ. Tôi đi làm cả ngày mệt rũ người, lại còn đợi tôi về mà hầu nữa à?
Cái gì thế vậy không biết. Chị thì sao, chị thì cứ phải đi theo em để phục vụ cả ngày à? Cái đứa bày bừa thì không bị mắng, cái đứa vô tội thì đứng đây chịu trận.
- Cái L nó bày ra, sao mẹ mắng con? Chị hay em mà chẳng phải làm. Nó bày ra sao con phải dọn?
Hình như mẹ tớ đang bực cái gì ở cơ quan hay sao ấy. Mà có bực thì cũng chẳng ai giận cá chém thớt cái kiểu vô lý như mẹ cả.
- Vẫn còn gân cổ lên cãi. Có mỗi việc giúp mẹ dọn nhà mà không làm được. Mẹ nói một thì con đã cãi xong mười. Con với chả cái. Khôn ra thì dọn đi, đừng để tôi điên lên nữa.
Ức chế quá. Nhưng mà bây giờ không dọn thì có khi sẽ bị mẹ với con quỷ nhỏ kia tống ra khỏi nhà. Cùng là con mà một đứa như công chúa, một đứa như nô tì ấy. Thì từ trước mẹ đã yêu nó hơn mà. Bao nhiêu cái khổ thì phải dồn cho mình hết là đúng rồi.

Tớ vừa dọn, vừa ức chế. Dọn xong ứ thèm ăn cơm nữa, cho cả nhà ấy vui vẻ với nhau, đỡ bị con ở làm phiền. Con quỷ ác ma, tí ông cho một trận, ăn uống xong vất bừa ra làm ông phải dọn. Vừa mới đi học về, nhắm được nửa cái mắt thì bị dựng dậy, ăn mắng oan xong lại hùng hục làm lụng vất vả. Tớ vừa làm, đầu vừa xì khói. Cục tức trong lòng to đùng đùng, mặt mũi chắc giờ phải nhăn hơn cả khỉ. Không hiểu mẹ nhìn thấy tớ thế này có thương xót không.
- Lau mạnh cái tay lên. Không làm cái gì ra hồn cả. Làm thì ra làm mà không làm thì thôi. Tí tôi lại phải đi lau lại thì cũng bằng hòa.
Bó tay! Chuẩn tớ là con ở rồi. Điên thế không biết, cứ tưởng thương mình thế nào. Đã làm oan rồi thì

chớ. Chắc chỉ có một mình con quỷ kia là con của mẹ tớ.
- Bếp thì bẩn như ma. Không hiểu sao bố con mày sống được trong cái chuồng lợn này. Cho ăn, cho mặc, cho học để thành người mà có mỗi cái việc dọn dẹp cũng làm không xong. Đến dọn nhà cũng không làm được thì sau này chỉ có mà đứng đường.
Tớ tức quá, ném bộp cái giẻ bẩn xuống ghế sofa quyền quý của mẹ:
- Có phải tại con đâu? Mà con cũng có phải ô sin đâu?
Chuyên gia gỡ bom phàn nàn
Bữa trước, vừa đi làm về là mẹ tớ đã thở vắn than dài: "Nhìn nhà người ta có con gái mà thèm. Cơm dẻo canh ngọt, nhà cửa sạch sẽ; cứ như có cô Tấm trong nhà ấy. Còn con nhà này thì…" Tớ "cú" lắm, mẹ nói vậy chẳng hóa ra mình là Cám vừa đáng ghét lại còn lười biếng? Còn bố tớ thì, ý nhị và nhẹ nhàng hơn, lại viện dẫn chuyện cô bé Lọ Lem. Mọi người đều ngưỡng mộ cô bé Lọ Lem duyên dáng lấy được hoàng tử trong truyện cổ tích. Nhưng không nhiều người nhớ cô bé Lọ Lem cũng đã cáng đáng hàng đống công việc nhà. Vì thế, muốn trở thành con gái ngoan của bố mẹ thì hãy lẳng lẽ và tự giác đi mà làm?
"Chiếu chỉ" của mẫu hậu đã được ban ra: "Ai cũng đến lúc phải trưởng thành, phải tự lo toan cho cuộc sống của mình. Bây giờ mới bắt con làm việc nhà có khi vẫn là… muộn".
1. Tìm xem ngòi nổ ở đâu
Việc nhà = sai vặt
Bạn thử hồi tưởng xem, bạn được giao việc nhà như thế nào. Có phải là khi vừa bắt đầu học bài, ngồi chưa ấm chỗ thì bố bạn đã: "Tèo ơi, đi pha cho bố ấm trà" hoặc giữa lúc bạn đang cắm đầu vào bài Toán khó, mẹ bạn réo rắt: "Rót hộ mẹ phích nước với. Mẹ đang dở tay". Đấy, việc nhà của chúng ta toàn là những việc không tên, cỏn con như vậy đấy. Chúng có thể được giao cho bạn bởi bất kỳ người lớn nào trong nhà, trong bất cứ hoàn cảnh nào, bất kể chúng ta có hào hứng và tự nguyện làm hay không. Cũng bởi, bố mẹ cho rằng, trẻ con thì làm gì có quyền lựa chọn. Với lại, những việc bé xíu như vậy, có khó khăn gì đâu, sao phải đắn đo, "kén cá chọn canh". Bố mẹ đâu biết rằng, teen có thể không ngại làm những việc này nhưng cách bố mẹ sai bảo khiến teen dễ có cảm giác mình là một đứa trẻ đang bị sai vặt vậy. Thế nên, sự vùng vằng, ấm ức là một điều dễ hiểu.
Làm như "mèo mửa"
Người lớn lạ thật đấy, khi chúng mình không làm việc nhà thì kêu lười nhưng khi các con đã làm thì lại chẳng công nhận sự cố gắng của chúng mình. Chả nói đâu xa, mẹ tớ chưa bao giờ vừa mắt với một việc nào do chính tay tớ làm. Bất kỳ việc nào mẹ cũng phải "kiểm duyệt" đi "kiểm duyệt" lại sau khi tớ báo cáo kết quả. Thiếu sự tin tưởng, các bậc phụ huynh rất dễ rơi vào xu hướng phủ định những thành quả của con mình. Đặc biệt, xu hướng đó còn thể hiện qua lời nói và vô tình làm con thấy chán nản khi sự cố gắng không được ghi nhận. Dần dần, teen mất hẳn hào hứng cho đến khi việc nhà thực sự không còn là mối bận tâm của teen nữa.
Yêu cầu quá cao
Là những người có kinh nghiệm sống đầy mình, thậm chí, có những ông bố bà mẹ còn hơi kỹ tính, khắt khe và nguyên tắc nên đặt ra một yêu cầu cao cũng làm khó cho con. Nếu chỉ bê nguyên xi thước đo của người lớn vào những việc teen làm thì chắc chắn, còn lâu teen mới qua được điểm 5 trên thang điểm 10. Đơn cử như việc thỉnh thoảng teen nhầm củ hành với củ tỏi, củ riềng với củ nghệ là bố mẹ đã bêu riếu teen, làm như đó là nhầm lẫn chết người rồi. Hoặc những lần nấu ăn, chỉ cần con gái nêm nếm quá tay là mẹ đã gắt gỏng bởi học mãi mà con không nấu hợp khẩu vị với mẹ. Cứ thế, việc nhà sẽ trở thành một nỗi ngán ngẩm của teen từ lúc nào không hay.
Bố mẹ luôn chọn sai thời điểm
Đâu phải lúc nào phòng ốc của con cũng bừa bộn, nhà cửa cũng nhếch nhác. Có nhiều lúc, teen cũng

chăm chỉ tận tụy với cửa nhà lắm chứ. Chỉ có điều, những lúc này, mắt bố mẹ để đi đâu ấy, chẳng chịu nhìn ra. Trái lại, vào những khoảnh khắc, teen mệt ơi là mệt, chẳng muốn nhúc nhích chân tay để dọn dẹp cửa nhà thì bố mẹ lại để ý. Thế nên, cô nàng hàng xóm nhà tớ có một chiêu rất hữu hiệu. Đó là, mỗi khi bố mẹ ở nhà thì cô nàng cặm cụi lau nhà cho sàn nhà sáng bóng lên. Lại còn tưới cây, đi chợ. Lúc bố mẹ đi công tác thì... tính sau. Lí giải cho việc này, cô nàng nói: "Bố mẹ nhớ rất dai, mà toàn đi nhớ những lỗi lầm. Tốt nhất là phải tích cực thể hiện để bố mẹ biết rằng mình cũng có ý thức lắm".

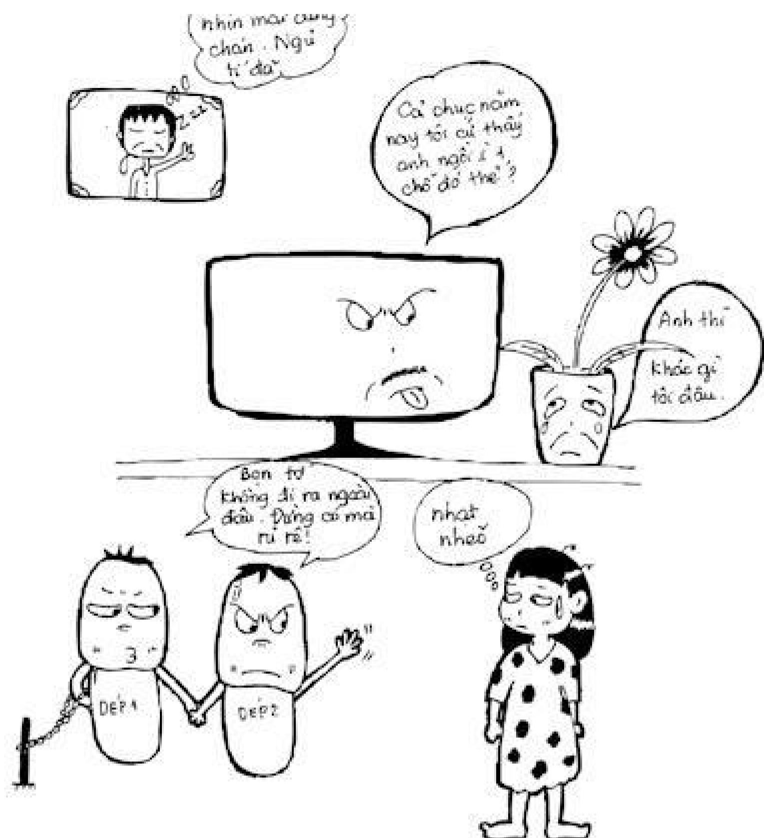
Tuy nhiên, với những teen không biết thể hiện như vậy thì việc bị bố mẹ mắng vì không nhiệt tình với việc chăm chút cửa nhà vẫn còn tiếp diễn dài dài.

2. Khi teen trúng bom

Không chăm chỉ, tự giác làm việc nhà hoặc có làm nhưng chớt chát, cẩu thả sẽ là một điểm trừ to tướng trong mắt bố mẹ. Đáng nói hơn, thỉnh thoảng, bố mẹ sẽ nói về điểm trừ này với hàng xóm hoặc bạn bè của con. Khi đó, khỏi phải nói teen sẽ xấu hổ thế nào. Nhưng đừng nghĩ vì xấu hổ mà teen sẽ cắm đầu cắm cổ làm bằng hết việc nhà nhé. Chuyện đó "xưa rồi diễm". Teen có đủ cách để đối phó với bố mẹ trong công cuộc "nói không với việc nhà" này đấy.

Nhà mình có Ô–sin mà mẹ

Hiện nay, không ít gia đình có người giúp việc. Người giúp việc sinh ra để làm gì, nếu không phải là đỡ đần những công việc thường nhật cho nhà chủ? Chính vì có người giúp việc nên có một bộ phận teen đã phó mặc toàn bộ việc nhà cho họ và chẳng buồn giải thích. Không chỉ có vậy, teen còn chẳng thèm ngó ngàng xem việc nhà gồm những việc gì. Thế nên mới có tình trạng teen ở trong nhà mà như ở trên... cung trăng vì không biết rõ đồ đạc, vật dụng cất ở đâu; nấu nướng cho mọi người theo khẩu vị nào. Teen có biết sẽ có ngày bác Ô – sin phải về quê hoặc bị ốm thì nhà cửa sẽ như thế nào không? Tại sao không quan sát những gì người giúp việc làm để một lúc nào đó "cơ nhỡ" người giúp việc, teen có thể ra tay xử lý hàng núi công việc nhà nhỉ?

"Trẻ em như búp trên cành"

Vì vậy, chỉ cần biết "ăn, ngủ, học hành" thôi là teen đã đạt chuẩn "ngoan" rồi. Thái độ trốn tránh việc nhà này thật chẳng hay ho chút nào. Không phải tự dưng bố mẹ hò hét bạn làm việc nhà. Với tay chân

lẩy bẩy, thư sinh thì để teen làm việc nhà có khi bố mẹ ngứa mắt hơn là không làm ấy chứ. Vậy nhưng bố mẹ vẫn bắt teen làm để hình thành và rèn luyện những tính cách tốt đẹp. Nghĩ mà xem này, trong lúc bạn "bán mặt cho sàn, bán lưng cho trần (nhà)" để lau chùi, dọn dẹp, ắt hẳn bạn đã rèn được cho mình cái tính kiên nhẫn; khi bạn kỳ cọ từng vật dụng hoặc ngồi cạnh mẹ vá may là rèn được tính tỉ mỉ, cực kỳ có ích đối với con gái. Khổ nỗi, chẳng phải teen nào cũng hiểu được lý do sâu xa ấy. Chỉ cần có lý do để chối từ thì teen sẽ nắm lấy và chối từ nhiệt tình. Với teen, chỉ cần học hành đàng hoàng, ngon lành, ăn uống ngủ nghỉ điều độ là đã đủ để bố mẹ hài lòng rồi. Mặc kệ công việc nhà đang chất đống ra đấy. Hừm hừm, thế là một biểu hiện của tính ích kỷ đó nha teen.

Con đang bận

Ngoài việc học ra, con còn đầy những việc khác phải làm ấy chứ. Như là việc chung của trường lớp này, tham gia các câu lạc bộ này, hoạt động thể dục thể thao này. Đó là chưa gộp cả việc vào Facebook thả cửa, vô web chơi game, tìm tài liệu... Ôi ôi, bao nhiêu việc như thế này thì teen lấy đâu ra thời gian cơ chứ. Bấu víu vào sự khan hiếm thời gian của mình, teen đã "phẩy tay" trước mong muốn con biết làm việc nhà của mẹ. Vừa khỏi phải làm, vừa chứng tỏ mình năng động, nhanh nhẹn nên mới đảm nhiệm được nhiều việc khác nhau. Xem ra, tuyệt chiêu này đáp ứng được tiêu chí "một công đôi việc" đấy.

Mẹ thích thì làm luôn đi

Câu này nghe có quen không cả nhà? Tớ vẫn thấy bạn bè mình nói thế khi bị mẹ bắt làm việc gì theo đúng ý mẹ. Khổ cái, ý người lớn thế nào thì teen làm sao mà hiểu cho hết. Cứ hì hụi làm xong lại bị mẹ góp ý, bình luận hay chê bai thì chẳng thà để mẹ làm luôn từ đầu cho xong. Mẹ có chán thì cũng chỉ chép miệng một cái hoặc lủng bủng vài câu là xong. Vì suy nghĩ này nên nhiều teen đã để bố mẹ làm hộ mình kha khá việc nhà. Nguy cơ lâu dài là teen sẽ chẳng biết làm việc gì hết khi việc gì khó một chút bố mẹ đã làm giùm cho hết rồi.

Mồm miệng đỡ chân tay

Mẹ: "Con ơi, làm cho mẹ việc này nào."

Teen: "Ôi mẹ ơi, con phải đi đằng này giờ. Mà hôm nay, mẹ mặc cái áo mới nhìn trẻ ra mấy chục tuổi á. Mẹ làm hộ con lần này đi, lần sau ở nhà con sẽ làm bù. Con là con không hứa lèo bao giờ đâu nhé, bla bla bla..."

Bạn chẳng muốn nhấc tay lên làm việc nhà mà lại không muốn bị mẹ mắng là lười biếng, ỷ lại? Vì thế, bạn ngọt ngào nịnh nọt mẹ hoặc kể cho mẹ một đống những câu chuyện hay ho rồi lỉnh đi đâu đó. Tốt thôi, bố mẹ chúng ta vốn bao dung và thương yêu con cái như trời bể nên cũng chẳng nề hà gì vài việc cỏn con. Chỉ có điều, teen có thấy làm vậy là thiếu trách nhiệm, thiếu tình cảm với bố mẹ lắm không?

3. Nào mình cùng "gỡ bom"

Tại sao bố mẹ và cả teen nữa không thay đổi suy nghĩ và tìm ra những giải pháp nhỉ?

Thiết lập "ngày hội việc nhà"

Là một dịp tất cả các thành viên cùng xắn tay áo nhào "dzo" đống việc nhà bừa bộn. Có thể tận dụng những kỳ nghỉ lễ trong năm, ngày cuối tuần để bốmẹ và con cùng nhau hò hét, giục giã và chung sức làm việc. Không khí thân thiện, cởi mở sẽ tăng cường sự gắn kết giữa các thành viên trong gia đình và giúp teen hiểu ra ý nghĩa của một mái ấm thực sự.

Thưởng phạt phân minh

Tại sao ngày bé, mỗi lần con làm được việc gì đó là lại được bố mẹ cổ vũ, hoan hô ầm ĩ mà lớn lên thì không? Tuy những công việc đơn giản chẳng tốn nhiều thời gian hay công sức song cũng cần được khích lệ lắm chứ ạ. Bạn có thể gợi ý bố mẹ khen thưởng mình những dịp chăm chỉ và ngược lại, sẵn sàng nhận lại sự phê bình nếu bạn còn chểnh mảng. Đảm bảo, sự công tâm sẽ làm cho bạn có ý thức hơn trong việc nhà và bố mẹ có cơ sở để đánh giá các con nữa.

Quyền được sai

Thật khó cho teen nếu bố mẹ muốn teen làm các việc nhà ngay từ lần đầu đã chuẩn chỉ, cẩn thận. Để có được một căn nhà ngăn nắp, đồ đạc sắp xếp đâu ra đấy, một bữa cơm đúng nghĩa "cơm dẻo canh ngọt" thì teen cũng cần phải học. Teen có thể làm sai, có thể khiến bố mẹ không vừa ý. Nhưng áp đặt phải thành công ngay ở những lần đầu cũng khiến teen áp lực lắm đấy bố mẹ ạ. Bạn này, cảm thấy làm việc nhà cũng khó khăn thì hãy đề xuất để bố mẹ cho bạn thời gian để tự hoàn thiện hoặc làm những việc đơn giản thôi. Nếu không khéo tay hay làm thì sự ép buộc của bố mẹ cũng không khiến bạn giỏi giang trong lĩnh vực "việc nhà" hơn được đâu.

BỐ MẸ ƠI, TEEN MUỐN NÓI

Đúng là con từng thấy việc nhà thật nhàm chán, tẻ ngắt và những giờ phải làm việc nhà trôi đi như hàng thế kỷ ấy. Cộng với thói quen "super soi" của mẹ, công việc nhà thực sự trở thành một cơn ác mộng đối với con. Chỉ tới hôm qua, con mới phát hiện ra mình không ghét công việc nhà đến vậy lúc nhìn mẹ một mình lui cui rửa bát sau bữa tối. Những bận rộn trong học hành, thời gian dành cho bạn bè, phim ảnh đã khiến con quên mất khoảnh khắc con cần ở bên bố mẹ, cùng vun vén và chăm sóc cho ngôi nhà thân yêu. Đó không phải là nghĩa vụ mà còn là cách để con sống có trách nhiệm với mình, với gia đình hơn. Hôm qua con còn lười nhưng ngày mai con sẽ khác. Bố mẹ tin con nhé!

13. "Tý tuổi đầu học đòi yêu đương nhăng nhít."

Lớp tớ là lớp chọn Văn nên con gái thì nhiều mà con trai được có mấy mống. Tớ không ghét bỏ gì bọn con trai lớp tớ, thậm chí còn rất quý. Nhưng mà bảo tớ thích tụi nó theo cái kiểu: “I love U” thì Never! Đối tượng của tớ ở bên lớp chọn Toán, thế giới của những bạn trai thông minh, ga lăng. Lần đầu tiên tớ nhìn thấy H. là trong buổi họp mặt các đội tuyển học sinh giỏi của trường. Cậu ấy nổi bật giữa cả đống đầu to mắt trố khác. Người gì mà vừa cao, lại còn đẹp trai, phong cách, học thì giỏi, chả thiếu thứ gì. Từ hôm ấy tớ cứ ngẩn ngơ mãi. Ngày nào đến trường, tớ cũng mong được nhìn thấy H. dù chỉ một lần. Dần dần, tớ thuộc cả giờ H. đến trường, giờ cậu ấy xuống căng tin ăn sáng, giờ cậu ấy chơi bóng rổ, nhận ra cái xe đạp, cái ba lô, cái mũ xì tin của cậu ấy cho dù có đứng xa hàng kilômét. Chẳng thể tả nổi cái cảm giác mỗi khi tớ nhìn thấy H., vừa sung sướng lại vừa ngại ngùng, hồi hộp.
Tớ đã vui âm ỉ mấy ngày hôm nay vì biết lớp chọn Văn học phụ đạo buổi chiều ở phòng của lớp chọn Toán. Và nghiễm nhiên tớ phải tranh bằng được bàn cuối, chỗ mà H. vẫn ngồi hàng ngày. Tớ thích thú đọc mấy dòng chữ nguệch ngoạc, vui vui trên mặt bàn của H., thì ra đây là nét chữ của cậu ấy. Chữ chả đẹp giống người gì cả, được cái là rất đáng yêu. Tớ hì hụi tô vẽ mấy cái kí hiệu lên trên mặt bàn, mong rằng, có lần H. sẽ nghía qua rùi tự hỏi: “Không biết ai vẽ mấy cái hình cute này lên mặt bàn mình vậy ta?”
Chuyện tớ thích H., bọn con gái lớp tớ đứa nào cũng biết. Chúng nó thi nhau đi khai thác thông tin về H. để “báo cáo” với tớ:
- Ều, hôm nay tao nhìn thấy bạn H. của mày được bố đưa đi bằng ô tô nhé. Lúc xuống xe í, bạn ấy vẫn cười nói bình thường chứ không kiêu sa như mấy đứa nhà giàu bên A1 đâu.
- Bạn tao học chọn Toán kể là bạn H. của mày á, tốt tính cực kỳ, chơi thân với cả lớp.
- Có cái em gì trường mình cũng thích bạn H. lắm, nhưng mà bạn ấy không thích.
- …
Rồi đến một hôm, “thằng” bạn thân của tớ đột nhiên phi vào lớp như tên bắn, mặt hớn hở cầm tờ giấy gì đó trên tay. Nó hạ cánh trước mặt tớ rồi hét toáng cả lên:
- Mày đội ơn tao đi, mày đãi kem tao đi. Tao xin mãi thầy T. mới cho lớp mình chọn chỗ học Thể dục chung sân với lớp Toán đấy. Yeah!
- Thật á? Mày nói thật không đấy?
- Thật, thật, tí về đãi kem tao nhé.

Nó vừa nói, vừa đấm cho tớ mấy phát để cho tỉnh. Cả lũ con gái lớp tớ nhao nhao lên vì sự kiện trọng đại ấy:
- Ngày mai có tiết thể dục, mày nhớ đứng cuối để được chạy khởi động chung với bạn ấy nhé.
- Ngày mai nhớ mặt quần độn mông để quyến rũ nhá. Há há.
- Ngày mai bọn tao sẽ lập đội hình cổ vũ cho mày để bạn í nhìn mày nhé. He he.
Tớ phát điên lên vì sung sướng. Cả buổi tớ chỉ ngồi tưởng tượng đến cái cảnh tớ được chạy chung với H. Ngày mai tớ sẽ đi giày mới để tập thể dục.
Đấy là lần đầu tiên tớ được nhìn thấy H gần như thế. Cậu ấy đứng sát vai tớ lúc xếp hàng học thể dục. Ui, tớ chỉ cao được đến ngực cậu ấy thôi à. Nhưng không sao, vì có đứa thì thầm sau lưng tớ:
- Mày với H. đẹp đôi thế!
Tớ sướng rung rinh, mặt đỏ dừ. Tớ với H. bây giờ trông đã giống một đôi rồi đấy. Cậu ấy cứ nói cười mãi, thỉnh thoảng lại hơi xô vào người tớ. Chắc chắn là H phải biết tớ là ai, vì mấy lần bắt gặp tớ nhìn cậu ấy mà. Hình như vì thế nên H. cứ nói cười mãi để tớ chú ý hay sao ấy. Cũng nguy hiểm ra phết chứ đùa à.

Chả hiểu sao hôm nay tự dưng thầy lại cho học nhảy cao chứ không phải là thể dục nhịp điệu như mọi khi. Tớ nhìn thấy cái xà lù lù chắn ngang đã khiếp đảm rồi, nói gì đến việc nhảy qua. Chả biết là được lợi lộc gì mà tự dưng lại đi lấy cái xà ngáng qua rồi nhảy. Quan trọng là mấy cái động tác ấy chả con gái tí nào, mặt mũi thì nhăn nhó, vóc dáng thì phu phen, nhảy qua xà có khi còn ngã chổng ngược. H. mà nhìn thấy tớ như thế thì chẳng có lỗ nào mà chui nữa.

Tớ một mắt nhìn xà, một mắt nhìn H, cậu ấy cũng đang nhìn tớ kìa, vì bọn bạn tớ hét tên tớ to quá mà. Tuyệt thật đấy. Tớ lấy sức phi qua xà, điệu bộ xì pót ty.

- Oạch!

Ùi giời ơi là giời! Biết ngay mà… Ngã chổng mông thế này thì còn ai mê nổi nữa chứ. Tớ nằm bất động trên mặt đất, không phải vì tớ đau mà là tớ chẳng muốn ngó mặt lên trong cái hoàn cảnh bôi bác này. Đến lúc hoàn hồn lại thì tớ lại shock tập hai, vì… vì… vì tớ nhìn thấy trước mặt tớ, rất gần, đó là H., H. đang nhìn tớ, vẻ lo lắng, tò mò. Tớ đứng phắt dậy, phủi quần áo, gãi đầu, gãi tai. Bọn con gái lớp tớ "Ồ" lên rõ to, làm cho tớ ngượng chín cả mặt. H. nhìn tớ cười thật hiền rồi chạy biến mất hút. Tớ đứng ngẩn ngơ nhìn theo H., nụ cười của H. còn nguyên trong đầu tớ. Tớ thậm chí còn có thể tưởng tượng lại để đếm được H. đã nhe ra bao nhiêu cái răng. Nụ cười đáng yêu, thân thiện ấy, chắc chắn tớ sẽ không bao giờ quên.

Tớ bắt đầu nghĩ đến việc phải bày tỏ tình cảm của mình với H., rõ ràng là cậu ấy cũng thích tớ, tớ nhìn thấy điều đó trong nụ cười của H. Lũ bạn thân của tớ bàn bạc một hồi rồi đưa ra quyết định cuối cùng:

- Mày viết thư cho bạn ấy đi, nhưng đừng mùi mẫn quá. Nó sợ đấy!

- Tao sợ thư lộ ra, cô giáo biết, ba mẹ tao biết thì tao chết luôn.

- Mày lo gì? Không ai nói thì biết sao được. Mày không viết thì chẳng ai thích lại mày đâu. Tối nay về viết đi nhé.

Ba mẹ tớ lúc nào cũng nghĩ tớ là một đứa tồ tẹt, chuyên gây sự với bọn con trai như hồi tiểu học. Nhưng mà bây giờ khác rồi, yểu điệu thục nữ thì tớ có thừa. Chắc nếu ba mẹ biết tớ cũng rung rinh thế này thì shock mất mấy ngày không hết. Nhưng kệ, tớ nhất định phải viết thư cho H., tớ muốn nói cho H. biết là tớ thích H. như thế nào. Còn ra sao thì mặc kệ, tớ không nghĩ đến điều ấy nữa. Vừa về đến nhà, tớ vào ngay trong phòng hì hục viết tâm thư. Mẹ nghi ngờ lắm nhưng tớ không quan tâm nữa:

- Làm gì mà vừa về đến nhà đã ở lì trong phòng thế?

Tớ trả lời bâng quơ:
- Con học mà cũng không được ạ.
- Học nhanh rồi còn tắm rửa mà ăn cơm. Bỗng dưng lại học!
Trong đầu tớ khi ấy chỉ có nụ cười của H., tớ viết đi viết lại mấy lần liền vì vẫn chưa hài lòng về cái độ chân thành, xúc động. Vài dòng viết hỏng tớ ném mỗi góc một cái, lổm nhổm, gạch xóa như thế thì ba mẹ có bắt được cũng chả hiểu là tớ viết cái gì.
- Cạch!
Mẹ bước vào phòng tớ, như bao lần, không thèm gõ cửa, tớ giấu vội bức thư vào tập vở Văn.
Tự dưng mẹ lại dịu giọng xuống. Lâu lâu rồi tớ mới thấy mẹ như thế:
- Con có chuyện gì đúng không? Mẹ sẽ hiểu chuyện, con kể cho mẹ nghe đi.
Tớ muốn kể hết với mẹ, tớ muốn mẹ biết là tớ đã thích một bạn trai rất tuyệt vời và hình như bạn ấy cũng để ý đến tớ. Nhưng liệu có mạo hiểm không nhỉ? Từ trước đến nay mẹ vẫn nghĩ tớ theo cách của mẹ mà chả bao giờ chịu nghe tớ nói. Nhưng không hiểu sao bây giờ, tớ rất muốn được tâm sự với mẹ. Có khi lần này sẽ khác.
- Có một bạn con thích… à thích con. Mà không, cũng chẳng có gì đâu nhưng mà con cũng thinh thích ấy… học lớp chọn Toán… Con cũng chỉ thấy hơi một tẹo thôi…
Nhưng tớ chưa kịp nói hết thì mẹ đã ngắt lời:
- Biết ngay mà, dí dủm viết thư, viết từ, thấy mẹ vào thì giấu. Nứt mắt ra đã yêu đương. Mẹ không hỏi thì con còn đến mức nào nữa. Mẹ cấm, bây giờ chưa phải lúc… Tí tuổi đầu.

Không thể tưởng tượng nổi mẹ lại nói những câu như vậy trong khi tớ đang định tâm sự hết với mẹ. Đáng nhẽ ra tớ nên câm như thóc và không bao giờ tiết lộ cho mẹ biết bất cứ điều gì riêng tư cả. Tớ đang nghiêm túc mà mẹ lại mỉa mai giống như tớ là một đứa đua đòi, yêu đương lăng nhăng, vớ vẩn. Sao tớ lại nói ra điều ấy với mẹ chứ. Mẹ làm tớ không còn muốn viết thư với chả viết thiếc gì nữa. Cứ nghĩ đến việc nói với mẹ những câu như vậy, tớ lại vừa thấy xấu hổ, vừa thấy nhục nhục kiểu gì ấy.
- Khôn hồn thì lo học hành đi. Vớ va vớ vẩn, mẹ còn bắt gặp một lần nữa thì mẹ chuyển trường.
Mẹ muốn tớ phải nổ tung đầu vì những câu cấm đoán vô lý, mỉa mai của mẹ hay sao? Ai thèm yêu đương gì? Có hiểu gì đâu mà nói thế chứ.
- Sao không nói gì? Đã nhớ chưa?
Mẹ còn không biết là mình đã quá đáng như thế nào nữa. Tớ gào lên, nước mắt giàn giụa:
- Mẹ đi ra ngoài đi! Con muốn ở một mình.
- Con với cái, lớn đầu mà dại, toàn đua đòi vớ vẩn.

Chuyên gia gỡ bom phàn nàn

Hôm trước, tớ đã vô cùng sơ hở và bất cẩn khi để quên điện thoại di động ở phòng khách. Chỉ đợi có thế, mẹ đã "tóm sống" em dế xinh yêu của tớ. Tai họa hơn nữa là tớ không cài chế độ khóa màn hình điện thoại. Với nỗi lo lắng thường trực của bà mẹ có đứa con đang tuổi lớn cộng với chút tò mò, mẹ đã xộc thẳng vào inbox. Chẳng phải đợi đến hôm sau, giông bão đã đùng đùng trút xuống đầu tớ ngay sau đó.

Mẹ (mặt đen xì, tối sầm): Đang tuổi đi học mà đã yêu đương tưng bừng thế này à? Tôi mà không phát hiện kịp thời thì không biết sẽ đến đâu. Hừ hừ... Đến lớp mà còn hẹn hò ăn kem, ăn ốc sau giờ học với "sờ wét lớp" (sweet love) thế này đây.

1. Tìm xem ngòi nổ ở đâu?

Đã đủ tuổi yêu?

Mới ngày nào, chúng mình còn bé xíu. Mẹ có thể réo tên ở nhà của từng đứa gọi vọng lên từ tầng trệt tới tầng thượng: "Mít ơi, Tèo ơi, Bống ơi..." Đùng một cái, những đứa trẻ của bố mẹ lớn lên. Chúng không những cực lực phản đối việc gọi tên ở nhà mà còn dần xa cách bố mẹ. Không còn vòng tay bé bỏng ôm chặt lấy mỗi lần bố mẹ đón con từ trường về, cũng không còn những câu chuyện rộn ràng sau mỗi buổi tan trường. Thỉnh thoảng, các cậu ấm cô chiêu còn lơ đãng trong giờ học, mắt mơ màng dõi đi xa xăm. Hay là bọn chúng đã yêu? Ý nghĩ vừa manh nha thì hầu hết bố mẹ đã gạt phắt đi vì không tin rằng những đứa trẻ bé bỏng là thế đã đến tuổi biết thầm thương trộm nhớ. Bố mẹ muốn vòng tay mình có thể ôm trọn cuộc sống của con, chối từ thực tế con đang lớn lên từng ngày. Chính vì vậy, khi thấy teen có những biểu hiện bất bình thường, hẳn là bố mẹ sẽ rất bất ngờ, có người còn... choáng váng nữa cơ.

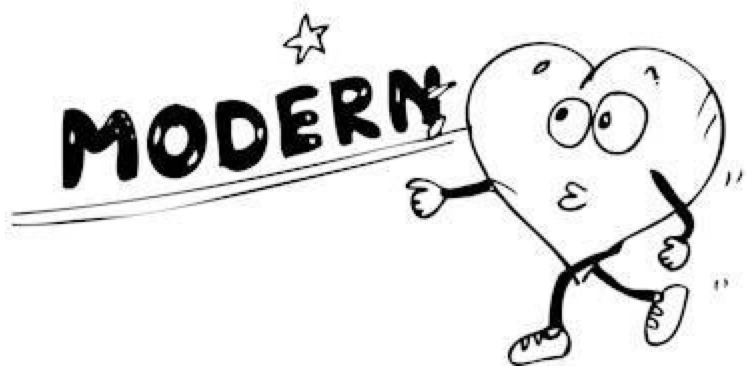
Khi bố mẹ thích "trầm trọng hóa" vấn đề

Yêu đương trong suy nghĩ của bố mẹ = hẹn hò (đàn đúm) + nhớ nhung + chat chit hàng tối, nhắn tin hàng tiếng + treo ngược tâm hồn ngoài cửa sổ + đưa rước khi đi học đi chơi về... Đó chỉ mới là phép tính sơ sơ. Những "số hạng" của phép cộng này làm bố mẹ sợ chết khiếp. Bởi, nếu chỉ cần đi qua chừng này công đoạn thôi thì thời gian nào cho teen tập trung vào sự nghiệp học hành nữa? Là bởi, bố mẹ đã đồng nhất tình yêu của người lớn với những rung động đầu đời, thoáng qua của tuổi teen. Tất nhiên, cũng có chút xao nhãng, có xuyến xao đấy song không phải rung động nào cũng có thể gây nên một cơn "sang chấn" ghê gớm trong cuộc sống của teen đến vậy. Như một cơn gió thoảng qua, một áng mây buổi sớm, teen có thể bất chợt cảm thấy ai đó thật đặc biệt, cảm thấy cuộc sống của mình trở nên rộn ràng và tươi mới hơn. Chỉ có điều, bố mẹ chúng ta rất sợ cuộc sống của con mình đảo lộn và thời gian để "đầu tư" vào thứ tình yêu học trò sẽ trở thành vô ích khi nó không mang lại một kết quả tích cực. Cách tốt nhất để không tốn thời gian là cấm tiệt từ đầu. Bố mẹ hẳn đã nghĩ thế đấy.

Là yêu hay là mốt?

Sự hoài nghi của bố mẹ thật sự hợp lý nếu như bạn sôi sùng sục lên khi bạn A được tặng hoa nhân ngày Quốc tế phụ nữ, bạn B được tặng socola dịp Valentine, bạn C up ảnh đi chơi với người yêu tưng bừng, vui vẻ... Trong khi đó, bạn vẫn "vườn không nhà trống" vào những ngày lễ tết, thứ quà duy nhất bạn mang về dịp 20/10 là bông hoa phát chẩn của tụi con trai trong lớp. Sự khác biệt với đám con gái khiến bạn thấy khổ sở. Con trai cũng không kém đâu nhé. Thấy hội "đầu đinh" kháo nhau chiến tích cưa cẩm, đốn ngã cô bé nọ, làm "rụng tim" cô bé kia..., con trai cũng có lúc cay cú với suy nghĩ "Hay là mình không tài năng bằng tụi nó?" Cứ thế, dần dần, suy nghĩ này thôi thúc khiến teen "quyết sống, quyết chết" tìm ra "một nửa" của mình, dẫu thật gượng ép. Đáng buồn là bố mẹ có thể nhìn thấu cái sự "kém miếng khó chịu" này của teen. Tuổi trẻ bồng bột, nông nổi nên tình yêu cũng có khi trở thành mốt, ai không theo kịp thì sẽ bị rớt lại phía sau. Bố mẹ muốn chúng ta thà rớt lại phía sau để học hành cho tốt còn hơn là bị cái mốt yêu sớm cuốn đi. Bạn hiểu vì sao các bậc phụ huynh nhà mình luôn không tán

đồng tình yêu tuổi học trò rồi chứ?

Yêu sớm chỉ hư người
Hơn cả khi "trầm trọng hóa" vấn đề ở trên, bố mẹ còn cảnh giác tới độ sợ tình yêu sẽ khiến bạn trở nên thay đổi, dễ sa ngã. Nhất là ngày ngày báo, đài cứ ra rả những thông tin teen ngày càng yêu sớm, yêu mạnh dạn ở nơi công cộng, yêu nhau nên trốn nhà bỏ học, với bố mẹ thì nói dối như Cuội... Ôi thôi, có bao nhiêu là cạm bẫy núp dưới tên "tình yêu". Đó là còn chưa kể, khi teen chưa có nhiều kinh nghiệm sống, lại khờ khạo, cả tin thì nguy cơ bị ai đó lợi dụng bởi danh nghĩa "tình yêu" là không hề hiếm. Để đảm bảo an toàn nhất, bố mẹ thiết kế luôn một vòng cấm vận để tình yêu tránh xa teen ra, dù teen có ý kiến thế nào đi chăng nữa.
2. Khi teen trúng bom
Chưa phải là người lớn, song cũng không còn là một nhóc tì để bố mẹ "gọi dạ bảo vâng" nên teen đâu dễ dàng cam chịu, đầu hàng sự quản thúc hay ngăn cấm của bố mẹ. Với lại, cấm thì cấm, bố mẹ vẫn không thể nào quản lý hoàn toàn được những cái đầu ma lanh với đủ mọi chiêu trò của teen. Để xem teen sẽ ứng phó thế nào khi "trúng bom" của bố mẹ nào:
Kệ...
"Kệ" có nghĩa là gì? Là bỏ ngoài tai những gì bố mẹ vẫn nói hàng ngày, phớt lờ những cái tít to đùng bố mẹ "link" về từ những bài báo nóng hôi hổi trên mạng, thôi luôn sự tò mò về tình hình chiến sự yêu đương của con cái đồng nghiệp bạn bố mẹ, anh chị em họ nhà nội, nhà ngoại được bố mẹ "bêu gương". Bố mẹ muốn nói gì thì nói, teen cứ lẳng lặng với tình yêu lớn, tình yêu nhỏ của mình thôi. Chung quy cũng bởi, nghe bố mẹ nói mãi, chán lắm rồi. Thái độ "phớt đời" này khiến bố mẹ tức điên lên. Nhưng mà kệ, yêu là cứ yêu thôi – teen nghĩ thế.
Vượt muôn trùng vây
Người lớn nghĩ rằng đưa ra những thử thách hoặc ngăn cấm teen thì teen sẽ nhanh chóng từ bỏ tình yêu của mình. Không đâu. Ai đó nói tuổi trẻ như một con ngựa vậy. Càng ghìm cương thì nó càng lao điên cuồng về phía trước. Nghe sợ chưa nào? Hôm trước, mình mới đọc được trên Facebook của một người bạn mới quen những dòng này: "Có lẽ, mình sẽ đi theo anh ấy. Có lẽ, bố mẹ không biết rằng con gái bố mẹ mạnh mẽ thế nào... Tình yêu là gì chứ? Mà sao, mình lại lao đao vì nó thế này?" Không biết bố mẹ bạn ấy có sốc khi đọc những dòng này không chứ mình thì khá sốc đấy. Dù sao, bạn ấy cũng đã đến 18 tuổi đâu. Nếu chú ý theo dõi thông tin đời sống giới trẻ, bạn sẽ thấy chẳng xa xôi gì những thông tin về tuổi teen bây giờ. Không biết có phải là bị phóng đại lên không chứ, tớ thấy việc teen trốn bố mẹ để có thời gian cho tình yêu hoặc bỏ nhà ra đi khi bị bố mẹ phát hiện, cấm đoán đã không còn là thông tin hiếm có khó tìm nữa. Chiêu này thoạt nghe có vẻ rất... khí thế khi teen tìm mọi cách để chứng tỏ được tình yêu của mình. Còn đằng sau nó, lại tiềm tàng đầy rẫy nguy cơ đấy teen ạ. Không còn gần gũi với bố mẹ là một này, dấn thân vào một (số) mối quan hệ rắc rối là hai này, khả năng bị "xỏ mũi" là ba này...

Chỉ là tình bạn khác dấu

"Con với bạn ấy có yêu nhau đâu. Bố mẹ đừng hiểu nhầm tình bạn trong sáng của chúng con" hoặc "Trời ơi, bọn con chỉ là bạn thân thôi. Bố mẹ đừng nhạy cảm quá thế". Để bố mẹ không đặt dấu chấm hỏi lên mối quan hệ của mình với một người bạn khác giới, teen thường lấy lý do đó chỉ là một người bạn bình thường. Đồng thời, những hành vi của người bạn này cũng được phủ sóng rộng rãi cho bố mẹ thấy. Những câu chuyện hàng ngày, những lời nói đùa vu vơ teen sẽ khéo léo lồng ghép hình ảnh người bạn kia vào để bố mẹ gật gù nhận ra cái đứa mà mình ngỡ là "người yêu" của con mình chỉ là một người bạn như bao người bạn khác. Dần dần, tình bạn trái dấu trở nên quen thuộc và bố mẹ sẽ mất dần sự cảnh giác. Cách núp dưới danh nghĩa tình bạn này có ý nghĩa ở chỗ nó sẽ khiến teen có một tình bạn thực sự trước khi nâng cấp tình cảm ấy lên một tình cảm khác, cao hơn tình bạn. Còn sau đó thế nào thì chỉ có teen biết được mà thôi.

3. Gỡ bom

Chạm đến tình yêu tuổi teen là chạm đến một vấn đề khiến không ít ông bố, bà mẹ "điên cái đầu". Bởi, chuyện tình cảm không phải đùng đùng cấm cản là xong. Hơn nữa, chính bố mẹ cũng hiểu rằng, phủ nhận những điều trái tim thực sự cảm nhận là rất khó, nhất là trong hoàn cảnh teen trưởng thành từng ngày về cảm xúc, suy nghĩ. Song, ứng xử với những rung động tuổi teen thế nào để cả bố mẹ và con không đứng về hai phía khác nhau chẳng phải là một câu hỏi dễ trả lời. Cùng "nghía" qua những gợi ý dưới đây teen nhé!

Ngày xưa bố...

Bạn thử gợi nhắc bố nhớ về thời thanh niên sôi nổi xem. Ngày xưa, biết đâu, bố cũng từng được cô bạn cùng lớp tặng khăn tay hoặc ép phượng hồng trong sổ lưu bút. Gợi nhắc không phải để "bắt lỗi" bố mẹ quá chừng vô lý với mình mà để bố mẹ nhận ra ai cũng có thời trái tim rung rinh như một chiếc chuông gió như thế. Nếu chỉ nhìn nhận rằng tình yêu tuổi teen hệt như một chiếc chuông leng keng khi có cơn gió thoảng qua thì mọi thứ sẽ đơn giản hơn nhiều, teen nhỉ?

Còn có những mặt tích cực

Phải đâu lúc nào tình yêu tuổi teen cũng đồng hành với những xấu xa và tội lỗi đâu. Sẽ thú vị biết bao nếu bạn trót "thầm thương trộm nhớ" cậu lớp trưởng, người mà tháng nào cũng đứng đầu trong bảng xếp hạng của lớp. Mến mộ một con người giỏi giang như thế, ắt bạn cũng không dám để cho mình ì ạch ở hạng bét được, phải không? Động lực của tình yêu chính là ở đây đấy. Ngoài ra, teen có thể học nhóm cùng nhau, giúp đỡ nhau khi bài vở khó khăn hoặc cùng tham gia các hoạt động cộng đồng như các câu lạc bộ ngoại khóa, những lần tình nguyện nữa. Nếu biết dừng lại ở một chừng mực nhất định, cộng với sự thành khẩn với bố mẹ và một động cơ trong sáng thì tình cảm rung động của teen có thể mang lại những hệ quả tích cực không ngờ đấy. Điều quan trọng là bạn hãy chứng minh cho bố mẹ thấy điều này, để bố mẹ thấy rằng, tình cảm thân thiết, yêu quý có khi hơn cả tình bạn giữa teen là có thật. Nhưng trên tất cả, các bạn vẫn biết cố gắng vì học hành và tương lai trước mắt.

Biến bố mẹ thành "đồng minh"

Chiêu này là... của tớ. Hồi học lớp 9, tớ trót để mình "cảm nắng" cậu bí thư. Chẳng hiểu sao mẹ tớ lại biết được. May sao, mẹ không tra khảo hay căn vặn như những bà mẹ khác. Mẹ chỉ dặn tớ có điều gì bối rối thì hãy chia sẻ với mẹ. Được đà lấn tới, có chuyện vui buồn gì với "gà bông" là tớ đều í ới hỏi mẹ. Từ chuyện nên tặng gì cho cậu ấy dịp sinh nhật, về cảm giác đặc biệt khi cậu ấy được quan tâm đến việc nên nói thế nào vào cái ngày tớ thấy mình hết "cảm nắng" cậu ấy (he he, buồn cười nhỉ?)... Mẹ lắng nghe tớ và cho những lời khuyên rất kịp thời và hợp lý. Sau lần ấy, tớ nhận ra sao tớ phải giấu diếm mẹ chuyện tình cảm của mình nhỉ? Hãy cứ mở lòng mình ra trước, coi bố mẹ là người bạn lớn của mình trước. Từ đó, chúng ta sẽ được tin tưởng, sẽ chẳng phải vòng vo khi nói về cái người khiến tim ta đập loạn xạ khi đối diện nữa. Tất nhiên, không phải bố mẹ nào cũng tâm lý và dễ dàng đón nhận chuyện tình cảm của con cái. Nhưng không thử thì làm sao bạn biết bố mẹ có sẵn sàng trở thành "đồng minh" không, teen nhỉ?

"Bình thường hóa" tình yêu

Hãy chứng tỏ bạn đủ chững chạc để đối diện và đi qua những cảm xúc ẩm ương của lứa tuổi mới lớn. Tuyệt đối tránh thể hiện bạn là người sáng nắng, chiều mưa, không thể làm chủ được cảm xúc của mình. Khi bố mẹ còn nghi ngại về khả năng làm chủ cảm xúc của bạn thì sẽ chẳng bao giờ có chuyện bạn không bị xét nét về chuyện yêu đương đâu. Chấp nhận tình yêu như một trong những góc khác nhau làm nên bức tranh cuộc sống của bạn chứ không phải sống chết vì nó. Bố mẹ bạn sẽ tặc lưỡi: "Thằng bé/con bé biết nghĩ rồi đấy. Nó sẽ không quá lệ thuộc vào tình cảm yêu đương nhăng nhít đâu".

BỐ MẸ ƠI, TEEN MUỐN NÓI

Những ngày con đang lớn dường như rất khó khăn và chật vật với bố mẹ. Đối diện với sự khác biệt từng ngày của con, với suy nghĩ lớn dần trong con khiến ánh mắt bố mẹ có đôi lúc bối rối. Chính bản thân con cũng lạ lẫm với những thay đổi trong tâm lý và cảm nhận của mình. Nhưng bố mẹ à, bố mẹ hãy cứ yên tâm nhé. Chút xao xuyến nhè nhẹ, nụ cười vu vơ con dành cho ai đó hay sự mơ mộng thoảng qua có lẽ cũng chỉ là cảm giác "thinh thích" một ai đó thôi. Còn tình yêu, chắc còn còn xa vời với con lắm. Có bố mẹ ở bên, con tin rằng mình sẽ lèo lái được con thuyền cảm xúc của chính mình. Chắc chắn là thế.

14. Cũng có những khi teen làm cha mẹ PHÁT ĐIÊN

Các ấy đã bao giờ bỏ nhà ra đi chưa? Tớ thì có đến mấy cái chiến tích hoành tráng kiểu ấy rồi. Hồi Tết năm ngoái, tự dưng mẹ kêu ca tớ chuyện dọn dẹp nhà cửa, tớ bực mình quá, hùng hổ bước ra khỏi nhà, đầu không ngoảnh lại, điệu bộ “dứt áo ra đi”. Bước ra được cách nhà khoảng gần trăm mét, tớ lại phân vân vì chả biết đi đâu. Bây giờ mà ra bãi sông Hồng ngồi, chả may có mệnh hệ gì thì teo. Mà bỏ sang nhà bà ngoại thì lãng xẹt quá. Ngay lúc ấy tớ nhận thấy ba đang theo sát tớ. Tự dưng nước mắt tớ tuôn ra như mưa. Ba đến gần, nói với tớ nhẹ nhàng:
- Con về nhà đi, con định để ba mẹ mất Tết à?
Nghe câu ấy, tớ lại càng khóc nấc lên. Nước mắt rơi lã chã như con nít. Bao nhiêu là khí thế oai phong lúc bỏ nhà ra đi bây giờ bẹp dí. Tớ lẽo đẽo theo ba về nhà.

Hay là có lần, tớ giận ba, quyết định tuyệt thực mất mấy ngày vì ba cứ dò hỏi lí lịch của mấy đứa bạn tớ làm chúng nó chạy xa hàng kilômét vì sợ bị gọi điện thoại về nhà hỏi han. Buổi tuyệt thực đầu tiên, tớ leo lên sân thượng ngồi vào giờ ăn để xem cả nhà có nháo nhác đi tìm và phát sốt vì tưởng tớ mất tích không. Lúc ngó đầu xuống phòng bếp, thấy mọi người vẫn đang ăn uống vui vẻ, tớ tức xì khói. Thậm chí mẹ còn không có ý định để cho tớ một hột cơm nào. Tớ ấm ức vào trong phòng trùm chăn khóc rưng rức. Lúc sau, em gái tớ bước vào phòng. Nó thản nhiên như không, chả thèm nhìn tớ trìu mến lấy một cái. Kiểu này chắc là bị ép vào nói với tớ vài câu châm chọc chứ chẳng thích thú gì:

- Ba mẹ gọi chị ra ăn cơm kìa! Giả vờ dỗi để được ăn toàn đồ ngon. Rõ ghét!
Khi ấy tớ nghĩ, nếu ra ngay thì mất mặt lắm. Ăn sáng xong tớ mới quyết định tuyệt thực mà bây giờ mới có đầu giờ trưa. Thế là tớ trùm chăn đánh một giấc, kệ cho cái bụng đang biểu tình dữ dội. Nhưng anh hùng mà chết đói còng queo thì cũng không ra làm sao. Nghĩ vậy, tớ quyết định bật dậy, đi theo tiếng gọi của cái dạ dày. Cũng may là lúc ấy mọi người đều đã đi ngủ trưa cả, tớ tha hồ mà đánh chén. Mâm cơm bày trước mặt tớ gọn gàng, toàn món ngon lành. Mà hình như mẹ còn nấu riêng cho tớ mấy món tớ thích. Tớ thấy sống mũi cay cay. Dù sao thì tớ cũng thích ngồi ăn và trò chuyện với cả nhà hơn là ngồi một mình thế này. Mà ba mẹ cũng yêu tớ nhiều lắm ấy chứ.
Bây giờ nghĩ lại mấy chuyện dở hơi ấy, tớ lại vừa buồn cười lại vừa thấy có lỗi. Nhiều lúc tớ cãi ba mẹ ghê lắm. Ghê đến mức chắc bạn bè tớ chả có đứa nào dám như vậy. Mấy bác hàng xóm lúc nào cũng khen tớ ngoan, nhưng không ai biết tớ đã hư thế nào. Công nhận là ba mẹ tớ nhiều khi khó chịu thật ấy. Lúc nào cũng thích săm soi, điều tra rồi cấm đoán tớ đủ kiểu. Nhưng mà giá tớ được hiền dịu, nết na như mấy đứa con gái khác thì chắc sẽ không “đổ thêm dầu vào lửa”, làm cho cả nhà cứ buồn bã, nặng nề mãi.
Nói thật là sau mỗi lần chiến tranh như thế, tớ cũng muốn xin lỗi ba mẹ lắm. Nhưng nói “Con xin lỗi” sao mà khó thế. Tớ thấy cứ sến súa làm sao ấy. Chẳng bù cho ngày xưa, cái ngày còn chim chích bông, tớ cứ xoen xoét thỏa thích: “Con yêu ba mẹ nhất trên đời”. Từ ngày có con em, tớ bị đi vào quên lãng, thế là tớ cũng quên luôn mấy cái câu nói kiểu kiểu như thế. Tớ bị mắc chứng lời nói đi trước, ý nghĩ theo sau. Có cái gì tức giận là tớ cứ xả cho bằng sạch đi đã, còn tội lỗi gì thì sau đó mới nhận ra. Mà thường thì toàn ba mẹ tớ làm lành trước, khi thì nấu cho tớ món ngon, khi thì đưa hai chị em tớ đi chơi… Lúc vui vẻ, tớ lại thấy có lỗi với ba mẹ và tự hứa với lòng mình là từ giờ sẽ không bao giờ cãi láo nữa. Nhưng cuối cùng, đến lúc tức điên lên, tớ lại quên béng tất cả. Hứa với chả hẹn.
Mấy lần, bác hàng xóm sang kể chuyện con bác ấy là tớ lại nhanh chân lẩn vào phòng, vì sợ mẹ nhắc lại mấy cái tội của tớ thì xấu hổ chết. Nhưng mà kiểu gì tớ cũng nghe lỏm được chuyện. Mẹ tớ thường than thế này này:
- Em đến phát điên lên. Cả ngày đầu cứ nặng trĩu vì lo lắng. Con cả nhà em cá tính, khó bảo lắm. Nó bướng, không chịu nghe lời. Nói mãi rồi, không thấy biến chuyển gì.
Tiếp sau đó là mẹ lại tua lại cả đống tội của tớ:
- Nó đã không nhanh cho lắm lại lười học.
- Hôm nọ đi họp mới giật mình vì thấy cô giáo nói là nó nợ cả đống tiền ăn quà vặt ngoài cổng trường.
- Nó lười dọn dẹp, tính không chỉn chu, em nắn mãi cũng không xong.
- Cả ngày chỉ ru rú trong phòng. Em chỉ lo có lúc nó bị tự kỷ.
- Mà chị ấy cũng bắt đầu biết thinh thích mấy anh con trai rồi. Như thế là chết, học hành gì nữa.
- …
- Bla… blá… blà
Chuyện qua rồi mà mẹ nhắc lại làm gì không biết. Mẹ cứ lo lắng thái quá về mấy cái vụ lãng xẹt ấy. Tớ cũng chẳng biết làm cách nào cho ba mẹ hiểu là tớ đã biết lỗi rồi và tớ nhất định sẽ cố gắng sửa. Ba mẹ cứ suốt ngày bàn bạc rằng tại sao tớ lại như thế rồi là phải làm sao với tớ? Nghĩ nhiều quá thế nên tự dưng ba mẹ cứ nặng nề về chuyện của tớ. Mẹ thì đi đâu, làm gì cũng tâm sự việc này, việc nọ của tớ. Ba thì cứ kè kè cả ngày kèm cặp, soi xét.
Vấn đề là ba mẹ lúc nào cũng quan trọng hóa mọi việc lên ấy. Còn nếu cứ nghĩ bình thường như tớ thì có chuyện gì đâu mà phải lo lắng. Đúng là tớ bừa bộn, tớ không được cẩn thận như mẹ, nhưng mà khi nào lớn lên, tớ sẽ được như thế. Rồi là tớ học dốt môn Toán thật, bù lại, tớ lại giỏi mấy cái trò làm đồ Hand-made, sau này tớ đi bán mấy thứ ấy mà chả giàu sụ à.
Nhưng mà công nhận cũng có nhiều lúc tớ quá đáng, thiếu suy nghĩ. Ví như mấy cái vụ cứ giam mình

trong phòng cả ngày, ì ra, vừa bày bừa, lại vừa xem xét, chả học hành gì, ba mẹ động đến là cằn nhằn cứ như là oan lắm. Mấy lần tớ giấu giếm ba mẹ đi ăn quà vặt xong bị đau bụng, tớ vẫn chưa kể cho các ấy nhỉ? Xong rồi lại còn ti tỉ lần vất đồ không đúng nơi quy định, mặc cho mẹ tớ cứ kiên trì sắp xếp cả ngày nữa chứ… Haizz, ba mẹ đau đầu vì tớ cũng phải. Nhưng tớ sẽ sửa mà, chỉ thỉnh thoảng tớ lơ đãng chút nên lại “Ngựa quen đường cũ” thôi.

Dù sao đi chăng nữa, tớ vẫn muốn nói là: “Con yêu ba mẹ nhiều lắm”. Mỗi lần mẹ tớ đi công tác xa, thoải mái thì thoải mái thật đấy nhưng cứ chiều tối là tớ lại nhớ mẹ ghê gớm. Thế mà gọi điện thoại cho mẹ cũng chẳng nói được câu nhớ nhung tử tế nào, toàn là nhắc mua quà với cả khoe tội của ba với con em. Dù đã cao lớn uỳnh uỳnh, nhưng tớ vẫn ham cái trò được ba cõng lắm í. Ba tớ hay cằn nhằn một tẹo, nhưng lúc nào cũng thương chị em tớ nhất.

“Ba mẹ à, con biết là có những lúc con làm cho ba mẹ phát điên lên vì con. Con chưa ngoan, con chưa được như là ba mẹ mong muốn. Nhưng con luôn yêu ba mẹ nhất trên đời. Hì. *Con ngại nói mấy cái câu sến súa ấy lắm!* Con xin lỗi vì những lúc hâm hâm ấy của con. Nhà mình luôn là nhà hạnh phúc nhất!”

Chuyên gia gỡ bom ra tay

Tớ đã từng đọc một bài báo, trong đó, có tường thuật lại một hội thảo dành cho giới trẻ. Sau những lời phê bình, một diễn giả đứng lên diễn đàn mở đầu bằng ba câu: “Giới trẻ không thể chấp nhận được, chúng không vâng lời”, “Giới trẻ bây giờ chúng quá nông nổi” và “Giới trẻ bây giờ thiếu sự sâu sắc”, khán phòng ồ lên vỗ tay.

Nhưng sau đó ông nói tiếp: “Đây là 3 câu nói ở 3 thời điểm: Thời kỳ Hy Lạp cổ đại, thời thập niên 1930, và thời hiện tại... và ở thời điểm nào cũng vậy, cũng có những thế hệ “không vâng lời” và nó mới tạo nên sự phát triển”.

Nói vậy, không phải để cổ vũ cho cái sự “không vâng lời” của tuổi teen chúng mình. Mà đơn giản, chỉ vì “không vâng lời” dường như là một “đặc thù” của tuổi teen. Bạn có nhớ chứ, đã bao lần bạn ầng ậng nước mắt vì những trận cãi vã với bố mẹ dù nguyên nhân chỉ bé bằng một đầu tăm? Cả những lần chán ngán, bỏ cơm, thậm chí, còn tuyên bố bỏ nhà đi bụi bởi vài hiểu lầm cỏn con? Tớ đã từng muốn gào lên với bố mẹ rằng: “Cả nhà, chả ai hiểu con hết. Không biết con có mặt ở cái nhà này làm gì nữa”. Tuổi trẻ ngốc dại, muốn cả thế giới hiểu mình trong khi bản thân mình lại không mảy may quan tâm cái thế giới ấy đang nghĩ gì, lo lắng những gì và đặt bao nhiêu kỳ vọng ở mình. Này, đừng nghĩ

rằng tớ nói đến "thế giới" là nói đến hàng tỷ người trên trái đất này bạn nhé. Vì thực ra, trái đất đông đúc nhưng người thương yêu ta thật lòng, thương yêu không điều kiện ấy, thì chỉ có một (à, mà hai), là bố mẹ chúng ta thôi. Phải đâu ta không biết điều ấy, nhưng vì lẽ này hay lẽ khác, giữa teen và bố mẹ cứ có những "trận chiến" dài và tình hình "chiến sự" không biết bao giờ mới có thể ngừng lại. Có bao giờ bạn hỏi bố mẹ "phát điên" vì điều gì và lý do nào mà chúng mình cứ làm bố mẹ phát điên lên như thế không?

1. Bố mẹ phát điên vì điều gì?

Teen có "nhuộm xám" cuộc sống của bố mẹ không?

Đặt một phép tính đơn giản nhé, một ngày của bố mẹ là phép cộng của công việc ở công ty, những lo toan cho đám trẻ con ở nhà (bao gồm cả chúng mình đấy), các mối quan hệ ngoài xã hội và áp lực phải trang trải các chi phí để bảo đảm cuộc sống. Nhất là trong thời hiện đại, cái gì cũng yêu cầu phải khẩn trương hơn, hiện đại hơn, hiệu quả hơn trong khi quỹ thời gian lại có hạn. Bố mẹ chúng ta không phải là Tôn Ngộ Không để làm phép phân thân thành ba, bốn. Thế nên, bạn cũng chẳng lạ đâu cảnh sáng ra, bố tất bật đưa bạn đến trường, mẹ quýnh quáng đưa nhỏ em qua lớp. Mà nào phải thế là đã yên chuyện. Trên đường đến trường có cảnh tắc đường, rồi một ai đó đánh võng khiến bạn sợ xanh mắt mèo, hay như nhỏ em bạn khủng khỉnh đòi ăn bánh mì ruốc thay vì bánh mì pate. Ôi chao, bố mẹ đến bốc hỏa vì chúng mình mất. Đấy, bạn có thể thấy nhé, đôi khi chúng mình chính là một trong những tác nhân khiến cuộc sống của bố mẹ trở nên "u ám" hơn. Bố mẹ vốn đã mệt mỏi vì những áp lực của cuộc sống rồi, nhưng chính những đặc điểm "hổng giống ai" của cái lứa tuổi ẩm ương đã khiến bố mẹ chịu không thấu. Thêm một chút nóng nảy, một chút thiếu kiên nhẫn nữa, thái độ tiêu cực ập đến với bố mẹ là một điều chẳng khó hiểu.

Cuộc sống là một cuộc chạy đua nước rút

Và teen chẳng bao giờ hoàn thành được chặng nước rút của mình. Điều đó khiến bố mẹ thất vọng hoài hoài thôi. Đơn cử như việc bố mẹ muốn bạn đạt giải cao nhất trong kỳ thi Olympic toàn thành. Vậy mà bạn đành lẹt đẹt ở giải Tư. Hay khi chuyển trường, mẹ muốn bạn vào trường Chuyên kia. Kết quả chung cuộc chỉ là lớp Chuyên ở một trường bình thường. Đến ngay cả chuyện vận động hàng ngày bạn cũng chẳng được khéo léo như con nhà người khác. Con nhà người khác có thể khiêu vũ, múa bale hoặc biểu diễn những tiết mục sinh động ở các sân khấu từ cấp khu phố đến cấp trường, cấp quận thì bạn đi đến đâu là đổ đình đổ chùa đến đấy, đơm một cái cúc áo cũng lúng túng để kim đâm cả vào tay. Hiểu ở một góc độ nào đó, trong mỗi teen là hiện hình cho một ước mơ của bố mẹ vậy. Những điều bố mẹ không thực hiện được, bố mẹ đành giữ lại và gửi trọn ở teen. Ai cũng muốn con mình không trở thành thiên tài thì chí ít cũng là một người đặc biệt... Ao ước là thế, kỳ vọng là thế nên bố mẹ cứ mãi là những cổ động viên, không ngừng đốc thúc teen để teen như một chiến binh dũng mãnh lao về phía trước. Tuy nhiên, đâu phải người nào sinh ra cũng để chiến thắng hoặc sẵn sàng bắt đầu cho một cuộc đua mà đích đến duy nhất là hình ảnh mơ ước của bố mẹ. Thất vọng, chán nản với bản sao của mình nên có lúc bố mẹ "phát điên" lên là vì thế đấy.

Cá không ăn muối cá ươn
Tự bao giờ, người lớn mặc định những đứa trẻ biết nghe lời là những đứa trẻ ngoan. Những câu này nghe có quen không: "Con nhà bác ấy ngoan lắm, bảo học là học, chơi là chơi. Cấm có cãi một câu" hay "Phải gương mẫu như chị X, Y, Z kia kìa. Bố mẹ bảo sao, nghe vậy". Bởi điệp khúc "bảo sao nghe vậy" nên teen mới xảy ra bao nhiêu cơ sự. Vì bố mẹ nhà ai cũng có một tiêu chí giống nhau nên nội dung của điệp khúc "bảo sao nghe vậy" cũng chẳng khác nhau là bao. Cứ làm theo y chang, ắt teen sẽ là những chú cừu Doly được nhân bản vô tính. Trong khi teen không muốn giống bất kỳ ai, thậm chí là chính mình của ngày hôm qua. Vì thế, những mốt thời trang, dù bị bố mẹ coi là dị hợm, những câu

nói mang đậm dấu ấn của teen, bạn bè thân thiết hay cả một cô, cậu "gà bông" nữa... tất thảy đều chẳng nhất thiết phải đợi bố mẹ "thông qua". Độc lập, tự do là ở đấy chứ đâu. Ngược lại, trong mắt bố mẹ, những điều này lại bị coi là biểu hiện chống đối hoặc chí ít cũng là minh họa điển hình của câu tục ngữ "Cá không ăn muối cá ươn/ Con cãi cha mẹ trăm đường con hư". Trước một đứa con bị "oánh giá" là hư, bố mẹ nào còn giữ được thái độ ôn tồn, điềm đạm chứ?
2. Sao teen cứ làm bố mẹ phát điên lên thế nhỉ?
Sự khác biệt về vị trí
Vì bố mẹ là người cầm trịch trong nhà còn chúng ta chỉ là phận làm con (theo kiểu, con sâu cái kiến, thấp cổ bé họng nhỏ dạ dày ạ) nên tiếng nói chả có chút gram giá trị nào. Sự áp đặt của bố mẹ lên con cái có lúc trở thành một gánh nặng tâm lý đẩy teen vào tình huống cực chẳng đã là "phản pháo" lại bố mẹ. Có thể lúc teen nói, teen không nghĩ về tác động của những điều mình vừa "nhả ngọc phun châu". Song, với suy nghĩ của bố mẹ, cộng thêm hàng tá áp lực có tên lẫn không tên khác từ cuộc sống, bố mẹ sẽ thấy bọn trẻ con nhà mình chẳng biết nghĩ cho bố mẹ, chỉ biết đòi hỏi, vòi vĩnh, không thương cho công sức vất vả, nhọc nhằn của những người suốt ngày quần quật ngoài đường (đấy là câu cửa

miệng của bố mẹ tớ đấy, không biết bố mẹ bạn có thế không). Hơn nữa, teen càng không thấu hiểu được mong muốn cháy bỏng mà bố mẹ gửi gắm vào những đứa con là gì nên cứ "lờ lớ lơ" với công cuộc học hành, phấn đấu. Có teen còn sống theo phương châm của cái "tàu điện ngầm", cứ lừ lừ mà tiến, bỏ ngoài tai những điều bố mẹ ra rả cả ngày. Thái độ bất hợp tác kiểu đó chính là nguyên nhân to lớn đẩy bố mẹ vào trạng thái căng thẳng, bực bội đấy.

Vì teen thích thế

Xin đừng hiểu nhầm là teen nào cũng muốn chọc cho bố mẹ tức điên lên và trong hoàn cảnh nào cũng thế đâu nhé. Chả teen nào muốn sở hữu ý thích quái chiêu này đâu. Chỉ là, những lúc bố mẹ nhỡ lời, quát mắng teen thái quá hoặc cấm đoán một cách lộ liễu ấy. Khi đó, "máu anh hùng" của teen nổi lên, dẫn đến thái độ ta đây chẳng sợ trời, chẳng sợ đất, bố mẹ có cấm cũng mặc kệ, cùng lắm là cáu gắt một trận. Khi cơn cáu giận không còn là nỗi sợ hãi với một đứa trẻ (lớn xác) thì nó đến rồi nó sẽ lại... đi thôi. Sự thiếu suy nghĩ, hiếu chiến, hiếu thắng thúc đẩy teen tự đưa mình vào thế đối đầu với bố mẹ, lấy sự mất kiểm soát của bố mẹ là biểu hiện cho sự chiến thắng của mình. Hay ho đâu chẳng thấy, chỉ thấy mệt nhọc cho cả hai bên thôi, teen ạ.

Khi nguyên nhân ở bố mẹ

Khi các bậc phụ huynh nhà ta giàu trí tưởng tượng, hay suy diễn, lại còn thiếu kiềm chế hoặc có thói quen "ngó nghiêng" sang con cái nhà người khác thì một lúc nào đó, nỗi bực tức, ghen tỵ khó mà kiềm chế được. Người lớn rất chi là hay nhé. Một mặt, họ khuyên con cái chỉ nên tập trung vào bài vở của mình, đừng xét nét hay đua tranh quá mức với bạn bè kẻo lại thành đố kỵ. Mặt khác, họ lại nóng lòng sốt ruột nếu con nhà người thành công trước con nhà mình. Giá như bố mẹ hiểu rằng, thành công hoàn toàn không phải là đích đến nằm ở con đường. Hoặc cũng có trường hợp, bố mẹ có tính cách nóng nảy, coi bạo lực là phương thức hữu hiệu trấn áp tinh thần con mình thì có khi teen chưa "châm ngòi", bố mẹ đã tự "bùng nổ" trước.

3. Hậu quả và cách hóa giả cơn giận của bố mẹ

Khoa học đã chứng minh, bộ não con người có ba lớp: não người, não thú và não bò sát. Khi nóng giận, chúng ta sẽ giải phóng rất nhiều chất Adrenalin làm mờ các lớp não và con người có xu hướng hành động theo bản năng (não bò sát). Dài dòng vậy để giải thích rằng sự nóng giận chưa bao giờ là tích cực. Tuy vậy, chúng ta hoàn toàn có thể hạn chế cách hành xử theo bản năng bằng cách không đánh thức những cơn giận. Muốn vậy, teen chỉ còn cách hạn chế tối đa những cuộc va chạm, đối đầu với bố mẹ. Teen có biết khi bố mẹ "bừng bừng lửa giận" thì hậu quả sẽ là gì không?

- Không khí trong nhà hừng hực như trước trận giông, ai cũng cảm thấy căng thẳng và bực bội;
- Con không tiếp cận được với bố mẹ, mất tiêu khả năng cảm nhận yêu thương;
- Đánh mất sự kính trọng và lễ phép của con với bố mẹ;
- Đẩy con tìm đến bạn bè hoặc tình "iu" như một sự thay thế; bố mẹ đem theo nỗi bực tức đến cơ quan và công việc không hiệu quả.

Vậy làm thế nào để những cơn sóng gió, sấm chớp không ghé qua căn nhà của chúng mình nữa đây? Sẽ dễ thôi teen à, nếu bạn thực sự muốn sự bình yên ngự trị trong tổ ấm của mình.

Làm dịu cơn nóng

Mỗi khi bố mẹ "phát điên" thì như có một cái lò lửa tỏa nhiệt vậy. Không cẩn thận, nhiệt lượng có thể làm bùng cháy cả những thứ xung quanh. Điều quan trọng nhất là phải làm dịu nhiệt lượng ấy lại, trước khi nó lan tỏa ra xung quanh. Cơn cáu giận của bố mẹ chúng ta cũng vậy. Nó cần phải được xoa dịu bằng những hành động tích cực. Điều này cũng đúng luôn với cảm giác không hài lòng dai dẳng, âm ỉ trong lòng bố mẹ nữa. Khi teen ra tay, với tinh thần tự giác, hẳn sẽ phát huy tác dụng. Vậy phải làm thế nào nếu không phải là việc teen nói như đổ thêm dầu vào lửa trong những phút nóng giận

của bố mẹ, sớm nhận biết và chấm dứt, hoặc chí ít thì cũng nhấn nút “pause” cho những hành động khiến phụ huynh nhà mình nổi cơn thịnh nộ. Hay chọn cách lựa lời khuyên giải, từ từ trần tình cũng là một ý hay.

Hãy thừa nhận

Sẽ chẳng ai bảo bạn nhát hít nếu bạn thừa nhận lỗi sai của mình hay những thiếu sót, không đáp ứng được kỳ vọng của bố mẹ. Thái độ dũng cảm đó chính là một điểm cộng tuyệt vời cho mối quan hệ của bố mẹ và con. Đồng thời, nó cũng giúp bố mẹ nhận ra bạn không ngoan cố hay bảo thủ với những lỗi lầm của mình. Bạn có nhìn nhận và biết sửa chữa. Thế thì ai mà “phát điên” lên với bạn được chứ.

Sử dụng ngôn ngữ cơ thể

Để nói lên rằng, bố mẹ còn quan trọng với bạn lắm. Ngược lại, bạn cũng rất tôn trọng, yêu quý bố mẹ mình. Chúng ta cứ đi học các kỹ năng sống ở đâu đâu song chẳng để tâm đến việc áp dụng các kỹ năng này ở nhà. Chỉ cần nhìn thẳng vào bố mẹ lúc nói, cái vòng tay ôm nhẹ khi bố đón bạn ngoài cổng trường hay ánh mắt vô tư, sẵn sàng giúp đỡ mẹ lúc mẹ lúi húi nấu nướng trên bếp là đủ làm bố mẹ hạnh phúc rồi.

Yêu thương nhiều hơn

Yêu thương không phải là một câu khẩu hiệu, càng chẳng phải là một cái status trên Facebook hay cái nhãn trên áo. Yêu thương ở đây là yêu thương có thật, được thể hiện từng ngày, từng giờ với người thân. Bố mẹ trở nên nóng nảy với chúng ta hơn có lẽ vì càng ngày, khoảng cách giữa bố mẹ và con càng trở nên rộng ra. Khoảng cách làm cho sự thấu hiểu, sẻ chia hay đồng cảm biến thành xa xôi, lạ lẫm. Có khi nào bạn tự hỏi mình vì sao bố mẹ phải vất vả làm lụng và chặng đường từ một đứa trẻ đến một kẻ

"ẩm ương" của bạn đã đi qua bao phấp phỏng, trông ngóng, quan tâm? Nếu hỏi được những câu ấy, thì tình yêu thương sẽ chẳng dừng lại ở một lời hô hào nữa, mà đã thấm sau vào trái tim của tất cả những ai đang lớn.

BỐ MẸ ƠI, TEEN MUỐN NÓI

Cuộc sống vất vả, khó khăn đặt lên vai bố mẹ bao gánh nặng. Chính con cũng là một phần của gánh nặng ấy. Con biết, sự bướng bỉnh, ngỗ nghịch, không vâng lời của con làm bố mẹ nhiều lúc muốn phát điên lên. Cơn nóng giận ấy là có thật. Nhưng sự thành tâm, hối lỗi của con cũng là có thật. Con đã mở lòng để chuẩn bị cho bầu không khí hòa bình, yên ả trong mái nhà ta. Bố mẹ có sẵn sàng với con không?

15. Vì tôi đang lớn!

Hãy thử nghĩ lại mấy năm trước mà xem, các ấy sẽ thấy mình trẻ trâu kinh khủng. Không biết bao lần, tớ ngồi nhớ về cái quãng thời gian hoành tráng ấy mà rùng mình, vừa xấu hổ lại vừa buồn cười, rồi tự hỏi: "Sao hồi ấy mình lại như thế nhỉ?", "Con gái gì mà cứ chạy nhảy loạn xị, tóc tai bù xù, ăn mặc thì quê mùa…". Và tớ thề, tớ sẽ không bao giờ quay lại giống như tớ của ngày xưa nữa.
Chẳng ai ở cái tuổi chúng mình có thể phủ nhận một điều rằng "Tôi đang lớn!". Chiều cao của tớ tăng lên theo tuần, tớ cũng không còn hứng thú để mà nhí nhảnh quá mức như ngày xưa nữa. Nếu như vậy, lũ bạn sẽ gán cho tớ cái mác "giả nai" ngay lập tức. Khi bạn nhận ra rằng mình đang lớn, bạn sẽ thấy không gì khó chịu bằng việc mọi người đối xử với bạn giống như với một đứa con nít. Đồng ý rằng tớ vẫn thích được cưng chiều, được nhường nhịn, nhưng tớ chẳng bao giờ muốn có người nghĩ hộ tớ, quyết định thay tớ, nói với tớ những câu:
- Nhớ đi về sớm trước chín giờ!
- Đừng có yêu đương vớ vẩn.
- Mặc cái này vào trông cho nó đàng hoàng.
- Đi học bài đi!
- Ăn bát cơm nữa đi!
- …
Tớ cần những người lắng nghe tớ, chia sẻ cùng tớ, coi những gì tớ suy nghĩ, cảm nhận là nghiêm túc và có giá trị. Một ngày đến trường với tớ đâu chỉ có học, học và học. Còn bạn bè tớ, còn biết bao chuyện vui, buồn, tức tối và rung động. Tại sao ba mẹ cứ nghĩ rằng con cái họ đơn giản, đứa nào cũng giống đứa nào, đều phải áp vào cái công thức mấy chục năm nay vẫn chưa thay đổi?
Gạt đi tất cả những điều tớ tâm sự, ấy là cách ba mẹ thủ tiêu mọi nguy cơ khiến tớ trở nên hư hỏng? Chẳng đúng một tẹo nào cả. Tớ có cách nghĩ của riêng tớ, ba mẹ không lắng nghe thì sao có thể hiểu được? Tớ cực kỳ dị ứng với mấy kiểu nói:
- Vớ vẩn, nghĩ linh tinh.
- Học thì không học, toàn làm mấy việc không đâu.
- Đừng có mà dại dột!...
- Nó chỉ là đứa trẻ con, "dở ông dở thằng", nghĩ ngợi được cái gì đâu. Mình không lo uốn nắn là hỏng ngay ấy mà.
Giá như có thể hiểu được những gì tớ nghĩ, tớ cảm thấy thì chắc chắn ba mẹ sẽ không nói vội vàng như

vậy. Nhưng chưa bao giờ ba mẹ cho tớ được tâm sự hết tất cả. Chuyện tớ thích H., ba mẹ coi là vớ vẩn. Nào là, thấy bạn ấy đẹp đẹp thì thích, lại giống kiểu mấy anh Hàn Quốc, hàn xẻng là cùng. Vậy còn cảm giác rung rinh, hồi hộp đến ngạt thở trước H., còn những bối rối, nhớ nhung khi nhìn thấy vật gì đó gợi nhớ đến cậu ta… Tất cả là vớ vẩn hết hay sao? Tớ không nghĩ như vậy.

Tớ rất cần những lời khuyên răn của ba mẹ nhưng không phải là cái kiểu vùi dập ý tưởng và cảm xúc. Chẳng lẽ một con bé mười lăm tuổi như tớ lại không đủ nếp nhăn ở não để suy nghĩ một điều ra hồn hay sao. Tất cả những gì tớ nói, những việc tớ làm cũng là bởi tớ xem xét kỹ rồi mới quyết định. Hoặc có khi nào tớ sống với chính mình, làm một cái gì liều lĩnh thì cũng bởi tớ muốn được tự do một chút mà thôi. Bên cạnh những khi suy xét kỹ càng, cũng có những lúc bạn cần phải bước đi thoải mái như không có gì ngăn trở. Cuộc sống như vậy mới thật tuyệt vời chứ!

Nhiều khi làm được việc gì ra dáng người lớn một tẹo như là thẳng thắn nhận lỗi, nhường áo cho bạn, bảo vệ lũ nhóc hàng xóm… tớ lại nghĩ: “Chắc ba mẹ sẽ không tưởng tượng nổi mình làm được như thế này”. Vì ba mẹ vẫn cho tớ là đứa con nít, chưa thể làm được việc to tát cũng như không tự quyết định được bất cứ điều gì.

Vậy mà tớ đã lớn hơn suy nghĩ của ba mẹ nhiều lắm rồi. Tớ sẽ thấy thật buồn cười nếu như ba mẹ cứ nhắc nhở thường xuyên:

- Đừng cho ai mượn ô không mất ô đấy nhé! (…) Đừng cho bạn nào ngồi lên xe đạp điện cùng không thì méo vành chết!
- Nhìn thấy đánh nhau thì cứ tránh xa. Kể cả có bạn mình trong ấy cũng đừng có dây vào.
- Đừng uống chung chai nước với bạn nào nhé!
- …

Thế đấy! Tớ đâu còn là đứa trẻ con mà lúc nào cũng răm rắp nghe theo ba mẹ để bảo quản của cải hay tránh nguy cơ bị truyền nhiễm bệnh. Đối với tớ, có những điều còn quan trọng hơn thế rất nhiều. Đó là tình bạn, là sự rộng lượng và những cảm nhận trong cuộc sống.

Tớ đang lớn và muốn bảo vệ ý kiến của mình. Tớ không thể đóng khuôn theo suy nghĩ của ba mẹ. Vậy nên mỗi lần bị ba mẹ áp đặt, cấm đoán một cách vô lý, tớ đều thấy bực tức, ức chế nhiều đến không tả nổi.

Đã là người lớn thì sẽ cực kỳ khó chịu nếu như mọi người không chịu công nhận sự cố gắng của bản thân mình. Ba mẹ cho tớ là kẻ thua cuộc chỉ vì tớ lỡ thấp điểm hơn tí tẹo so với “đối thủ” mặc dù tớ đã vất vả biết bao nhiêu mới có được điểm số như vậy. Ba mẹ sẵn sàng mắng tớ vì một vết bẩn mà không để ý đến cả căn bếp sạch bong tớ hì hục dọn dẹp cả ngày.

Tớ đang lớn. Bằng chứng là tớ tự nhận thấy, thỉnh thoảng… tớ cũng thật trẻ con. Nghe có vẻ mâu thuẫn

nhỉ. Nhưng đúng là như vậy đấy. Nếu bạn thực sự là một đứa con nít, sẽ chẳng bao giờ bạn chịu thừa nhận rằng mình trẻ trâu đâu. Mấy cái vụ như bỏ nhà ra đi, tuyệt thực hay là “trả thù” đứa em, rồi cãi lại ba mẹ thì rõ là chẳng người lớn tí nào. Bởi thế nên tớ cần phải sửa. Ba mẹ đã sai khi nghĩ tớ là đứa con nít, suy nghĩ giản đơn, không biết phải trái gì. Tớ hiểu những điều chưa tốt của mình và cũng đang cố gắng sửa chữa đấy chứ.

Có một trái tim cũng đang lớn dần trong tớ. Tớ nhìn cuộc sống theo cách của riêng mình. Sẽ thật tẻ nhạt khi tớ lại trở thành một ba, một mẹ thứ hai. Tại sao cứ phải như vậy? Sao không nghĩ khác đi, làm khác đi? Ba mẹ chưa bao giờ cho tớ câu trả lời mà chỉ có những lời áp đặt, cấm đoán. Ba mẹ yêu thương nhưng chưa thực sự hiểu tớ. Sao chưa một lần ba mẹ tự hỏi rằng: “Con gái mình cho thế nào là đúng? Nó nghĩ như thế nào? Cảm thấy ra sao?” nhỉ? Tớ đang lớn, cũng đã đến lúc, suy nghĩ của ba mẹ về tớ cũng cần lớn theo.

Làm thế nào để bố mẹ hiểu được đây?

Lớp tớ vừa có một sự kiện “long trời lở đất” đấy. Chả là, cô bạn ngồi ở cuối lớp mới được mẹ add friend trên Facebook. Hôm sinh nhật bạn ý, bà mẹ đáng yêu ấy đã post một cái note dài ngoằng gửi con

gái rượu. Cái note là bao yêu thương, gửi gắm của một trái tim hết lòng nghĩ suy cho con trẻ. Tớ xin trích đoạn lại thế này: “Con gái à, có đôi khi, vì quá thương yêu, mà bố, mẹ đã dành nhiều bảo bọc, lo lắng cho con. Có lúc, mẹ trót quên trước khi trở thành một người lớn, mẹ cũng phải bước qua tuổi “ẩm ương”. Tuổi “ẩm ương” là gì? Là làm những việc ngốc nghếch chính mình cũng không hiểu hết, là căn bệnh “thích thể hiện, muốn chứng tỏ” mà không ít thì nhiều đứa trẻ đều mắc phải, là mong muốn có một góc thế giới của riêng mình những lúc muốn trốn tránh phần - còn - lại của thế giới”. Đọc cái note, không chỉ tớ mà tất thảy “thần dân” trong lớp đều rưng rưng xúc động. Đứa nào cũng chép miệng: “Giá mà bố, mẹ mình cũng được như mẹ bạn ấy”. Còn cô bạn ngồi ở cuối lớp, bình thường, bạn ấy trầm lặng và rụt rè là thế bỗng tự tin, chan hòa hẳn lên. Có một bà mẹ tâm lý như thế thì không tự hào mới là lạ đấy. Tớ cũng ngước mắt lên trời (trong giờ học) và vẽ ra viễn cảnh đẹp tươi - ngày mà bố, mẹ tớ sẵn sàng add friend với tớ. Không chỉ là trên Facebook thôi đâu, còn cả trong cuộc sống thực nữa cơ. Lúc đó thì khỏi cần mơ mộng thiên đường ở chín tầng mây, cuộc sống của tớ cũng đủ là thiên đường rồi.

Nhưng không thể phủ nhận một điều là, càng ngày tớ càng thấy bố, mẹ xa cách mình hơn. Vì sao lại thế, tớ không thể biết. Có thể vì cuộc sống bận

rộn, cuốn bố, mẹ của tớ đi xa hơn, làm họ bớt dễ thương đi. Vì tớ cũng đang lớn lên, đang đổi khác từng ngày và bố, mẹ không theo kịp sự đổi khác đấy. Hay vì cả hai "chúng tớ" (hy vọng là bố, mẹ sẽ không nổi cáu lên nếu biết tớ gọi thế này) đều tự đẩy mình vào hai quỹ đạo khác nhau cho đến khi nhìn lại thì mới phát hiện ra mình đã rời xa những thương yêu thắm thiết tự khi nào.
Tớ đã ước có một cái gạch nối nào đó để bố, mẹ hiểu mình hơn. Hiểu những chênh vênh, bất ổn của lứa tuổi đang "mon men" làm người lớn, những ước mơ vừa thành hình, những cảm xúc vừa nảy nở… Tớ chợt nghĩ ra là, tại sao lại cứ bắt bố, mẹ phải hiểu trong khi chúng mình chẳng nói ra. Vì thế, tớ đã lấy hết can đảm để viết ra những gạch đầu dòng cơ bản nhất để bố, mẹ đọc được, hiểu được những gì đang diễn ra trong cái đầu và trái tim của những đứa trẻ chưa qua vòng khôn lớn. Thôi, gửi email vậy. Sáng mai đến công ty, bố, mẹ sẽ check mail ngay ý mà.
1. Email từ con
(From: Con
To: Bố, mẹ)
Con muốn là duy nhất
Là bản sao của ai đó, dù người đó có tốt đẹp, hoàn hảo đến cỡ nào cũng là điều con không bao giờ mong muốn. Bố, mẹ đừng bắt con phải học giỏi toàn diện như cậu bạn lớp trưởng, ăn mặc nền nã như một học sinh gương mẫu hay sống "nhạt nhẽo" với vòng quay quen thuộc từ nhà – đến trường – đến lớp học thêm – về nhà... Vì là duy nhất nên có thể chiếc áo con mặc, người bạn con chơi cùng, những sở thích con có đều "hổng giống ai". Lúc đó, con mong rằng bố, mẹ sẽ biết thương yêu những khác biệt, kể cả là khác biệt với bố, mẹ ở lứa tuổi ấy và khác biệt với những tấm gương sáng chói bố, mẹ trưng ra để con soi vào. Dám khác biệt thì con mới phát huy được những thế mạnh của mình một cách tối đa.
Bố mẹ hãy lắng nghe con
Bố, mẹ hãy dành thời gian để lắng nghe chúng con. Hãy cho con có cơ hội nói với mẹ về một mẫu giày hoặc quần áo mới trông sẽ duyên dáng thế nào nếu con biết cách kết hợp. Con sẽ nói với bố về cậu bạn của mình có những đức tính gì tốt, dẫu là so với một người bình thường thì cậu ấy "hơi quái

chiêu" một chút. Có sao đâu, miễn là chúng con hiểu và thân thiết với nhau. Nếu không ngại, biết đâu, con sẽ kể cho bố, mẹ nghe về đối tượng con đang "cảm nắng" trên lớp hoặc giải thích về chủ nhân của bó hoa hồng to bự tặng con nhân sinh nhật vừa rồi.

Vậy, bố, mẹ sẽ lắng nghe như thế nào?

Không phải là cách vừa nghe vừa gật gù hay ậm ừ đâu. Trông buồn cười lắm. Càng không phải là việc khi con chưa kể hết sự tình, bố, mẹ đã phán "Bố/mẹ biết tỏng là con định nói gì rồi" mặc cho con mặt mũi ỉu xìu vì bố, mẹ toàn đoán... trật lất. Nếu lắng nghe bằng sự kiên nhẫn và thấu hiểu, bố, mẹ sẽ biết cách để làm một người bạn lớn của con, thật đấy.

Sử dụng biển chỉ dẫn

Hẳn là bố, mẹ đã từng nghe đến "Luật hấp dẫn" chứ? Nếu cứ nhắc lại một điệp khúc: "Cấm không được..." thì ắt hẳn, bọn con sẽ khắc cốt ghi tâm nội dung nằm sau cái dấu "..." kia. Những lời cấm đoán khiến chúng con sợ phát khiếp vì chúng con cứ nghĩ rằng mình đúng là một bọn "trẻ trâu", ngày ngày tháng tháng bị bố, mẹ đe nẹt, cho vào khuôn khổ. Sao bố, mẹ không đưa ra những lời đề nghị, kiểu như: "Bố, mẹ nghĩ là, con nên làm thế này..." hoặc "Sao con không làm thế kia..." Được chỉ dẫn kịp thời, con sẽ lắng nghe và suy xét kỹ hơn. Còn ngược lại, với cái mệnh đề "Bố, mẹ cấm con làm..." hoặc "Con không được làm..." thì chắc chắn, đó là cách đơn giản nhất để chúng con tìm mọi cách để làm được cái việc mà mình bị cấm cản.

Đặt mình vào vị trí của chúng con

...để hiểu ra những ước mơ chúng con đang nắm giữ, những giây phút nổi loạn và những hoang mang mà đứa trẻ đang lớn nào cũng phải trải qua. Sẽ có những lúc, con không hiểu mình tại sao lại hành xử kỳ quặc như vậy, tại sao lại chọn cách cãi bướng với bố, mẹ trong khi việc im lặng vâng lời dễ dàng hơn nhiều. Những lúc con rối bời khi thấy mình còn thua kém bạn bè và hừng hực một khí thế "phải cho thiên hạ biết mình là ai", bố mẹ hãy ở bên con, chỉ cho con thấy điều gì là tốt nhất. Nếu có thể, con ước gì bố mẹ có những phút giây bé lại, để có thể biết được rằng, thực tâm, con đang suy nghĩ những điều gì. Nếu điều đó là quá khó, thì con sẽ nói cho bố mẹ biết. Vì bố mẹ không thể là con được, nên

hãy thử tưởng tượng xem ở tuổi mới lớn ấy, bố mẹ sẽ làm gì nếu được đặt vào một tình huống tương tự. Lúc đó, biết đâu khúc mắc giữa con và bố mẹ sẽ được hóa giải trong một cái nhìn bao dung hơn?

Cùng hợp tác

Hợp tác để có không khí thật ấm áp và bình yên trong căn nhà của chúng ta ý. Vì con nghĩ, chẳng thứ gì có được dễ dàng nên tại sao chúng ta không ngồi lại và cùng thảo ra một "hiệp ước hòa bình" xem nhỉ? Với mục tiêu cao nhất là tạo ra sự cảm thông, đồng thuận giữa bố mẹ và con, có thể chúng ta cần vài gạch đầu dòng như dưới đây chẳng hạn:

"Điều 1: Bố, mẹ luôn đúng, con cũng đúng, nhưng là ... đúng sau;

Điều 2: Khi bố, mẹ nói, con lắng nghe. Khi con nói, bố, mẹ đừng quát nạt

(con sợ lắm !!!)

Điều 3: Hãy để đời con là của con.

Điều 4: Tơn trọng những khác biệt.

Điều 5: …

Điều 6: ...

Điều 7: …"

Về phần mình, con nghĩ mình cũng nên làm một cái gì đó để hâm nóng bầu không khí giữa bố, mẹ và con. Làm gì bây giờ nhỉ? Tuổi trẻ có bao nhiêu đam mê, sở thích và thời gian 24 giờ/ngày dường như là không đủ. Phải làm gì đây để gần lại với những phụ huynh thân yêu nhà mình? Chắc phải lập ra hẳn một chiến dịch hoành tráng, có cái tên thật oanh liệt như "Có yêu thương, không gì là không thể" hoặc "Phá băng cho bố, mẹ và con" ấy. Chiến dịch ấy sẽ được tiến hành như thế nào nhỉ? Con sẽ post một cái note lên Facebook và tag cả bạn bè vào nhé.

2. Note gửi teen

(chiến dịch "Phá băng cho bố mẹ và con")

Dành thời gian cho bố mẹ

Đừng có vội la oai oái lên: "Tớ học hành bận bịu thế này, lấy đâu ra thời gian nữa" nhé! Thời gian ở đây không phải là cả ngày hay cả tháng đâu. Đó đơn giản có thể là khoảng thời gian bạn cùng mẹ chuẩn bị bữa ăn trong bếp. Hay cũng có thể là khi bạn nhổ tóc sâu cho bố, hoặc đọc hộ bố đơn thuốc (vì mắt bố đã kém rồi, đâu có thể đọc được những dòng chữ li ti nữa). Rất dễ thực hiện và không hề " tốn kém" thời gian một chút nào, phải không bạn?

Nhiều teen có thói quen cái gì cũng chia sẻ với bạn bè, dù là chuyện bé tẹo tèo teo như con kiến hay chuyện to đùng như con voi thì cũng nói bằng hết cùng bạn bè. Có người cứ đi học thì không sao chứ về tới nhà là đóng sập cửa lại, một mình trong phòng riêng, muốn làm gì thì làm. Bố mẹ có hỏi han là thể nào cũng bị teen ca cẩm: "Con muốn tự do một chút mà cũng khó". Bao nhiêu tâm sự thì trút cả lên blog, cấm có hé răng nói với bố mẹ câu nào. Thế thì tránh sao nổi không khí căng thẳng, lạnh như băng giữa bố, mẹ và teen chứ. Muốn có một không khí ấm áp giữa những người trong gia đình thì trước hết bạn phải tạo điều kiện cho bố, mẹ hiểu bạn đã. Nếu không hiểu nổi bạn thì làm sao bố, mẹ biết được sẽ phải làm gì với chúng ta, nhất là khi bọn mình trong cái tuổi "dở dở ương ương" như thế này.

Biết bộc lộ thương yêu

À, cái này là dĩ nhiên rồi. Con cái mà không biết thương bố, mẹ thì còn biết thương ai nhỉ? Nói vậy thôi chứ nhiều khi teen cũng vô tâm, chả bao giờ biết hỏi han hay có hành động nào tỏ ra là mình cũng yêu quý bố, mẹ lắm chứ bộ. Chính vì thế, có thể dẫn đến những suy nghĩ không được tích cực từ phía bố, mẹ. Bố, mẹ cũng cần lắm những cử chỉ thương yêu từ những đứa con của mình. Chỉ cần bạn pha sẵn cho mẹ cốc nước chanh những khi mẹ đi làm về muộn, hoặc thỉnh thoảng gợi ý: "Lâu lắm rồi cả nhà mình chưa đi xem phim. Hay là hôm nay, bố, mẹ cho con đi xem phim đi".

Úi chà, bố, mẹ lại gật đầu ngay tắp lự ý chứ, có khi còn khen bạn tâm lý nữa đấy.

Có những sáng kiến nho nhỏ
Với mục đích làm cho không khí gia đình đầm ấm hơn, cậu bạn tớ đã mất cả một hôm để "đì- zdai" lại nhà cửa. Quả là "trời không phụ lòng người", nhà cửa cậu ấy trông sinh động hẳn lên. Và ông bố thì được dịp tự hào vì có cậu con trai khéo tay và biết nghĩ đến gia đình. Hoặc như là cô bạn của tớ đã tự mình làm một đĩa ca nhạc thật hay để tặng bố, mẹ nhân dịp kỷ niệm ngày cưới. Điều đáng nói là những bài ca trong đó toàn là những bài xưa ơi là xưa, tìm mỏi mắt mới thấy. Nhưng thành công thì ngoài sức tưởng tượng, cứ đến ngày nghỉ hay những khi bố, mẹ ở nhà là bạn ý lại được nghe bố, mẹ bật cái đĩa nhạc ấy lên. " Sướng không chịu được" - bạn tớ bảo thế.
Đấy chỉ là một vài cách để "phá băng" cho không khí trầm lắng giữa bố mẹ và con thôi. Có thể bạn sẽ có nhiều cách hơn thì sao? Cái đó thì còn tùy thuộc vào đầu óc sáng tạo và tình cảm mà bạn dành cho bố, mẹ nữa cơ.

Trưởng thành là một món quà

Thế là chúng mình đã đi đến trang sách cuối cùng rồi. Nghĩ về những gì bố mẹ đem lại cho mình và những điều mình đã làm cho bố mẹ, tớ thấy hơi bồi hồi một tẹo. Ừ nhỉ, bố mẹ đã thương yêu chúng mình nhiều đến thế. Chả hiểu sao, đọng lại trong chúng mình, nhiều lúc, lại toàn là những cái nhíu mày, những lời gắt gỏng của bố mẹ, những điều khiến chúng mình tức lồi con mắt, nổ tung cái đầu ra thôi. Hay bởi tớ và các bạn đều giữ trong mình thái độ cố chấp, không chịu trời, không chịu đất?
Bạn biết không, chúng mình đang trải qua một trong những quãng thời gian đáng nhớ nhất trong cuộc đời đấy. Sự trưởng thành đôi lúc khiến chúng ta thấy mệt mỏi. Không chỉ là sự dài ra của các đốt xương, là biểu hiện đau đớn lúc các cơ căng lên vì sự phát triển vượt bậc về thể chất hay sự biến đổi trong giọng nói mà còn là những thay đổi trong tâm lý. Khi lớn lên, chúng mình được quyền đòi hỏi. Đòi bố mẹ đối xử với mình theo một cách khác, đòi được lắng nghe, được quan tâm, được tôn trọng… Nhưng trưởng thành cũng đi kèm với những lo lắng, bất an và sự chống đối với bố mẹ là điều không hiếm gặp ở teen. Và nữa, khi lớn hơn thì chúng mình còn phải biết suy nghĩ hơn, sống có trách nhiệm hơn, trước hết là trong việc học hành, sinh hoạt của mình, sau đó là với gia đình. Đã ai nói với bạn rằng trưởng thành

cũng là một món quà chưa? Sự song hành của hoang mang và hy vọng, của thương yêu và trách nhiệm, của "trẻ con" và "người lớn" làm cho tuổi trưởng thành thực sự rất đáng nhớ. Không ai làm cho bạn "phát điên" lên được, kể cả là bố mẹ, trừ khi bạn muốn thế. Và vấn đề nào cũng có nhiều hơn một giải pháp. Song đó là khi bạn biết nghĩ suy và có trách nhiệm với cuộc sống của chính mình.

Vì trưởng thành là một món quà nên hãy chia sẻ điều ấy cùng những người thân yêu của mình, trong những năm tháng tươi đẹp nhất của cuộc đời, bạn nhé!